

ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ (Σ.Τ.Ε.Φ.)
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ: Α΄ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

*«ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΔΗΜΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ»*

ΣΥΝΤΑΞΗ ΑΠΟ ΤΗΝ:

ΕΛΕΝΗ ΣΙΔΕΡΗ ΤΟΥ ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΥ /Α.Μ. 29310 /

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ:

ΣΤΕΛΛΑ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

ΣΥΝΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ:

ΙΩΑΝΝΑ ΒΙΔΑΛΗ

ΑΓΡΙΝΙΟ, ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2011

ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΣ

ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ

Εικ.1 Αναπαράσταση της προσόψεως

Στράτος : Από τη μελέτη αποκατάστασης του μνημείου του Α. Ορλάνδου.
(Φωτογραφικό Αρχείο Ιστορικής – Αρχαιολογικής Εταιρείας Δυτ. Στερεάς Ελλάδας.)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΚΕΦΑΛΑΙΟ : ΕΙΣΑΓΩΓΗ	
1.1. Γενικά.....	1
1.2. Περιβαλλοντικά στοιχεία.....	1
Ø Η Χλωρίδα.....	2
Ø Η πανίδα.....	2
1.3. Επαρχία Βάλτου.....	3
2. ΚΕΦΑΛΑΙΟ : ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΔΗΜΟΥ	
ΣΤΡΑΤΟΥ.....	9
2.1. ΣΤΡΑΤΟΣ.....	10
2.1.1. Ονομασία.....	10
2.1.2. Αρχαία Στράτος.....	10
2.1.3. Το Αρχαίο Θέατρο.....	12
2.1.4. Ναός Στρατίου Διός.....	14
2.1.5. Τα Τείχη Της Αρχαίας Πόλης.....	15
2.1.6. Η Αρχαία Αγορά.....	17
2.1.7. Όσον αφορά την Πολιτεία.....	18
2.1.8. Η Στράτος σήμερα.....	21
2.1.9. Τα Πέτρινα Σπίτια Της Παλαιάς Στράτου.....	22
2.1.10. Υδροηλεκτρικό φράγμα Στράτου.....	27
2.1.11. Λίμνη Στράτου.....	29
2.1.12. Αθλητισμός.....	31
2.1.13. Κοινωνικοοικονομική κατάσταση της περιοχής.....	33
2.1.14. Φυσικό περιβάλλον.....	33
2.1.15. Υπάρχουσα υποδομή.....	34
2.1.16. Γενικά.....	36
2.1.17. Πολιτιστική – πνευματική κατάσταση.....	40
2.1.18. Τουριστικά χαρακτηριστικά της περιοχής.....	41
2.1.19. Προβλήματα – δυνατότητες – προοπτικές ανάπτυξης της περιοχής τουριστικά.....	42
2.2. Λεπενού	45
2.2.1. Οικονομική κατάσταση της περιοχής.....	45
2.2.3. Υπάρχουσα υποδομή.....	45
2.2.3. Ιστορία.....	47
2.2.4. Πολιτιστική – πνευματική κατάσταση της περιοχής.....	48
2.2.5. Φυσικό περιβάλλον.....	49
2.2.6. Προβλήματα – δυνατότητες – προοπτικές ανάπτυξης της περιοχής τουριστικά.....	49
2.3. Ματσούκι.....	51

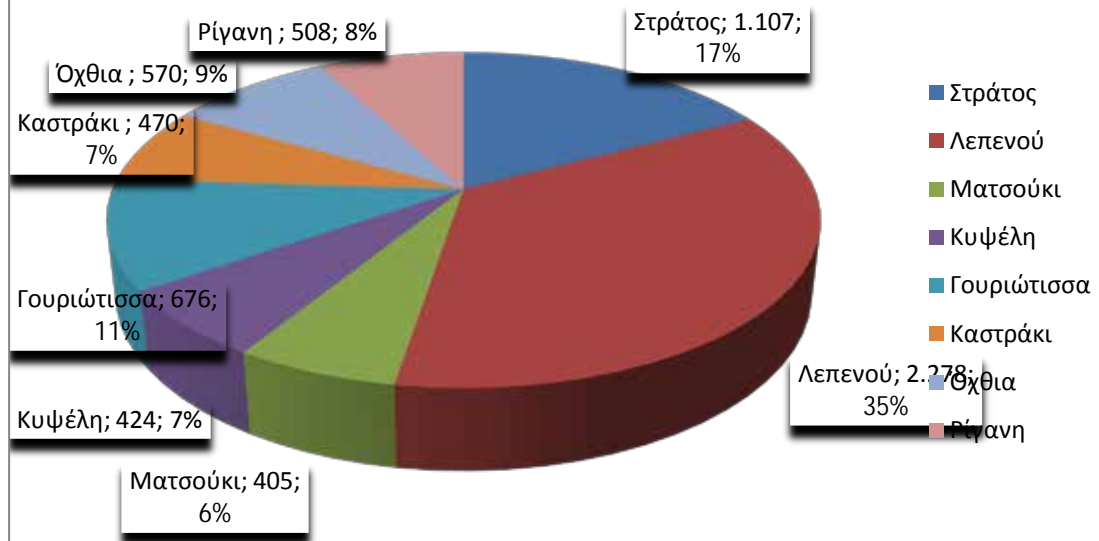
2.3.1. Κοινωνικοοικονομική κατάσταση της περιοχής.....	51
2.3.2. Υπάρχουσα υποδομή.....	51
2.3.3. Περιβαλλοντικό κέντρο Ματσουκίου.....	53
2.3.4. Πολιτιστική - πνευματική κατάσταση.....	54
2.3.5. Τουριστικά χαρακτηριστικά της περιοχής.....	54
2.3.6. Προβλήματα – δυνατότητες – προοπτικές ανάπτυξης της περιοχής τουριστικά.....	55
2.4. Κυψέλη.....	57
2.4.1. Οικονομική κατάσταση της περιοχής.....	57
2.4.2. Υπάρχουσα υποδομή.....	57
2.4.3. Πολιτιστική – πνευματική κατάσταση.....	58
2.4.4. Τουριστικά χαρακτηριστικά της περιοχής.....	59
2.4.5. Φυσικό περιβάλλον.....	59
2.5. Γουριώτισσα.....	61
2.5.1. Σημερινό χωριό.....	61
2.5.2. Κοινωνικοοικονομική κατάσταση της περιοχής.....	61
2.5.3. Φυσικό περιβάλλον.....	62
2.5.4. Προβλήματα – δυνατότητες – προοπτικές ανάπτυξης της περιοχής τουριστικά.....	62
2.5.5. Υπάρχουσα υποδομή.....	62
2.5.6. Πολιτιστική – πνευματική κατάσταση της περιοχής.....	64
2.5.7. Ιστορία – Επανάσταση.....	64
2.6. Καστράκι.....	66
2.6.1. Οικονομική κατάσταση της περιοχής.....	66
2.6.2. Υπάρχουσα υποδομή.....	66
2.6.3. Τουριστικά χαρακτηριστικά της περιοχής.....	67
2.6.4. Υδροηλεκτρικό φράγμα Καστρακίου.....	68
2.6.5. Λίμνη Καστρακίου.....	69
2.6.6. Φυσικό περιβάλλον.....	69
2.6.7. Ιστορία.....	70
2.7. Όχθια.....	72
2.7.1. Υπάρχουσα υποδομή.....	72
2.7.2. Πολιτιστική – πνευματική κατάσταση.....	73
2.7.3. Φυσικό περιβάλλον.....	73
2.8. Ρίγανη.....	76
2.8.1. Οικονομική κατάσταση της περιοχής.....	76
2.8.2. Υπάρχουσα υποδομή.....	76
2.8.3. Φυσικό περιβάλλον.....	77

3. ΚΕΦΑΛΑΙΟ : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

3.1. Υπηρεσία Ηλεκτροφωτισμού.....	79
3.2. Υπηρεσία Καθαριότητας.....	79

3.3.	Υπηρεσίες Υγείας.....	79
3.4.	Υπηρεσία Κοιμητηρίων.....	80
3.5.	Υπηρεσία Ύδρευσης.....	80
3.6.	Τεχνική Υπηρεσία.....	81
3.7.	Υπηρεσία Οδοποιΐας.....	84
4.	ΚΕΦΑΛΑΙΟ : ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΗΜΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ	
4.1.	Στατιστικά στοιχεία Δήμου Στράτου.....	85
5.	ΚΕΦΑΛΑΙΟ : ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ – ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	
5.1.	Προβλήματα – Παρατηρήσεις.....	86
6.	ΚΕΦΑΛΑΙΟ : ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	
6.1.	Προτάσεις.....	88
6.2.	Φορείς Υλοποίησης.....	89
6.3.	Χρηματοδότηση – Πόροι.....	89
7.	ΚΕΦΑΛΑΙΟ : ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	
7.1.	Συμπεράσματα.....	91
8.	ΚΕΦΑΛΑΙΟ : ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	
8.1.	Βιβλιογραφία.....	92
9.	ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ	
9.1.	Χώροι επίσκεψης, κατά την διεκπεραίωση της πτυχιακής.....	94
9.2.	Η ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ.....	94

Κάτοικοι

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται αναφορά στο αντικείμενο μελέτης και στο σκοπό της παρούσας εργασίας.

1.1. ΓΕΝΙΚΑ

Η Αιτωλία και Ακαρνανία, βρίσκεται στο δυτικό σημείο της κεντρικής Ελλάδας, έχει την μεγαλύτερη έκταση από όλους τους νομούς της χώρας με 5.447 τετραγωνικά χιλιόμετρα και σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, 230 χιλιάδες κατοίκους.

Πρωτεύουσα του νομού είναι το Μεσολόγγι, ενώ μεγαλύτερη πόλη και κέντρο της οικονομικής δραστηριότητας είναι το Αγρίνιο. Στο Αρχαιολογικό Μουσείο Αγρινίου εμπεριέχονται ευρήματα (όσα γλίτωσαν και δεν έγιναν λεία αρχαιοκαπήλων), από τους αρχαιολογικούς χώρους όλου του Νομού. Τα εκθέματα του μουσείου καλύπτουν το χρονικό διάστημα από τη Νεολιθική εποχή έως την περίοδο της Ρωμαιοκρατίας. Στον αύλειο χώρο του μουσείου εκτίθενται πολλές επιτύμβιες στήλες. Σημαντικότερη είναι αυτή του Νικηφόρου και της Σώσω και δύο ρωμαϊκοί κορμοί γυναικείων αγαλμάτων από την Στράτο του 2^{ου} αιώνα μ.Χ.

Ο νομός περιβάλλεται κατά το μεγαλύτερο μέρος από θάλασσα. Ολόκληρη η νότια πλευρά βρέχεται από τους κόλπους Κορινθιακό και Πατραϊκό, η δυτική από την θάλασσα του Ιονίου, ενώ μεγάλο μέρος της βόρειας από τον περικλειστο Αμβρακικό.

Αυτή η μεγάλη παραλιακή ζώνη, με πανέμορφους όρμους και εκτεταμένες πεντακάθαρες αμμουδιές, είναι ο σπουδαιότερος παράγοντας της δημιουργίας των κλιματολογικών συνθηκών που χαρακτηρίζονται από τον ήπιο χειμώνα και το δροσερό καλοκαίρι, δηλαδή ένα κλίμα από κάθε άποψη εύκρατο.

1.2. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο Νομός Αιτωλοακαρνανίας στο μεγαλύτερο μέρος του θεωρείται βιότοπος από τους μεγαλύτερους της Ευρώπης.

Ο βιότοπος αυτός δημιουργείται από την πτυχωσιγενή δράση δύο ποταμών, του Αχελώου και του Ευήνου και από το σύμπλεγμα των λιμνών Τριχωνίδα, Αμβρακίας, Λυσιμαχείας, Οζερού και της Βουλκαριάς (στο βόρειο τμήμα) .

Στο εσωτερικό του αποτελείται, από ορεινό όγκο και από μία μεγάλη πεδιάδα, την οποία διασχίζουν αρκετοί ποταμοί, από τους οποίους τρεις τη διαρρέουν από Β προς Ν, με μεγαλύτερους:

1. τον Αχελώο, αυτόν τον ευεργέτη, όχι μόνο του Αιτωλοακαρνανικού χώρου, αλλά και της Ελλάδας ολόκληρης, ο οποίος θεωρούνταν θεός κατά τους αρχαίους χρόνους. Ο μεγάλος ποταμός εικονίζεται σε νομίσματα και ειδώλια, άλλοτε σαν δράκοντα και άλλοτε σαν ταύρος, με ανθρώπινη κεφαλή, γενειοφόρος και κερασφόρος και στις δύο παραστάσεις. Πηγάζει από τις οροσειρές της Πίνδου και ύστερα από διαδρομή, με μήκος ροής 222 χιλιόμετρα εκβάλλει στο Ιόνιο,
2. τον Μόρνο με μήκος ροής 70 χιλιόμετρα,
3. και τον Εύηνο ποταμό με μήκος ροής 40 χιλιόμετρα.

Στο παραποτάμιο σύστημα του βιότοπου ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι λουρονησίδες με σπάνιες αμμοθίνες, όπως εκείνη του Λούρου με πλούσια βλάστηση, οι λιμνοθάλασσες με πλούσια βιομάζα, τα λασποτόπια, οι αλμυρόβαλτοι και οι καλαμιώνες. Επίσης ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα στοιχεία για την γλωρίδα και την πανίδα:

Ø Η ΧΛΩΡΙΔΑ

Στη βόρεια περιοχή του Δέλτα του Αχελώου διασώζονται μικρά παραποτάμια δάση, υπολείμματα των απέραντων δασών που υπήρχαν κάποτε σ' αυτά τα μέρη. Τα δάση αυτά σχηματίζονται από Πλατάνια, Καβάκια, Κλήθρα και διάφορους θάμνους, όπως τα Αρμυρίκια και οι Λυγαριές.

Το σπουδαιότερο από τα δάση που σώζονται σήμερα είναι το δάσος του Φράξου, κοντά στο Λεσίνι που θεωρείται από τα σπουδαιότερα στην Ευρώπη. Έχει έκταση 500 στρέμματα περίπου, έχει ανακηρυχθεί σε **Μνημείο της Φύσης** και σχηματίζεται κυρίως από αιωνόβιους Φράξους, του είδους *Fraxinus oxycarpa*. Εδώ απαντώνται τρία είδη φράξου και πλούσια υδροχαρής βλάστηση (κρίνοι, νούφαρα, βούρλα,...). Υπάρχουν ακόμα εκεί Ασημόλευκες, Ασημοϊτιές, Φτελιές και Δάφνες.

Ø Η ΠΑΝΙΔΑ

Στο δάσος του Φράξου φωλιάζει ένας σημαντικός αριθμός πουλιών, μεταξύ των οποίων η Κίσσα, οι Δρυοκολάπτες, ο Δενδροτοσοπανάκος, ο Μυγοχάφτης, η Σακκουλοπαπαδίτσα, ο Σπίνος και ο Χουχουριστής.

Το δάσος του Φράξου, αλλά και γενικότερα η λιμνοθάλασσα του Μεσολογγίου είναι περιοχές πλούσιες σε αμφίβια και ερπετά. Εδώ υπάρχουν ο Δενδροβάτραχος και άλλα είδη βατράχων όπως η *Rana ridibunda* η *Rana dalmatina*, ο Φρύνος και ο Πρασινόφρυνος.

Από τα ερπετά εδώ έχουν βρει ιδανικούς βιότοπους, για διατροφή και αναπαραγωγή, οι δύο Νεροχελώνες (*Emys orbicularis* και *Mauremys caspica*), όπως και τα Νερόφιδα (*Natrix tessellata* και *Natrix natrix*). Άλλα ερπετά που βρίσκονται στην περιοχή είναι η Οχιά, οι Χερσοχελώνες (*Testudo hermanni* και *Testudo marginata*), τα Σαμιαμίδια, ο Οφίσαιρος, οι Πρασινোসαύρες, οι Σαύρες (*Podarcis taurica* και *Algyroides nigropunctatus*), ο Νανόσκιγκος, ο Τυφλήτης, η Σαΐτα, το Γατόφιδο, ο Σαπίτης, ο Λαφίτης, η Δεντρογαλιά και το Γιατρόφιδο.

Στο δάσος και στους βάλτους της λιμνοθάλασσας υπάρχει μια μεγάλη ποικιλία από έντομα. Οι "βασίλισσες" όμως όλων των εντόμων είναι οι λιβελλούλες.

Τη μορφολογική σύνθεση του Νομού, συμπληρώνουν οι πέντε φυσικές λίμνες, Τριγωνίδα, Λυσιμαχεία, Οζερός, Αμβρακία και Βουλκαρία. Δεν πρέπει να παραλείψουμε και τις τρεις τεχνητές λίμνες, Κρεμαστών, Καστρακίου και Στράτου, οι οποίες δημιουργήθηκαν μετά την κατασκευή των αντίστοιχων υδροηλεκτρικών Σταθμών της Δ.Ε.Η., για ηλεκτροπαραγωγή επί της ροής του Αχελώου και έχουν εξελιχθεί σε σπουδαίους υδροβιότοπους.

Ο Αχελώος χωρίζει στα δύο το Νομό, δυτικά την Ακαρνανία και ανατολικά την Αιτωλία. Στο κέντρο του Νομού βρίσκεται η περιοχή της αρχαίας Στράτου, όπου υπάρχει διασκορπισμένος ο αρχαιολογικός πλούτος της περιοχής. Ανατολικά της περνά ο Αχελώος ποταμός και τροφοδοτεί την τεχνητή λίμνη Στράτου με νερό, για την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος. Συνεχίζοντας τη ροή του ο ποταμός, γίνεται πηγή ζωής για ολόκληρη την πεδιάδα που απλώνεται μέχρι τις εκβολές του. Η Στράτος χαρακτηρίζεται ως στρατηγική, διότι κατά μήκος της διέρχεται ο άξονας που ενώνει τη βορειοδυτική Ελλάδα με την νότια.

1.3. ΕΠΑΡΧΙΑ ΒΑΛΤΟΥ

Η εθνική οδός Αργινίου-Ιωαννίνων χωρίζει το υπόλοιπο του Νομού σε δύο επαρχίες, Βονίτσης και Ξηρομέρου αριστερά και Βάλτου δεξιά. Ο Βάλτος είναι

προσπελάσιμος από την εθνική οδό Αग्रινίου-Ιωαννίνων και από την επαρχιακή οδό Ματσουκίου - Εμπεσού. Περνώντας την γέφυρα του Αχελώου αντικρίζουμε τα τείχη της αρχαίας Στράτου, της σημαντικότερης, ισχυρότερης και πλουσιότερης πόλης της Αρχαίας Ακαρνανίας στη δεξιά όχθη του Αχελώου. Αριστερά μας, στην όχθη του ποταμού, βρίσκεται η παραποτάμια πύλη. Μπροστά μας ορθώνονται μισογκρεμισμένα αλλά περήφανα, τα τείχη της άλλοτε ισχυρής πόλης. Μέσα από το σημερινό χωριό, δεξιά, ο δρόμος μας οδηγεί στο εσωτερικό της αρχαίας πόλης.

Σχήμα 1.3.1.: Η κεντρική πύλη

Σχήμα 1.3.2.: Η Παραποτάμια πύλη

Σχήμα 1.3.3.: Τα μισογκρεμισμένα, επιβλητικά τείχη

Ο Δήμος διασχίζεται από την εθνική οδό η οποία συνδέει το Αγρίνιο με την ευρύτερη περιοχή. Το ήπιο κλίμα, οι εύφορη πεδιάδα και κοιλάδα, οι λίμνες με το άφθονο και εκλεκτό ψάρι, κάνουν το Δήμο Στράτου να ξεχωρίζει ως προνομιούχος θέση.

Γύρω από την τοποθεσία της αρχαίας Στράτου υπάρχουν δασικές εκτάσεις, μεγάλες που αποτελούν τον ορεινό όγκο της κεντρικής Αιτωλοακαρνανίας και περιβάλλουν τις δύο τεχνητές λίμνες. Τα κατάφυτα βουνά με κυρίαρχο τη βελανιδιά, τα πουρνάρια και την ελιά, τα νερά που αναβλύζουν κρυστάλλινα σε κάθε βήμα, όλα μαζί συνθέτουν μία εικόνα μοναδική. Το τοπίο είναι αρμονικό, το μάτι δεν κουράζεται, τα χρώματα εναλλάσσονται. Αλλά δεν είναι μόνο οι φυσικές καλλονές και η ιδιαιτερότητα του τοπίου που γοητεύουν και ξεκουράζουν τον επισκέπτη στον Δήμο μας. Υπάρχει και η άλλη πλευρά, η σπουδαιότερη ίσως, εκείνη που συμπληρώνει την όλη εικόνα τούτης της περιοχής: ο λόγος για τα πολυάριθμα μνημεία τα οποία καλύπτουν όλες τις εποχές, την αρχαία, τους ρωμαϊκούς χρόνους, τη βυζαντινή, τη μεταβυζαντινή και την νεώτερη εποχή.

Στόχος της Διπλωματικής εργασίας, είναι να παρουσιάσει και να κάνει ευρύτερα γνωστά, τα προϊστορικά και κλασσικά μνημεία της αρχαίας Στράτου, καθώς και άλλα βυζαντινά και μεταβυζαντινά μνημεία της γύρω περιοχής, πολλά εκ των οποίων, αν και είναι μοναδικά από άποψη ιστορικής, αρχαιολογικής και αισθητικής αξίας, έχουν εγκαταλειφθεί στην τύχη τους, που δεν είναι άλλη από το να καταλήξουν λεία αρχαιοκαπήλων ή να υποκύψουν στη φθορά του χρόνου. Ο τόπος είναι διάσπαρτος απ'αυτά και μερικά είναι μοναδικά.

Στις σελίδες που θα ακολουθήσουν, εκτός από τη σύντομη ιστορική αναδρομή, συγκεντρώνονται, περιγράφονται και παρουσιάζονται τα επισκέψιμα κυρίως μνημεία, με σκοπό ο αναγνώστης να έχει την σωστή πληροφόρηση για τη σημερινή κατάσταση, σύγχρονη ζωή και εξυπηρέτηση του Δήμου.

Ευελπιστώ το έργο αυτό να σας οδηγήσει σε μια ευχάριστη περιήγηση στον Δήμο Στράτου (τόπος καταγωγής μου) να λύσει τις απορίες σας, να προσελκύσει το ενδιαφέρον σας και κατ'επέκταση να προσελκύσει και το ενδιαφέρον της πολιτείας, από την οποία αναμένει τυχόν ενέργειες για χρόνια ο Δήμος μας, όπως τη φροντίδα και ανάδειξη των μνημείων αυτών.

Μέχρι σήμερα στην περιοχή της αρχαίας Στράτου, όπως και σε ολόκληρο τον χώρο του Δήμου Στράτου και των οκτώ διαμερισμάτων που περιλαμβάνει, δεν έγινε καμία αξιόλογη προσπάθεια ανάπτυξης για τον τουρισμό και την εκμετάλλευση του σημαντικού υδροβιότοπου!

Έτσι στην περιοχή που αναφέρουμε, συνολικά υπάρχουν στοιχεία τα οποία αποτελούν αντικείμενο μελέτης, όπου θα μπορούσε να υποβοηθήσει την περαιτέρω ανάπτυξη των υπαρχόντων πλεονεκτημάτων, με σκοπό την ανάπλαση και τουριστική αξιοποίηση του Δήμου Στράτου.

Συνεπώς στην πτυχιακή αυτήν εργασία, που αφορά την «ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΔΗΜΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ», μέσα από την ιστορική ανασκόπηση, τον αρχαιολογικό χώρο της Στράτου, την εξέλιξη του πολεοδομικού σχεδίου και την σημερινή κατάσταση οργανωμένης δόμησης μαζί με τις διάφορες εξυπηρετήσεις που παρέχει στους πολίτες, όπως συγκοινωνία, ιατρεία, σχολεία, νηπιαγωγεία, παιδικούς σταθμούς, μίνι μάρκετ, βενζινάδικα, κ.ά., επισημαίνοντας με στατιστικά στοιχεία την κατάσταση του πληθυσμού, γίνονται γνωστά οι δυνατότητες και τα προβλήματα σε καθένα από τα οκτώ διαμερίσματα του Δήμου και συγκεκριμένα στο μέρος της πτυχιακής για σύνταξη σχετικής μελέτης, παραθέτουμε γενικές σκέψεις και προτάσεις για την ανάπτυξη του οικισμού και

ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου και βιότοπου, με σκοπό την υποβοήθηση αυτής της προσπάθειας.

Ξεκινώντας με βάση την αρχή ότι "είναι αδύνατον να δει κάποιος όσα δεν γνωρίζει", νομίζω ότι κάλυψα σε ένα βαθμό τον ουσιωδέστερο στόχο μου, την παροχή μιας βάσης πληροφοριών, και ελπίζω σε μια επεικλή αντιμετώπιση για τυχόν σφάλματα ή σημαντικές παραλείψεις που ασφαλώς θα υπάρχουν σ' αυτό το έργο.

Ευχαριστώ (ιδιαίτερα την οικογένειά μου, και τον κ. Τσέπα Ν. Στέργιο), όλους όσους πρόθυμα μου έδωσαν στοιχεία και γενικά με κάθε τρόπο βοήθησαν να έχω πρόσβαση στους ιστορικούς χώρους και στις υπηρεσίες του Δήμου μας!

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΔΗΜΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

Όπως αναφέραμε και στην αρχή, ο Δήμος, συστάθηκε με το πρόγραμμα Καποδίστριας από τη συνένωση οκτώ (8) παλαιότερων κοινοτήτων Στράτου, Γουριώτισσας, Καστρακίου, Κυψέλης, Λεπενούς, Ματσουκίου, Οχθίων και Ρίγανης, που αποτέλεσαν στη συνέχεια τα δημοτικά διαμερίσματα του δήμου.

Κατανέμοντάς τα χρονολογικά λοιπόν, και αναλύοντας ένα-ένα τα Δημοτικά Διαμερίσματα και τους οικισμούς τους, μπορούμε να τα συνοψίσουμε με την εξής σειρά:

1. Το Δημοτικό Διαμέρισμα Στράτου, με στοιχεία του αρχαίου Ελληνικού πολιτισμού και του Βυζαντινού, μετέπειτα, καθώς και με πολιτιστικά στοιχεία της Βλάχικης ζωής. Οικισμός: Η Στράτος με [1.107] κατοίκους.

2. Το Δημοτικό Διαμέρισμα Λεπενούς, με νεώτερα στοιχεία του Βυζαντινού πολιτισμού. Οικισμός: Η Λεπενού με [2.278] κατοίκους. Περιλαμβάνει τους συνοικισμούς Λεπενού με [2.227] κατοίκους, και το Λαγκάδι με [51] κατοίκους.

3. Το Δημοτικό Διαμέρισμα Ματσουκίου, με πολιτιστικά στοιχεία της Ποντιακής ζωής. Οικισμός: Το Ματσούκι με [405] κατοίκους.

4. Το Δημοτικό Διαμέρισμα Κυψέλης (Σφήνας), επίσης με πολιτιστικά στοιχεία της Ποντιακής ζωής. Οικισμός: Η Κυψέλη (Σφήνα) με [424] κατοίκους.

5. Το Δημοτικό Διαμέρισμα Γουριώτισσας, με πολιτιστικά στοιχεία της Βλάχικης ζωής. Οικισμός: Η Γουριώτισσα με [676] κατοίκους.

6. Το Δημοτικό Διαμέρισμα Καστρακίου, με πολιτιστικά στοιχεία της Βλάχικης ζωής. Οικισμός: Το Καστράκι με [470] κατοίκους.

7. Το Δημοτικό Διαμέρισμα Οχθίων, με πολιτιστικά στοιχεία της Βλάχικης ζωής. Οικισμός: Τα Όχθια με [570] κατοίκους.

8. Το Δημοτικό Διαμέρισμα Ρίγανης, με πολιτιστικά στοιχεία της Βλάχικης ζωής. Οικισμός: Η Ρίγανη με [508] κατοίκους.

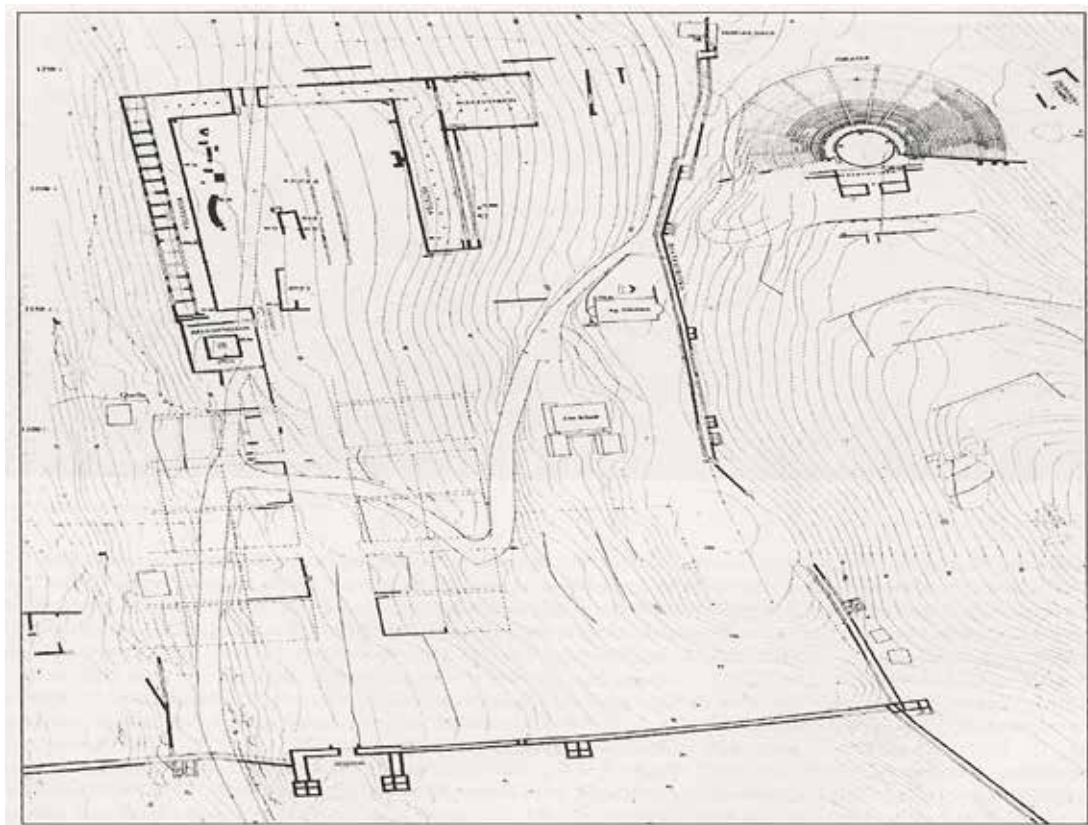
2.1. ΣΤΡΑΤΟΣ

Η Στράτος είναι χωριό της Αιτωλοακαρνανίας και η έδρα του ομώνυμου (Καποδιστριακού) Δήμου. Χωροταξικά είναι τοποθετημένη δίπλα στον ποταμό Αχελώο, σε απόσταση περίπου δέκα (10) χιλιομέτρων από την πόλη του Αγρινίου, βρίσκεται στο κέντρο του Δήμου και ο οικισμός του χωριού είναι κτισμένος δίπλα από την αρχαία πόλη Στράτος (από την οποία πήρε την ονομασία και το έμβλημά του ο σημερινός Δήμος). Στην αρχαιότητα υπήρξε η σπουδαιότερη πόλη ολόκληρης της Ακαρνανίας.

2.1.1. Ονομασία

Κατά την παράδοση, σε αυτή την πόλη γινόταν η στρατολόγηση των Ακαρνάνων και η συγκρότησή τους σε στρατεύματα. Από εκεί πήρε και το όνομά της, αφού Στράτος σημαίνει συγκέντρωση στρατεύματος.

2.1.2. Αρχαία Στράτος

Σχήμα 2.1.2.1.: Κάτοψη Αρχαίου Θεάτρου, Αρχαίας Αγοράς και Τειχών

Η **Αρχαία Στράτος**, βρίσκεται βόρεια του σημερινού χωριού, χτισμένη στη δυτική όχθη του Αχελώου, που ήταν το φυσικό σύνορο ανάμεσα στην Αιτωλία και την Ακαρνανία. Να αναφέρουμε ότι ήταν πλωτός ο Αχελώος, κατά την Κλασική και Ελληνιστική εποχή (μέχρι και τις Οινιάδες), όπως μαρτυρά και η παραποτάμια νοτιοδυτική πύλη της Πόλης πάνω στην Εθνική οδό. Η Στράτος υπήρξε μια από τις μεγαλύτερες και καλύτερα οχυρωμένες πόλεις της Ακαρνανίας.

Ο λόφος της Στράτου, είχε κατοικηθεί ήδη από την Υστεροελλαδική περίοδο (1600-1100 π.Χ.). άρχισε να αποκτά σημασία από τον 5^ο αιώνα π.Χ., λόγω της γεωστρατηγικής της θέσης, και κυρίως κατά τον 4^ο αιώνα π.Χ., οπότε και υπήρξε πρωτεύουσα του Κοινού των Ακαρνάνων έως και τον 2^ο αιώνα π.Χ., όταν τη θέση αυτή ανέλαβε το Θύρρειο. Τον 5^ο και 4^ο αιώνα π.Χ. γνώρισε μεγάλη ακμή και ως εμπορικό κέντρο της περιοχής.

Την Πόλη μνημονεύουν και αρχαίοι συγγραφείς, για την σπουδαιότητά της, αφού υπήρξε μία από τις μεγαλύτερες, σημαντικότερες και καλύτερα οχυρωμένες πόλεις. Χαρακτηριστικά, ο αρχαίος Έλληνας ιστορικός Θουκυδίδης, την χαρακτηρίζει «*Πόλιν μεγίστη της Ακαρνανίας*»(Θουκυδίδη Ιστορίαι, Βιβλίο 8^ο 2.68.4), ενώ ο Πολύβιος, ονομάζει Στρατική την εύφορη πεδιάδα που εκτεινόταν έξω από την Πόλη, οι ίπποι της οποίας ήταν ονομαστοί και αποτελούσαν πηγή πλούτου.

Κατά την διάρκεια του Πελοποννησιακού πολέμου, η Πόλη συντάχθηκε με τους Αθηναίους και πολιορκήθηκε από τους Σπαρτιάτες χωρίς επιτυχία, πρώτα από τον Αγησίλαο το 391 π.Χ., από τον Κνήμο το 429 π.Χ., και από τον Σπαρτιάτη Ευρύλοχο το 426 π.Χ., ο οποίος πέρασε κάτω από τα τείχη της χωρίς να τολμήσει να την προσβάλει. Το 379 π.Χ. έχουμε την πρώτη αναφορά ως πρωτεύουσας του Κοινού των Ακαρνάνων. Η κυριαρχία όμως της Στράτου, διακόπτεται το 338 π.Χ., όταν η Ναύπακτος γίνεται το κέντρο της Αιτωλικής Συμπολιτείας, με αποτέλεσμα την παρακμή της. Ο Βασιλιάς της Μακεδονίας Κάσσανδρος το 314 π.Χ., την κατέλαβε, χρησιμοποιώντας την ως οχυρό ενάντια των Αιτωλών, οι οποίοι το 263 π.Χ. την προσάρτησαν στην Αιτωλία. Το 188π.Χ., την κυρίεψαν οι Ρωμαίοι. Κατά το 169 π.Χ. συμάχησε (μαζί με άλλες Ελληνικές πόλεις) με τους Ρωμαίους, ενάντια του Βασιλιά Περσέα της Μακεδονίας και τότε ξεκίνησε η Ρωμαϊκή κυριαρχία. Δυστυχώς, από το 31 π.Χ.(που ιδρύθηκε από τον Οκταβιανό η Νικόπολη, μετά την ναυμαχία του Ακτίου), η Στράτος αποτελούσε πλέον ένα ασήμαντο χωριό, αφού άρχισε η παρακμή της.

Στη θέση όπου βρίσκεται το σύγχρονο νεκροταφείο του χωριού, βρισκόταν ένα από τα νεκροταφεία της Αρχαίας Πόλης, χωρίς να έχει όμως ανασκαφθεί πλήρως. Διάσπαρτοι τάφοι έχουν επίσης ανασκαφεί στα βορειοδυτικά και νότια, εξωτερικά της οχύρωσης της Αρχαίας Πόλης. Μερικοί από αυτούς, είναι "μακεδονικού" τύπου. Συστηματικές ανασκαφές στην Αρχαία Πόλη(Αρχαία Αγορά, θέατρο) και οργανωμένη επιφανειακή έρευνα της ευρύτερης περιοχής(Στρατική), διεξήχθησαν από το 1989-1996 σε συνεργασία της ΣΤ'ΕΠΚΑ Πατρών (Δρ. Λάζαρος Κολώνας) και του Γερμανικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου (καθηγητής. E.-L. Schwandner).

2.1.3. Το Αρχαίο Θέατρο

Το θέατρο της Στράτου, βρίσκεται στο ανατολικό τμήμα του διατειχίσματος της αρχαίας Πόλης. Είναι χρονολογημένο στο τέλος του 4ου αιώνα π.Χ., αποτελεί το μεγαλύτερο σε χωρητικότητα θέατρο της Αιτωλοακαρνανίας, αφού η χωρητικότητά του ήταν περίπου 7.000 ατόμων. Είναι σκαλισμένο ολόκληρο στο φυσικό βράχο(γκρίζοπράσινος ψαμμιτόλιθος). Στο ημικυκλικό κοίλο του σώζονται 28 σειρές εδωλίων, ενώ στις 11 κλίμακές του, που διαιρούν το κοίλο σε 12 κερκίδες και στον αγωγό, που περιβάλλει την κυκλική ορχήστρα του, έχει χρησιμοποιηθεί, λευκή ασβεστολιθική πέτρα Λεπενούς.

Λεπτομέρεια της ορχήστρας του θεάτρου της αρχαίας Στράτου

Αρχαίο θέατρο Στράτου. Αποψη από Δ.

Σχήμα 2.1.3.1.: Αρχαίο Θέατρο Στράτου

Διαιρείται σε άνω και κάτω διάζωμα. Στην ορχήστρα του σώζεται προεδρία με ερεισίνωτα και ερεισίχειρα(οι οποίες προοριζόταν για τον ιερέα του Διονύσου και τους ανώτερους κρατικούς λειτουργούς) και τρεις βωμοί, ενώ στη σκηνή του διακρίνονται τρεις κατασκευαστικές φάσεις, οι οποίες ακολουθούν την εξέλιξη του αρχαίου ελληνικού θεάτρου. Στα νότια του θεάτρου υπάρχει ισχυρός αναλημματικός τοίχος και αρχαίος δρόμος που οδηγούσε σ' αυτό. Το θέατρο είχε εντοπίσει από το 1805 ο W. Leake. Πρώτες ανασκαφές σε αυτό έγιναν από τη Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή. Κατόπιν το μνημείο επιχώθηκε έως τη δεκαετία του '90, οπότε και ολοκληρώθηκε ανασκαφικά η έρευνά του, την περίοδο 1989-1996, με τη συνεργασία της ΣΤ'ΕΚΠΑ Πατρών (Δρ. Λάζαρος Κολώνας) και του Γερμανικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου (καθηγητής, E.-L. Schwandner).

2.1.4. Ναός Στρατίου Διός

Σχήμα 2.1.4.1: Δεύτερη Ανασκαφή έτος 1892

Το ιερό του Δία στη Στράτο, ήταν το λατρευτικό και πολιτικό κέντρο όλων των Ακαρνάνων. Βρίσκεται στο βορειοδυτικό άκρο εντός της ακρόπολης (η ακρόπολη στεφανώνει το βορειότερο ύψωμα του προβόλου των τειχών, έσχατο οχυρό μάλλον παρά το ιερό κέντρο της Πόλης). Ο Ναός του Στρατίου Διός(προστάτη Θεό των Στραταίων), είναι περίφημος δωρικός, διαστάσεων 34,47 μ. * 15,41 μ., με 6 κίονες στη στενή και 11 στη μακριά πλευρά του. Κτίστηκε τον 4ο αιώνα π.Χ., μεταξύ 321-312 π.Χ., εξολοκλήρου από ντόπιο σκληρό ασβεστόλιθο, έμεινε όμως ημιτελής λόγω πολεμικών συγκρούσεων με τους Αιτωλούς. Είναι λίγο μεγαλύτερος από τον αθηναϊκό Ναό του Ηφαίστου(«Θησείο»). Διαιρούνταν σε σηκό, πρόναο και οπισθόδομο. Οι κίονες του σηκού ήταν τοποθετημένοι κοντά στον τοίχο του. Πιθανότατα ένα μέρος του σηκού ήταν υπαίθριο, ενώ η οροφή στηριζόταν από οκτώ εσωτερικούς κίονες. Όλοι του οι κίονες παρέμειναν αράβδωτοι, γεγονός που πιθανότατα υποδηλώνει πως ο Ναός έμεινε ημιτελής. Οι μετόπες του θα πρέπει να ήταν ζωγραφιστές. Στα νοτιοανατολικά του Ναού δεσπόζει ο βωμός και βάσεις αναθημάτων. Οι πρώτες ανασκαφές του Ναού διεξήχθησαν τα χρονικά διαστήματα 1892-1913 και το 1924 από τη Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή, οπότε και αυτός δημοσιεύτηκε, μαζί με τις επιγραφές που βρέθηκαν εκεί. Η σημαντικότερη μελέτη του μνημείου ωστόσο(και η σωστότερη αποκατάστασή του), δημοσιεύτηκε το 1925 από τον Α. Ορλάνδο.

Σχήμα 2.1.4.2.: Ναός Στρατίου Διός (σημερινή κατάσταση)

2.1.5. Τα Τείχη της Αρχαίας Πόλης

Η Αρχαία Πόλη της Στράτου περιβάλλονταν από οχυρώσεις που υπολογίζονται σε 7,4 χιλιόμετρα, προστατεύοντας τέσσερις λόφους και τρεις κοιλάδες. Από τον Θουκυδίδη (Β.80) χαρακτηρίζεται ως «Πόλιν μεγίστη της Ακαρνανίας». Είναι κτισμένη εξολοκλήρου κατά το ψευδοϊσόδομο σύστημα και χρονολογείται τον 5^ο αιώνα π.Χ., ενώ δεν αποκλείεται κάποιες επισκευές της οχύρωσης να έγιναν στον 4^ο αιώνα π.Χ..

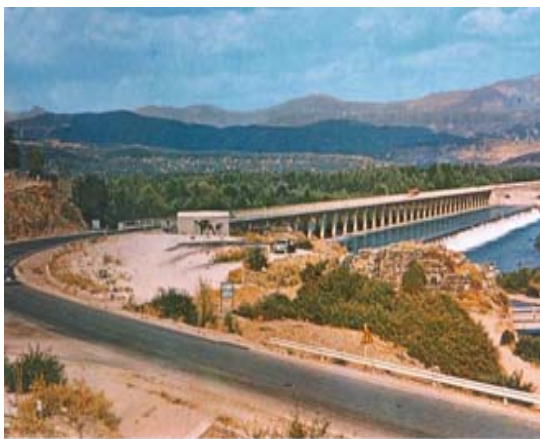
Περιελάμβανε 22 πύλες και 55 ορθογωνικούς πύργους. Η νότια κεντρική πύλη της Πόλης, διαμορφωμένη στον τύπο της ορθογωνικής εξωτερικής αυλής, οδηγούσε – μέσω μιας κύριας οδικής αρτηρίας – στα δύο πλατώματα της Αρχαίας Αγοράς. Σημαντική είναι και η παραποτάμια πύλη της Πόλης με το οριζόντιο υπέρυθρο της.

Εσωτερικό διατείχισμα, μήκους 850 μ. περίπου, χώριζε την Πόλη (για λόγους επιπλέον ασφάλειας) σε δύο μέρη. Στο δυτικό τμήμα της βρισκόταν ο Ναός του Δία και η Αγορά και στο ανατολικό το θέατρό της. Στο βορειότερο άκρο της οχύρωσης υπήρχε η ακρόπολη, στην οποία υπάρχουν και ισχνά ίχνη βυζαντινής κατοίκησης.

Αεροφωτογραφία του θεάτρου και της Αγοράς της αρχαίας Στράτου

Ο κάθε περαστικός, διερχόμενος την Εθνική οδό και αμέσως μετά την μεγάλη γέφυρα του ποταμού Αχελώου, βρίσκεται πάνω στα τεράστια μισογκρεμισμένα τείχη που τελειώνουν πάνω στον ποταμό και είναι αδιάψευστοι μάρτυρες μιας Αρχαίας Πόλης με μεγάλη ισχύ, αλλά και ενός πολιτισμού που έλαμψε στην αρχαιότητα.

Σχήμα 2.1.5.: Η Γέφυρα Αχελώου στην Στράτο (Πριν και μετά)

2.1.6. Η Αρχαία Αγορά

Η αγορά της Αρχαίας Στράτου αποτελούσε το εμπορικό, πολιτικό και διοικητικό κέντρο της Πόλης και ήταν περικλειστή. Η πλατεία της, κτισμένη σε δύο πλατώματα στη δυτική πλευρά του διατειγίσματος, περιβάλλονταν στα βόρεια, στα δυτικά και στα ανατολικά από στοές, ενώ η είσοδός της ήταν στα νότια (πρόσβαση μέσω της νοτιο - κεντρικής πύλης της Πόλης). Οι στοές αυτές ήταν του λεγόμενου "*τύπου της βορειοδυτικής Ελλάδος*", είχαν δηλαδή μόνο στο πρόσθιο μέρος τους παραστάδες και μετά από 4-6 μ. βάθος τοποθετούνταν οι κίονες. Λίγο

πιο ανατολικά (και βορειοανατολικά της ανατολικής στοάς), ήταν κτισμένο και το βουλευτήριο της Πόλης, ένα ορθογώνιο οικοδόμημα, με εσωτερικούς κίονες για τη στήριξη της τετράριχτης στέγης του και με καθίσματα στις τέσσερις πλευρές του. Στην πλατεία της Αγοράς, εντοπίστηκαν επίσης ένα ημικυκλικό βάθρο ανδριάντων, μια αναθηματική εξέδρα και άλλα σημαντικά αναθήματα. Σχεδόν στο κέντρο της Αγοράς δεσπόζει ένας βωμός για τις θυσίες ζώων. Ακριβώς δίπλα του, σώζεται ο κρίκος που προοριζόταν για το προσωρινό δέσιμο των ζώων. Σχεδόν εφαπτόμενη στη δυτική στοά και στα νοτιοδυτικά της Αγοράς, υπάρχει και ορθογώνια περίστυλη κρήνη. Κατά τη διάρκεια των ανασκαφών στα νότια της Αγοράς, βρέθηκαν επίσης και ίχνη μεταγενέστερων (βυζαντινών) οικιών. Πρώτες ανασκαφές στην Αρχαία Αγορά της Στράτου έγιναν από τη Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή (στη δυτική στοά της). Η ανατολική στοά της Αγοράς, ανασκάφηκε από το Ν. Ζαφειρόπουλο το 1958. Οι συστηματικές ανασκαφές συνεχίστηκαν την περίοδο 1989-1996, με τη συνεργασία της ΣΤ'ΕΚΠΑ Πατρών (Δρ. Λάζαρος Κολώνας) και του Γερμανικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου (καθηγητής. E.-L. Schwandner).

2.1.7. Όσον αφορά την Πολιτεία

**"Παρόλο το πέρασμα πολλών αιώνων η φθορά του χρόνου που τα πάντα επουλώνει, δεν μπόρεσε να σβήσει τις μαρτυρίες μιας επιβλητικής Πόλης που η ίδρυσή της χάνεται στο βαθύ σκοτάδι της Αρχαιότητας." Όμως η πολιτεία ποτέ δεν έπαψε να ασχολείται άλλοτε πολύ, άλλοτε λίγο με τις αρχαιότητες της Στράτου.*

Ολόκληρη η έκταση που περικλείεται από το Φρούριο, ανέρχεται σε αρκετές εκατοντάδες στρέμματα, από τα οποία το Υπουργείο Πολιτισμού έχει απαλλοτριώσει πολλά, τα δε υπόλοιπα τα οποία ανήκουν σε κατοίκους του χωριού, τα προστατεύει από οικοδομήσιμης πλευράς αλλά και από εκσκαφές. **"Όμως, περιτριγυρίζοντας κάποιος επισκέπτης όλο αυτό το αρχαίο κληρονόμημα, θα συναντήσει άφθονα σημάδια που μαρτυρούν την επίθεση των αρχαιοφίλων της νύκτας (πριν από κάμποσα χρόνια και όχι μόνο) που έχουν λεηλατήσει την Πόλη σαν βάρβαροι πειρατές."*

**ΑΠΟ ΤΟ 5ο ΤΕΥΧΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΣΦΑΙΡΑ*

Η Στράτος ήταν από την φύση και την θέση της η οχυρή πολιτεία, φύλακας του κάτω ρου του ποταμού Αχελώου. Η ονομασία της απηχεί, στρατιωτικό σταθμό

και η κατάληψή της από ικανούς στρατούς και στρατηγούς της αρχαιότητας, αποτελούσε ουτοπία. Ήταν μια Πόλη που δέσποζε στην περιοχή της «Στρατικής», (ονομαζόταν έτσι ολόκληρη η περιοχή της πεδιάδος του κάτω Αχελώου και των γύρω λόφων από την πλευρά της Ακαρνανίας) και η ίδρυσή της όπως αναφέρουμε και πιο πάνω, είναι ιστορικά αμνημόνευτη. Μαρτυρείται μόνο από την ετυμολογία της λέξης – σταθμός στρατού – η σημασία της, στην πεδιάδα και στην διάβαση του Αχελώου. Είπαμε παραπάνω πως το 429 π.Χ. ο Σπαρτιάτης στρατηγός Κνήμος, απέτυχε να την κυριέψει, επίσης ο Σπαρτιάτης Ευρύλοχος το 426 π.Χ. και ο Αγησίλαος το 391 π.Χ. δεν επιχείρησαν τίποτα το σημαντικό εναντίον της Πόλης. Ο Φίλιππος ο Ε΄ το 218 και το 207 π.Χ. ούτε καν διανοήθηκε να την προσβάλει. Οι Αιτωλοί θα πλησιάσουν την περιοχή αυτή μαζί με την βοήθεια του βασιλιά Πύρρου της Ηπείρου, κυρίως με κλεφτοπόλεμο. Η θλιβερή τύχη της Ακαρνανίας, έπειτα από την διανομή της μεταξύ Αιτωλών και του Αλέξανδρου του Β΄ των Μολοσσών, οδηγεί την Πόλη της Στράτου στα Αιτωλικά χέρια, που θα την υπερασπίσουν πάντοτε με επιμονή και επιτυχία.

Ολόκληρη η Ακαρνανική περιοχή, που γειτόνευε με την ισχυρή αυτή Πόλη, έφερε το όνομα και λέγονταν γενικά «Στρατική», δηλαδή Στρατική γη ή Στρατική χώρα ή Στρατική πεδιάδα, ήταν μια περιοχή που ανήκε στην Πόλη Στράτο.

Η Στρατική έτρεφε πολλά ζώα και ιδιαίτερα τα περίφημα άλογα της Στράτου. Συνδύαζε την ευφορία με το απόρθητο. Μονάχα η Πόλη των Οινιάδων μπορούσε να χαρακτηριστεί σοβαρός αντίζηλος, αλλά ουδέποτε ήταν πρωτεύουσα της Ακαρνανικής Συμπολιτείας.

Η Στράτος αποδεικνύει ότι, η ιστορία της Ακαρνανίας είχε αρχίσει πολλές χιλιετηρίδες πριν τους Ακαρνάνες. Οι τόποι και οι ανθρώπινοι συνοικισμοί έμειναν στη θέση τους, οι λαοί μόνον άλλαξαν.

Στο συνοικισμό αυτό, που από την οχυρή θέση του, φύλαγε τον ποταμό και την εύφορη πεδιάδα του, έπρεπε να είχε αναπτυχθεί μια παμπάλαια λατρεία του Αχελώου, του μεγάλου θεϊκού δημιουργικού αλλά και καταστροφικού. Ο θεός Αχελώος, σύμφωνα με την μυθολογία, πάλεψε με τον Ηρακλή και έχοντας την δύναμη της μεταμορφώσεως άρχισε να παλεύει με την μορφή φιδιού και στο τέλος βρέθηκε με σώμα ανθρώπου, αλλά με κεφάλι ταύρου, έχοντας δύο μεγάλα κέρατα. Ο Ηρακλής νίκησε τον Αχελώο, όταν του έσπασε το ένα του κέρατο. Ο Αχελώος αναγνώρισε την ήττα του και αντάλλαξε το σπασμένο του κέρατο με το κέρατο της Ελαφίνας Αμαλθείας. Αλλά και άλλα πολλά συμβάντα θα μπορούσαμε να

αναφέρουμε για τον θεό Αχελώο που λάτρευαν οι Αιτωλοί και οι Ακαρνάνες και ήταν και είναι το φυσικό σύνορο μεταξύ των δύο περιοχών.

Από την εποχή που γεννήθηκε το ποτάμι, συνεχίζει να σπρώχνει την θάλασσα και να δημιουργεί στεριές και την γόνιμη πεδιάδα της Παραχελωΐτιδος.

Αλλά ας επανέλθουμε στην πραγματικότητα και να δούμε ότι εκτός από τα επιβλητικά ερείπια της παλαιού Στράτου, που μαρτυρούν χωρίς διάψευση τα φρουριακά χαρακτηριστικά μιας ισχυρής Πόλης, οι λίγες ανασκαφές έφεραν στο φως τον Ναό του Στρατείου Διός, την Αρχαία αγορά και το Αρχαίο θέατρο, δημόσια αλλά και άλλα οικοδομήματα.

Μέχρι σήμερα παρόλες τις επίπονες προσπάθειες, η ανασκαφική σκαπάνη δεν έφερε στο φως τον βασιλικό τάφο ή κάτι άλλο που να μαρτυρεί ποιοι βασίλευαν στη Στράτο. Το οικοδόμημα που σώζεται καλύτερα είναι ο Ναός του Στρατείου Διός, αλλά και αυτός όπως βρέθηκε έτσι και έμεινε, ούτε οι τεράστιοι λίθοι που αποτελούν κομμάτια των κιόνων δεν μεταφέρθηκαν στο χώρο αλλά βρίσκονται διάσπαρτοι κάτω από τον λόφο και σε απόσταση εκατό και πλέον μέτρων από τον Ναό.

Όπως είπαμε και πιο πάνω, ο Ναός του Στρατείου Διός φαίνεται ότι οικοδομήθηκε έπειτα από το 338 π.Χ. και πριν από το 314 π.Χ., δηλαδή το τελευταίο τρίτο του 4ου π.Χ. αιώνα και χρησιμοποιήθηκε για κέντρο μιας ομοσπονδιακής λατρείας, μιας ισχυρής Συμπολιτείας της Ακαρνανικής. Ήταν άλλωστε η ακαταμάχητη και οχυρή Ακαρνανική πρωτεύουσα, που έπρεπε να προβάλλεται με ένα περίφημο Ναό. Και πράγματι ο Ναός του Στρατείου Διός είναι ένα από τα πλέον ωραία δείγματα της αρχιτεκτονικής του 4ου π.Χ. αιώνα. Εκεί επιβεβαιώνεται ιστορικά μια ομοσπονδιακή λατρεία του Δία – Αχελώου, που δεν είναι φανταστική. Ήταν ένας ιερός τόπος εικονικών πωλήσεων δούλων, για να γίνουν απελεύθεροι, σύμφωνα με τα επιγραφικά δεδομένα. Αυτό σημαίνει ότι εκεί ήταν ο τόπος συγκεντρώσεων, λατρείας, αγοράς, πανηγύρεων. Οι Πανακαρνάνες συγκεντρώνονται εκεί, όχι μόνο για θρησκευτικούς λόγους, αλλά και για συμπολιτειακές αποφάσεις και ανάγκες.

Η σοβαρή και δωρική μορφή του Δία είχε έδρα τη Στράτο, μια Πόλη που γνώρισε στους Ελληνιστικούς χρόνους, τεράστια δύναμη, αφού από διάφορα νομίσματα που βρέθηκαν μαρτυρούν ότι είχε εμπορικές σχέσεις με την μακρινή Απολλωνία της Ιλλυρίας. Οι Κορίνθιοι, οι Μακεδόνες, οι Λοκροί, οι Ηπειρώτες

ακόμη και οι Ρωμαίοι, ήταν επισκέπτες της Πόλης της Στράτου και του Ναού του Στρατείου Διός.

2.1.8. Η Στράτος σήμερα

Σχήμα 2.1.8.1.: Σημερινό χωριό Στράτος

Το Διαμέρισμα της Στράτου στη τωρινή του μορφή, εφάπτεται της εθνικής οδού Αντιρίου – Ιωαννίνων. Η άλλοτε κραταιά Πόλη σήμερα είναι ένα χωριό. Έχει πληθυσμό χίλιους εκατόν επτά (1.107) κατοίκους (στοιχεία απογραφής έτους 2001), καλλιεργήσιμη έκταση τέσσερις χιλιάδες (4.000) στρέμματα περίπου, καθώς επίσης και τρεις χιλιάδες (3.000) στρέμματα αξιοποιημένη δασική έκταση, ελαιοφυτεμένη. Κύρια ασχολία των ανθρώπων της, είναι η γεωργία και η κτηνοτροφία.

Η παλαιότερη ονομασία ήταν Σουροβίγλι ή Σωροβίγλι (ή Σουροβίλι όπως το προφέρουν οι σημερινοί κάτοικοι ή Γιαννίκα στα κουτσοβλάχικα), ο Heuzey το αναφέρει ήδη από το 1856 ως αγροτοποιμενικό συνοικισμό κουτσοβλάχων. Γλώσσα: Όλοι οι κάτοικοί της μιλούν την Βλάχικη.

Σχήμα 2.1.8.2.: Αεροφωτογραφία της Σημερινής Στράτου

2.1.9. Τα Πέτρινα Σπίτια Της Παλαιάς Στράτου

Από το 1871 και ύστερα παρουσιάζεται ως χωριό με λιθόκτιστες διώροφες οικοδομές, για την ανέγερση των οποίων αρκετές φορές χρησιμοποιήθηκε υλικό από τα αρχαία οικοδομήματα.

Σχήμα 2.1.9.1.: Διώροφες λιθόκτιστες οικοδομές

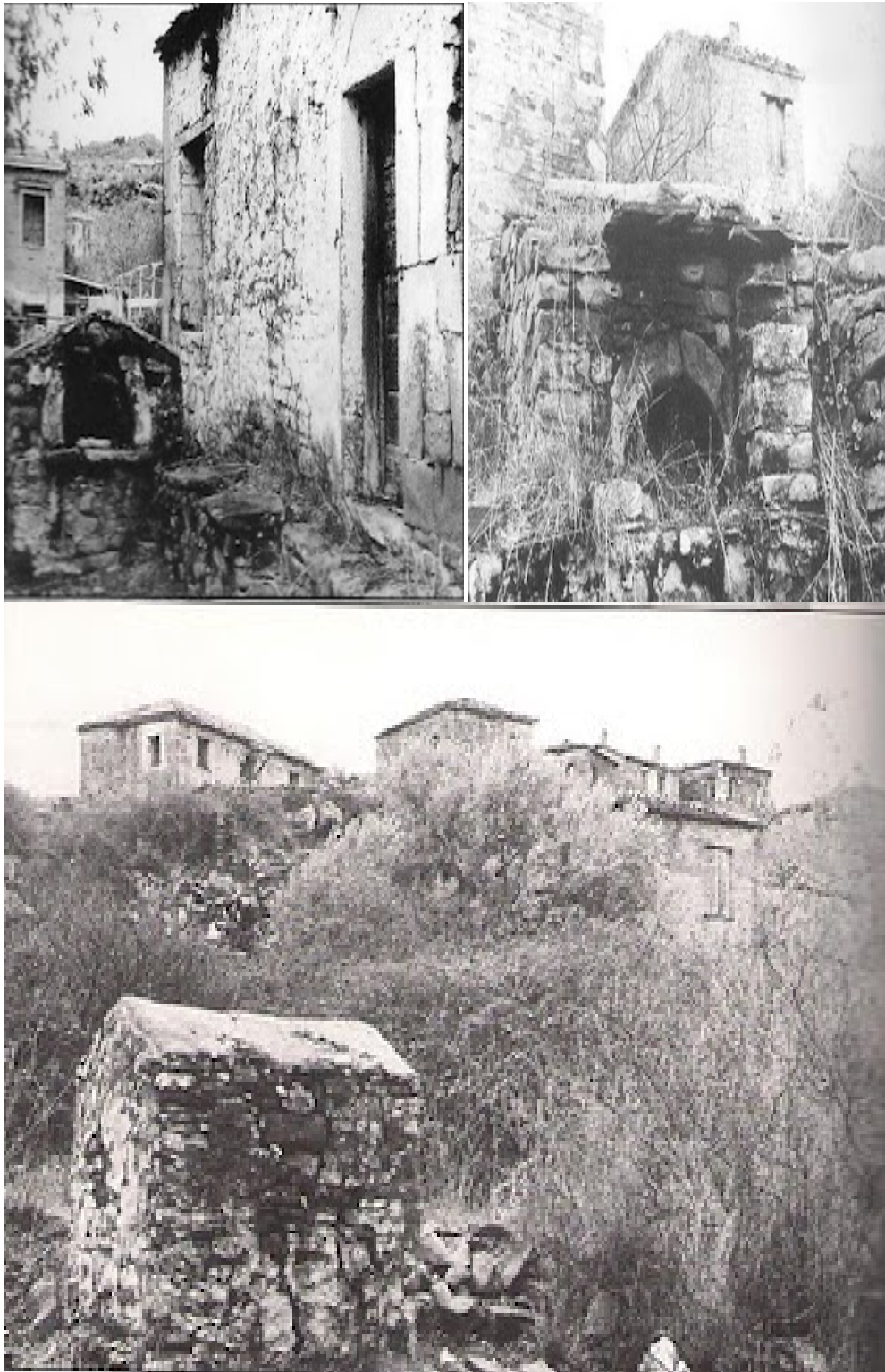
Σχήμα 2.1.9.2.α': Παλαιά διώροφη κατοικία (αρχική μορφή)

Σχήμα 2.1.9.2.β': Παλαιά διώροφη κατοικία από το χωριό Σουροβίλι (σημερινή μορφή μετά από αναπαλαίωση)

Σχήμα 2.1.9.3.: Παλαιές διώροφες λιθόκτιστες κατοικίες στην Στράτο

Σχήμα 2.1.9.4.: Πέτρινοι παραδοσιακοί ξυλόφουρνοι του παλαιού χωριού της Στράτου

Μετά την αναγκαστική απαλλοτρίωση του 1960, το 1962-1963, όπου η Αρχαιολογική υπηρεσία αποζημίωσε τους κατοίκους της Στράτου, λόγω του ότι το παλιό χωριό ήταν χτισμένο πάνω ακριβώς στην Αρχαία Στράτο, το χωριό μεταφέρθηκε νοτιότερα, επί της Εθνικής οδού για να πραγματοποιηθούν ανασκαφές.

Σχήμα 2.1.9.5.: Άποψη του χωριού Στράτος (Εθνική Οδός Αντιρίου - Ιωαννίνων)

**"Ρυμοτομήθηκε ο χώρος και δόθηκαν οικόπεδα σε φτωχές οικογένειες (όχι σε όλους κατοίκους), για να μπορέσουν να ξαναχτίσουν τα σπίτια τους. Η πρόνοια όμως των υπευθύνων εξαντλήθηκε σ' αυτές τις κάθετες και οριζόντιες γραμμές, πάνω σ' ένα χάρτη, που έδωσαν μεν φαρδείς δρόμους, τίποτε όμως περισσότερο από αυτό. Αλλά να ήταν μόνο αυτό; Κανείς δεν σκέφτηκε να θέσει ορισμένους όρους, κάποιες προδιαγραφές, να προσδιορίσει δύο - τρία στοιχεία της τοπικής αρχιτεκτονικής, για να εφαρμοσθούν στο χτίσιμο των νέων σπιτιών. Άνθρωποι φτωχοί, βιοπαλαιστές, το μόνο που μπορούσαν να σκεφθούν και να προβλέψουν, ήταν ένα τσίγκινο στέγαστρο στην αυλή, για ν' αρμαθιάζουν τον καπνό. Η νέα Στράτος έχασε μια μοναδική ευκαιρία να γίνει ένα ζηλευτό χωριό. Η εικόνα, που παρουσιάζει σήμερα, εικόνα ενός χώρου υποδοχής επισκεπτών των σπουδαίων αρχαιοτήτων, είναι μέχρι και απωθητική. Ενώ οι ίδιοι αυτοί άνθρωποι διέθεταν, χωρίς, ως φαίνεται, να εκτιμούν, μια ομορφιά, που δυστυχώς είναι ανέφικτο να ζητά κανείς την επαναφορά της. Και δε φταίνε βέβαια οι ίδιοι. Η αρχαιολογική υπηρεσία είδε μόνο τις αρχαιότητες. Σκέφτηκε και ενέργησε μονοσήμαντα. Υποβάθμισε η ίδια τα αρχαία μνημεία, που υποτίθεται, ήθελε ν' αναδείξει. Είναι απαράδεκτο να είναι σ' αυτήν την άθλια*

κατάσταση το χωριό. Ναι, είναι απαράδεκτο! Αλλά γιατί κανείς δεν προνόησε, ώστε να συμβαδίζει η εικόνα του χώρου υποδοχής (νέο χωριό) των επισκεπτών και των τουριστών, με την ωραιότητα των μνημείων; Θα μπορούσαν να εφαρμοσθούν ορισμένες παραδοσιακές αρχιτεκτονικές αρχές στο χτίσιμο του νέου χωριού. Θέλουμε να επανέλθει μια μνήμη, που διαπιστώσαμε ότι πληγώνει τους κατοίκους της Νέας Στράτου. Μια μνήμη όμως, που μπορεί να δώσει κι ένα χρήσιμο μάθημα: Να μην ξαναγκρεμίσουμε ποτέ την ομορφιά μας. Όση διασώθηκε. Κι αν αυτό είναι ανάγκη να γίνει, να την χρησιμοποιήσουμε ως οδηγό, για να μη χαθεί από τη ζωή μας στο νέο μας σπίτι. Πέρασαν γενιές σ' αυτούς τους τόπους που έμειναν αδιάφορες και ξένες απέναντι στην ιστορία. Το αρχαίο θέατρο της Στράτου και τα τείχη της έδωσαν το βασικό υλικό, για να χτίσουν τα σπίτια τους οι Νεοέλληνες. Και είναι θλιβερό να διαπιστώνει κανείς ότι τα μνημεία μας διασώθηκαν στους αιώνες που πέρασαν, αλλά στις τελευταίες δεκαετίες υπέστησαν τις περισσότερες και τις μεγαλύτερες ζημιές από ποτέ. Άραγε να είναι τυχαίο, που αυτό συμπίπτει με την ιδεολογία της προόδου; "

**ΑΠΟ ΤΟ 5ο ΤΕΥΧΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΣΦΑΙΡΑ*

Ο οικισμός είναι νεόκτιστος με δόμηση σχεδίου πόλεως και σύστημα δόμησης πανταχόθεν ελεύθερο. Μετεγκαταστάθηκε ολοκληρωτικά το έτος 1963, από τον παλαιό οικισμό, ο οποίος βρισκόταν κτισμένος ακριβώς πάνω στην Αγορά της Αρχαίας Πόλης και νότια της Ακροπόλεως, εντός του Φρουρίου. Η χρονολογική της εξέλιξη, ανάγεται από τα αρχαία χρόνια και προέρχεται από διάσπαση του τέως Δήμου Στραταίων.

2.1.10. Υδροηλεκτρικό φράγμα Στράτου

Δίπλα στο χωριό και στη θέση της γέφυρας επί του ποταμού Αχελώου, κατασκευάστηκε το έτος 1989, το Υδροηλεκτρικό φράγμα της Στράτου, το οποίο δημιούργησε την ομώνυμη τεχνητή λίμνη Στράτου, την τρίτη κατά σειρά τεχνητή λίμνη του Αχελώου, μετά τις λίμνες Καστρακίου και Κρεμαστών. Χωροταξικά βρίσκεται, δυτικά του Αγρινίου και βόρεια του χωριού Στράτος, από όπου πήρε και το όνομά του.

Στο φράγμα του Στράτου έχουν κατασκευαστεί δύο υδροηλεκτρικοί σταθμοί. Στη δεξιά όχθη ο Στράτος I για την παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας και στην αριστερή ο μικρός σταθμός Στράτος II, του οποίου ο σκοπός είναι αρδευτικός.

Τροφοδοτεί με νερό τις διώρυγες που μεταφέρουν και διανέμουν το νερό στην πεδιάδα του Αγρινίου και την ευρύτερη περιοχή των κοινοτήτων Στράτου, Κυψέλης, Οχθίων, Λεπενούς. Ο Στράτος ΙΙ ολοκληρώθηκε μεταξύ 1985 και 1988 και ενσωματώθηκε στο κυρίως έργο το 1989.

Σχήμα 2.1.10.1.: Το φράγμα της Στράτου

Το υδροηλεκτρικό εργοστάσιο διαθέτει τέσσερις μονάδες ηλεκτρικής παραγωγής, συνολικής ισχύος 150 MW και μαζί με τα υπόλοιπα φράγματα συμμετέχει με ποσοστό 10% στην ετήσια παραγωγή ρεύματος της χώρας. Ωστόσο, σύμφωνα με τη WWF, η ίδια η Δ.Ε.Η. προβλέπει μείωση κατά 274 GW/h της συνολικής παραγόμενης ενέργειας στο σύστημα Αχελώου, λόγω μειωμένων παροχών στα φράγματα Στράτου, Καστρακίου και Κρεμαστών.

Σχήμα 2.1.10.2.: Το υδροηλεκτρικό εργοστάσιο της Στράτου

Από τεχνικής άποψης ανήκει στα χωμάτινα (λιθόρριπτα) από γαιώδη υλικά φράγματα και έχει κατασκευάσει εξολοκλήρου από ελληνικές εταιρίες (Οδών – Οδοστρωμάτων, Δομική, ΕΔΟΚ – ΕΤΕΡ Α.Ε.). Η μελέτη έγινε από αμερικάνικη εταιρεία (Ebasco Services Inc.), με ευρεία όμως συμμετοχή Ελλήνων μηχανικών.

Σχήμα 2.1.10.3.: Εργασίες κατά την κατασκευή του Φράγματος Στράτου

2.1.11. Λίμνη Στράτου

Η λίμνη Στράτου, είναι τεχνητή λίμνη που δημιουργήθηκε από το φράγμα στον ποταμό Αχελώο. Οι τεχνητές λίμνες της ΔΕΗ δεν εξυπηρετούν μόνο την παραγωγή ενέργειας. Στις περισσότερες περιπτώσεις τα υδροηλεκτρικά έργα είναι πολλαπλού σκοπού. Έτσι, ταυτόχρονα με την παραγωγή ενέργειας εξυπηρετείται και η άρδευση, η ύδρευση, η αντιπλημμυρική προστασία, η βιομηχανική ψύξη, οι ποτάμιες μεταφορές, δραστηριότητες αναψυχής κτλ.

Αυτό όμως που μέχρι σήμερα περνούσε σχεδόν απαρατήρητο, είναι η επίδραση που είχε η κατασκευή και η λειτουργία κάθε τέτοιου ταμιευτήρα στην

ευρύτερη περιοχή. Και βεβαίως μιλάμε για κάθε είδους επιδράσεις: Στην κοινωνία, στην οικονομία, στον τουρισμό, στην αισθητική του τοπίου, στο μικρόκλιμα, στα φυτά και τα ζώα και γενικά στο περιβάλλον. Μια λίμνη, είτε αυτή είναι φυσική είτε τεχνητή, καταλήγει, στις περισσότερες περιπτώσεις και αν δεν υπάρξει ανθρωπογενής επέμβαση, σε συνώνυμο του υγροβιότοπου. Έτσι, οι τεχνητές λίμνες της ΔΕΗ έχουν εξελιχθεί σε όμορφους υγροβιότοπους, διατηρώντας και αυξάνοντας τη βιοποικιλότητα στην περιοχή επίδρασής τους, δείχνοντας ότι η ανάπτυξη μπορεί να συνυπάρξει με έννοιες όπως ο οικοτουρισμός ή η φυσιολατρία και ότι η ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων μπορεί να οδηγήσει στην αειφορία, με ασφάλεια για το φυσικό περιβάλλον και παράλληλα με την κοινωνική και οικονομική άνθηση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η τεχνητή λίμνη Πλαστήρα, η οποία αποτελεί σημαντικό τουριστικό πόλο έλξης. Το ίδιο θα μπορούσε να συμβεί και στην περίπτωση της τεχνητής λίμνης Στράτου, με τις κατάλληλες ενέργειες και κινήσεις από την πολιτεία.

Σχήμα 2.1.11.1.: Η τεχνητή λίμνη Στράτου

2.1.12. Αθλητισμός

Σχήμα 2.1.12.1.: Αγώνες Σκι στις αθλητικές εγκαταστάσεις της λίμνης Στράτου

Ο ταμιευτήρας του μικρού αρδευτικού φράγματος, κάτω από το φράγμα Στράτου, έχει παραχωρηθεί στην Ελληνική Ομοσπονδία Θαλάσσιου Σκι και λειτουργούν σήμερα εγκαταστάσεις του Εθνικού Κέντρου Θαλασσίου Σκι.

2.1.13. Κοινωνικοοικονομική κατάσταση της περιοχής

Ο πληθυσμός του διαμερίσματος αποτελείται από βλαχορουμάνους, εξολοκλήρου και οι μεγαλύτεροι μιλούν το γλωσσικό ιδίωμα των Βλάχων. Χαρακτηρίζονται από την μεγάλη φιλοξενία, την εργατικότητα, την συνοχή, σε όλους τους τομείς. Η κύρια απασχόληση των κατοίκων είναι οι αγροτικές καλλιέργειες κυρίως του καπνού και λιγότερο των σιτηρών, εσπεριδοειδών, αραβοσίτου, ελαιόκαρπων και ακόμη πιο λίγο με την κτηνοτροφία. Οι επαγγελματικές δραστηριότητες των κατοίκων του χωριού είναι η ανάπτυξη των βιοτεχνιών αδρανών υλικών και η εμπορία αυτών λόγω της κοίτης του ποταμού Αχελώου, που είναι ακριβώς δίπλα και προσφέρεται λόγω της μεγάλης έκτασης που υπάρχει, επικαλυμμένη με αμμοχάλικο. Επίσης, έχουν αναπτυχθεί δύο εργοτάξια παραγωγής ασφαλτομίγματος.

Τις δεκαετίες 1960, 1970 και 1980, λόγω της ανάπτυξης της οικοδομικής δραστηριότητας στην Ελλάδα και των καπνοκαλλιεργειών, αναπτύχθηκε κατά πολύ η οικονομική κατάσταση των κατοίκων, μετά το 1990 όμως λόγω της κάμψης των παραπάνω δραστηριοτήτων, είχε σαν συνέπεια να χαθεί ένα σεβαστό ποσό από το εισόδημα των κατοίκων του χωριού.

2.1.14. Φυσικό περιβάλλον

Το φυσικό περιβάλλον της περιοχής της Στράτου, είναι ακόμη ανέπαφο από τη μόλυνση, είναι πλούσιο σε πράσινο και λόγω της θέσεως του οικισμού που βρίσκεται κτισμένος πάνω στους πρόποδες τριών λόφων αποτελεί τον συνδετικό κρίκο της ορεινής περιοχής με την πεδιάδα του Αχελώου, η οποία απλώνεται νότια και δυτικά του Δημοτικού Διαμερίσματος της Στράτου. Ανατολικά έρχεται να δώσει χρώμα και ζωντάνια, το φράγμα του ΥΗΣ Στράτου (Υδροηλεκτρικού Σταθμού), για την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος, μία από τις μεγαλύτερες γέφυρες της Ελλάδος με συνολικό μήκος 1.213 μέτρα η οποία είναι και η κεντρική

οδική αρτηρία που οδηγεί προς την Ήπειρο, Ιόνια νησιά και Αλβανία. Βόρεια του χωριού και κατά μήκος της τελευταίας οικοδομικής γραμμής, βρίσκεται το αρχαίο φρούριο που περικλείει την αρχαία Πόλη της Στράτου, όπου αναφερθήκαμε πιο πάνω.

Με την κατασκευή του φράγματος του ποταμού Αχελώου, έγινε αλλαγή της ροής της κοίτης του, από δημόσιες, σε ιδιωτικές εκτάσεις, με συνέπεια να σμικρύνει την καλλιεργήσιμη έκταση της πεδιάδος και αυτό γιατί τεχνικά ήταν αδύνατη η διαφυγή των υδάτων μετά το υδροηλεκτρικό εργοστάσιο παραγωγής, το οποίο βρίσκεται σε βάθος 60 μέτρων από την επιφάνεια των υδάτων και ακριβώς στην αρχή του οικισμού.

Στο φυσικό περιβάλλον, δεν θα μπορούσαμε να μην αναφερθούμε στην απερίγραπτη μόλυνση και αντιαισθητική εμφάνιση, που προκαλεί πρώτα στους ντόπιους και μετά στους διερχόμενους, ο σκουπιδότοπος του νομού Αιτωλοακαρνανίας, που βρίσκεται μόλις 50 μέτρα νότια της μεγάλης γέφυρας του ποταμού Αχελώου, μόλις 300 μέτρα από τον οικισμό της Στράτου και 500 μέτρα από τις σπουδαίες αρχαιότητες του Νομού Αιτωλοακαρνανίας.

2.1.15. Υπάρχουσα υποδομή

1. Υποδομή των μεταφορών

Η εθνική οδός Αντιρίου – Ιωαννίνων, εφάπτεται της νότιας πλευράς του οικισμού.

Η μεγαλύτερη πόλη του νομού το Αγρίνιο, απέχει μόλις δέκα (10) χιλιόμετρα και συνδέεται μ' αυτή με αστική συγκοινωνία, η οποία είναι πολύ συχνή. Η υπεραστική συγκοινωνία που ενώνει την πόλη του Αγρινίου με τις πόλεις της Ηπείρου και τα νησιά Λευκάδα και Κέρκυρα, περνά από την εθνική οδό η οποία εφάπτεται με τον οικισμό του Δημοτικού Διαμερίσματος.

Εδώ θα θέλαμε να αναφέρουμε και το αεροδρόμιο, που υπάρχει έξω από το Αγρίνιο στην περιοχή Δοκίμι, και μόλις οκτώ (8) χιλιόμετρα από το χωριό Στράτος, καθώς λειτουργεί μόνο σαν πολεμικό, θα μπορούσε όμως να εξυπηρετεί πτήσεις τσάρτερ.

Κατευθυνόμενοι προς τα Ιωάννινα, από την Στράτο και σε απόσταση είκοσι πέντε (25) χιλιομέτρων, βρίσκεται η κωμόπολη της Αμφιλοχίας, όπου υπάρχει λιμάνι εν λειτουργία.

2. Υποδομή της διαμονής

Η Στράτος, όπως και πολλά άλλα γύρω Διαμερίσματα, υπάγεται στο σύνδεσμο ύδρευσης του Δήμου Αγρινίου, λοιπών Δήμων και Δημοτικών Διαμερισμάτων, απ' όπου προμηθεύεται το νερό της ύδρευσης, που έρχεται από τον ποταμό Αχελώο, περνά από το κεντρικό διυλιστήριο και κατόπιν διανέμεται στο Δήμο Αγρινίου και στους άλλους Δήμους, οι οποίοι έχουν απαρτίσει το σύνδεσμο ύδρευσης.

Οι τηλεπικοινωνίες είναι σε καλή κατάσταση, αφού υπάρχει δίκτυο ψηφιακών γραμμών στο Διαμέρισμά μας και υπαγόμαστε στο τηλεφωνικό κέντρο του Δήμου Αγρινίου.

Για την συγκομιδή και μεταφορά των απορριμμάτων, ο Δήμος Στράτου μαζί με όλα τα Δημοτικά Διαμερίσματα που περιλαμβάνει καθώς και τον γειτονικό Δήμο Νεάπολης ο οποίος εκτείνεται στην ανατολική πλευρά του Αχελώου, έχουν συστήσει σύνδεσμο καθαριότητας που έχει επιληφθεί του τεράστιου αυτού έργου της καθαριότητας.

Αλλά πέραν αυτού, φροντίσαμε να ενστερνιστούμε ότι η καθαριότητα είναι ο καθρέπτης του Δήμου και έτσι πρέπει πάντα τον διατηρούμε καθαρό.

3. Υπάρχουσα αναδομή

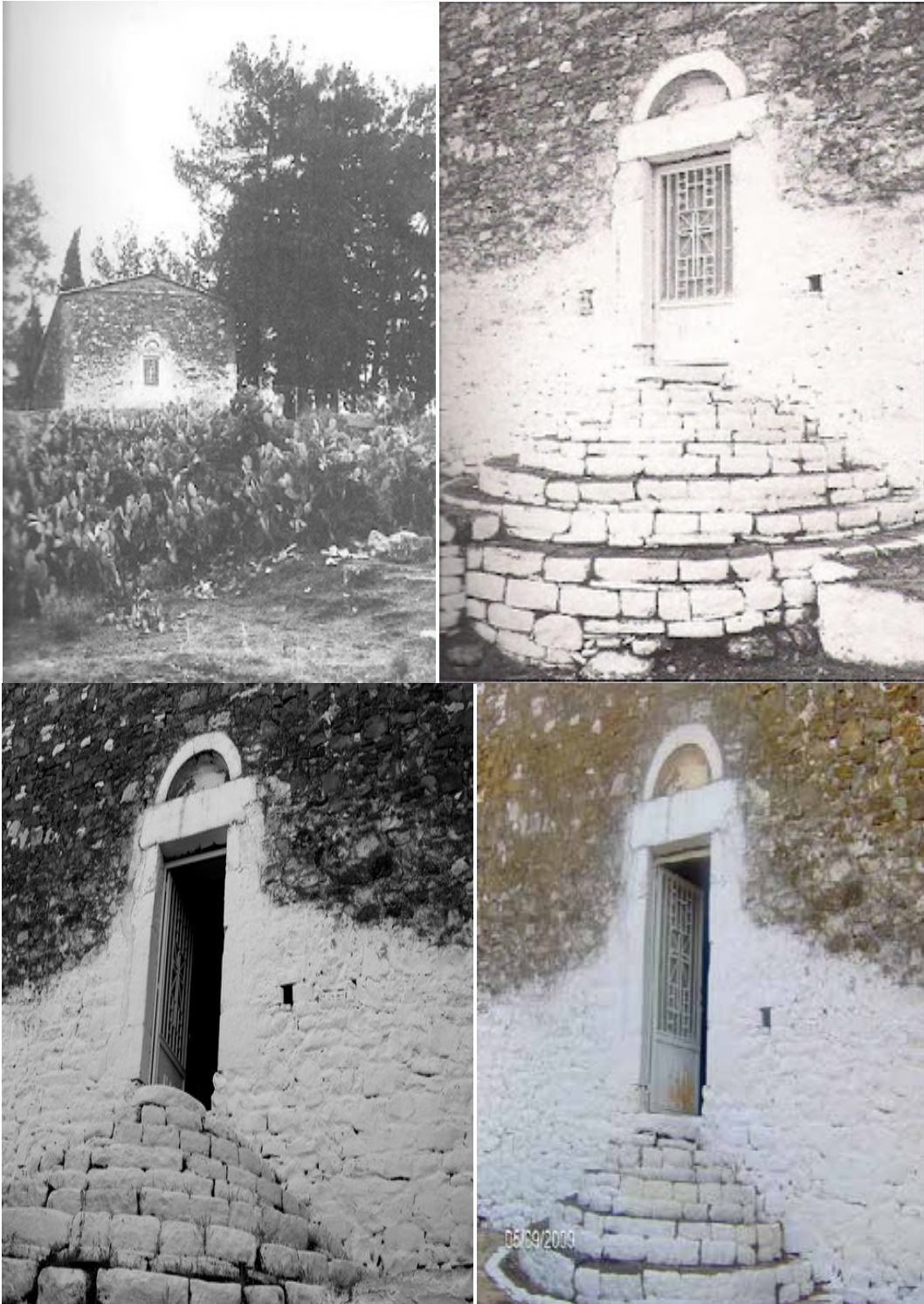
Η αναδομή στο Δημοτικό Διαμέρισμα της Στράτου όπως προαναφερθήκαμε, είναι αρκετά καλή, λόγω της μετεγκατάστασης του χωριού. **Αναλυτικά θα αναφέρουμε ότι ο οικισμός αποτελείται από 16 οικοδομικά τετράγωνα, στα οποία είναι κατανεμημένα 180 οικόπεδα με ελάχιστη πρόσοψη 13.00 μέτρα, με ελάχιστο βάθος 20.00 μέτρα και επιφάνεια με ελάχιστο εμβαδόν τα 500 M². Είναι ένας δομημένος οικισμός, με δρόμους που αρχίζουν από 8 μέτρα φάρδος έως και μέχρι 16 μέτρα. Ο αριθμός ορόφων ορίζεται σε δύο (2). Το οικοδομικό ύψος είναι 8,5 μέτρα. Πρασιά τεσσάρων (4) έως έξι (6) μέτρων. Ελάχιστο Ποσοστό κάλυψης τεσσαράκοντα (40%) εκατοστά. Το οικοδομικό σύστημα είναι το πανταχόθεν ελεύθερο.**

Στο Διαμέρισμα της Στράτου υπάρχει σύγχρονο σύστημα απαγωγής λυμάτων και Κεντρικός αγωγός που οδηγεί τα λύματα σε απόσταση ενός χιλιομέτρου και σε έδαφος αμμώδες, της παλαιάς κοίτης του ποταμού Αχελώου.

2.1.16. Γενικά

Στην Στράτο είναι δομημένες αρκετές εκκλησίες:

- ο ναός του Αγ. Νικολάου (βυζαντινού ρυθμού), ο οποίος είναι κτισμένος ακριβώς πάνω από το Αρχαίο θέατρο,

Σχήμα 2.1.16.1.: Ο Ναός Αγ. Νικολάου (1896) - Στράτος

- το εκκλησάκι Αγ. Ηλία, που έχει κτισθεί στο βόρειο τμήμα πίσω από τον Ναό του Στρατίου Διός,
- ο νέος ναός του Αγ. Νικολάου (Πολιούχος του Διαμερίσματος) που βρίσκεται στο κέντρο του σημερινού χωριού,

Σχήμα 2.1.16.2.: Ο Ναός Αγίου Νικολάου στην Στράτο

- ο ναός του Αγ. Νεκταρίου που έχει κτισθεί κάτω από τον νέο ναό του Αγ. Νικολάου, και ο ναός των Αγ. Πέτρου και Παύλου, ο οποίος έχει δομηθεί στην αρχή του χωριού και απέναντι ακριβώς από την νεόκτιστη, με πέτρα πλατεία.

Σχήμα 2.1.16.3.: Ο Ναός των Αγ. Πέτρου και Παύλου

Ακόμη λειτουργούν δύο φούρνοι παραγωγής άρτου, ένα φαρμακείο, ένα κουρείο, δύο ταβέρνες, τρεις ψησταριές, έξι φάστ φούντ, ένα σούπερ μάρκετ τροφίμων, πέντε μίνι μάρκετ, δύο κρεοπωλεία, αρκετά καφενεία, τρεις καφετέριες, τρία ζαχαροπλαστεία, ένας γεωπονικός οίκος, δύο πρατήρια υγρών καυσίμων, δύο καταστήματα εμπορίας δομικών υλικών, ένα βουλκανιζατέρ – πλυντήριο, ένα φωτογραφείο, ένα γραφείο τελετών, και το φυλάκιο της Αρχαίας Πόλης, όπου στεγάζεται ο φύλακας αρχαιοτήτων.

Σχήμα 2.1.16.4.: Άποψη της πλατείας Στράτου

Τέλος υπάρχει μεγάλη πλατεία στην αρχή του χωριού, ένα γήπεδο ποδοσφαίρου, 6/θέσιο δημοτικό σχολείο με ένα γήπεδο μπάσκετ, μονοθέσιο νηπιαγωγείο, 2/θέσιος κρατικός παιδικός σταθμός και βρεφονηπιακός σταθμός, μία παιδική χαρά, ταχυδρομείο, καθώς και αγροτικό ιατρείο. Εδώ εδρεύει το Δημαρχείο όπου περιλαμβάνει όλες τις άλλες υπηρεσίες για την εξυπηρέτηση των κατοίκων, όπως είναι το ληξιαρχείο, τεχνική υπηρεσία, αγροτικός ιατρός ,κ.ά.

Σχήμα 2.1.16.5.: Παιδικός σταθμός Στράτου

2.1.17. Πολιτιστική – πνευματική κατάσταση

Το πολιτιστικό επίπεδο των κατοίκων, βρίσκεται σε υψηλό επίπεδο, λόγω της τοπικής ιστορίας (αναφέραμε μερικά στοιχεία παραπάνω) που συνδέεται με την ιστορία των Βλάχων, το βυζάντιο και τη νεότερη ιστορία της Ελλάδος.

Σήμερα στην Στράτο διοργανώνονται εκδηλώσεις του τόπου, με σκοπό να διατηρηθούν τα ήθη και έθιμα, αλλά δίνεται η ευκαιρία και σε ξένους να επισκεφτούν το Δημοτικό Διαμέρισμα και να γνωρίσουν τα τοπικά ιδιώματα της περιοχής, που έχουν τις ρίζες τους στην πανάρχαια ειδωλολατρική εποχή, στην χριστιανική περίοδο, και στην ιστορική παράδοση των Βλάχων. Οι εκδηλώσεις αυτές αφορούν διοργάνωση χορών, πανηγύρια – παραδοσιακό γάμο (με αυθεντικές ενδυμασίες Βλάχων), γιορτή της «Πρατίνας» (προβατίνας), καρναβάλι και γενικά κάθε είδους εκδηλώσεις πολιτιστικού περιεχομένου.

Η πολιτιστική κληρονομιά που άφησε η Αρχαία Πόλη Στράτου, αλλά και τα ήθη και έθιμα των Βλάχων, όπως η διάλεκτος όπου και χρησιμοποιείται στην καθημερινή ζωή των δημοτών, οι παραδοσιακοί Βλάχικοι γάμοι με το τραπέζι της Νύφης και με την εκλεκτή μακαρονάδα, την οποία μαγειρεύουν με μοναδικό πατροπαράδοτο τρόπο σε καζάνια, και άλλα πολλά, χαρακτηρίζουν τους κατοίκους του σημερινού χωριού Στράτος.

Σχήμα 2.1.17.1.: Βλάχικος Γάμος

Το πνευματικό επίπεδο των κατοίκων, βρίσκεται σε χαμηλό έως μέτριο. Οι νεότερες γενιές, έχουν κάνει όμως αρκετά σημαντικά βήματα στον τομέα αυτό και πολλοί έχουν καταλάβει με τις ικανότητές τους σημαντικές θέσεις στην ελληνική κοινωνία.

2.1.18. Τουριστικά χαρακτηριστικά της περιοχής

· Διαμονή

Παρόλο που βρισκόμαστε στη δύση του 20^{ου} αιώνα, δεν υπάρχει κάποιο κατάλυμα το οποίο θα μπορούσε να προσελκύσει τον επισκέπτη τουρίστα, στην περιοχή της Στράτου, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή, πλην του Διαμερίσματος Καστρακίου όπου υπάρχει παραδοσιακός ξενώνας 3 Αστέρων και πλην της πόλεως του Αγρινίου, όπου υπάρχουν εννιά ξενοδοχεία, ένα Α΄ κατηγορίας, τρία Β΄ κατηγορίας, τρία Γ΄ κατηγορίας και δύο Δ΄ κατηγορίας.

Το μοτέλ ΞΕΝΙΑ του Ε.Ο.Τ. που βρίσκεται σε μια αξιοζήλευτη θέση δίπλα στην εθνική οδό Αντιρίου – Ιωαννίνων και δίπλα στο Αρχαίο Τείχος της Αρχαίας Στράτου, πουλήθηκε το έτος 1977, σε ιδιώτες και σήμερα παραμένει ερμητικά κλειστό και ληλατημένο.

§ Αγορά εργασίας

Όπως αναφέραμε πιο πάνω το μεγαλύτερο μέρος των κατοίκων, ασχολούνται με την γεωργία, αλλά οι νεότεροι προχωρούν σε νέους επαγγελματικούς ορίζοντες, προς άλλες εργασιακές κατευθύνσεις.

§ Οικονομικά κριτήρια

Η οικονομική κατάσταση των δημοτών, βρίσκεται σε μέτρια επίπεδα, συνεπώς η τουριστική ανάπτυξη της περιοχής, θα επιφέρει νέες θέσεις εργασίας, που θα στελεχωθούν από εργατικό δυναμικό της Στράτου. Επίσης θα βελτιώσει την οικονομική κατάσταση της περιοχής σε μεγάλο βαθμό και θα μειώσει την ανεργία σημαντικά.

2.1.19. Προβλήματα – δυνατότητες – προοπτικές ανάπτυξης της περιοχής τουριστικά

Αναφερθήκαμε παραπάνω στην εγκατάλειψη των μνημείων όσον αφορά την αναστήλωση και περισυλλογή των διαφόρων τμημάτων του Ναού αλλά και του θεάτρου, το οποίο είναι από τα ελάχιστα αρχαία θέατρα στην ελληνική επικράτεια που εφάπτονται σχεδόν σε εθνική οδό.

Όλα τα ευρήματα, αγάλματα, επιτύμβιες στήλες, επιγραφές, νομίσματα αλλά και πολλά άλλα αρχαία ευρήματα από την Πόλη της Στράτου, βρίσκονται στα μουσεία του Αγρινίου, των Πατρών, των Αθηνών αλλά και σε μουσεία του εξωτερικού.

Η τουριστική αρχαιολογική ανάπτυξη της Στράτου, περνά μέσα από την ίδρυση του αρχαιολογικού μουσείου στο νέο οικισμό, όπου και πρέπει να επανέλθουν όλα τα ευρήματα της Αρχαίας Πόλης, έτσι ώστε ιστορικά να μαρτυρούν την ύπαρξη του πολιτισμού στην περιοχή της Στρατικής. Οι ανασκαφικές έρευνες προχωρούν με ρυθμό χελώνας και οι αρμόδιες υπηρεσίες περιορίζονται περισσότερο στην συντήρηση των υπαρχόντων ευρημάτων και όχι στην εξερεύνηση νέων, που ίσως αλλάξουν τα σημερινά ιστορικά δεδομένα. Να σημειώσουμε ότι θα μπορούσε να ιδρυθεί και λαογραφικό μουσείο στον οικισμό, το οποίο θα προβάλλει την παράδοση των Βλάχων του Δήμου Στράτου.

Η ίδρυση μουσείου στην Στράτου και η ανάλογη προβολή των αρχαιοτήτων από το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού, σε συνεργασία με την Νομαρχία Αιτωλοακαρνανίας, την Τ.Ε.Δ.Κ. (τοπική ένωση δήμων κ κοινοτήτων) του Νομού και του Δημοτικού Διαμερίσματος Στράτου, θα έδιναν νέα τουριστική πνοή στην περιοχή, και έτσι θα κέντριζε το ενδιαφέρον των κατοίκων να αποκτήσουν τουριστική συνείδηση και παράλληλα με

έξυπνο τρόπο να υποδέχονται τουρίστες, ξένους και ντόπιους. Με τον τρόπο αυτό θα αποκτούσαν ένα σημαντικό εισόδημα, διότι μειώνεται καθημερινά, λόγω των περιοριστικών μέτρων των καλλιιεργειών τους.

Η αναστήλωση του αρχαίου θεάτρου αλλά και του Ναού του Στρατείου Διός, θα ξυπνήσουν την πόλη που κοιμάται και μαζί με αυτή θα ξυπνήσει και η περιοχή ολόκληρη. Η αναπαλαίωση των ήδη υπαρχόντων κτιρίων που ακόμη δεν κατεδαφίστηκαν από την ΣΤ΄ Εφορεία Αρχαιοτήτων και η μετατροπή αυτών, είτε σε χώρο συνεδριάσεων, είτε σε χώρους εκπαιδευτικούς με θέματα αρχαιολογικά, είναι μια έξυπνη κίνηση που θα πρόβαλε μια περιοχή εντελώς άγνωστη, ακόμη και στους ντόπιους Αιτωλοακαρνανές.

Το τύπωμα διαφόρων εντύπων, όπως χάρτες προσπέλασης στην Αρχαία Πόλη και στο Ναό του Στρατείου Διός, επεξηγηματικά έντυπα με περιληπτική ιστορία της Στράτου, τα οποία θα διανέμονταν σε όλα τα τουριστικά γραφεία της περιοχής, αλλά και σε μεγάλα τουριστικά γραφεία των Αθηνών και παράλληλα το τηλεμάρκετινγκ, είναι ενέργειες που θα κεντρίσουν το τουριστικό ενδιαφέρον.

Πρέπει το συντομότερο δυνατό να ευαισθητοποιηθούν, Πολιτεία – Υπουργείο Πολιτισμού, με την διάθεση μεγαλύτερων κονδυλίων για ανασκαφικές έρευνες, το Υπουργείο Τουρισμού, η Νομαρχία Αιτωλοακαρνανίας, οι τοπικοί φορείς, καθώς και ο Δήμος Στράτου, για την μεγαλύτερη προβολή έστω και των υπαρχόντων μνημείων και να αφυπνίσουν την τουριστική συνείδηση των κατοίκων.

Μόνο αν αναπτυχθεί η ευρύτερη περιοχή τουριστικά αλλά και ολόκληρος ο Νομός Αιτωλοακαρνανίας με διάφορες μορφές τουρισμού, τότε μόνο ίσως βγει από το τέλμα που έχει οδηγηθεί και νέοι διέξοδοι θα φανούν στο σκοτεινό τούνελ που τελευταία βαδίζει.

Σχήμα 2.1.19.1.: Νομίσματα της Αρχαίας Στράτου

2.2. ΛΕΠΕΝΟΥ

Βορειοδυτικά της περιοχής της Αρχαίας Στράτου, και στο κέντρο περίπου των ορίων του Δήμου Στράτου, βρίσκεται το Δημοτικό Διαμέρισμα Λεπενούς.

Είναι κωμόπολη του Νομού Αιτωλοακαρνανίας και ο μεγαλύτερος οικισμός του καποδιστριακού Δήμου Στράτου, με ιστορικό παρελθόν.

Ο οικισμός που αποτελείται από 2.278 κατοίκους, είναι κτισμένος σε υψόμετρο 200 μέτρων, στην πλαγιά του λόφου Θυάμου. Στο δημοτικό διαμέρισμα Λεπενούς ανήκει και η συνοικία Λαγκάδα.

Η έκταση του Διαμερίσματος χρησιμοποιείται για κτηνοτροφικούς και γεωργικούς σκοπούς.

Η κτηνοτροφική έκταση ανέρχεται σε 40.000 στρέμματα περίπου και καλύπτεται με θάμνους και σε μερικά σημεία παρουσιάζει δασώδη όψη. Η έκταση αυτήν είναι εκμεταλλεύσιμη κυρίως για τη βόσκηση μικρών και μεγάλων ζώων. Σ' αυτήν υπάρχουν κτηνοτροφικοί δρόμοι, οι οποίοι διευκολύνουν τη διέλευση των κτηνοτρόφων και των κοπαδιών τους.

Στην γεωργική έκταση του Διαμερίσματος, καλλιεργούνται διάφορα αγροτικά προϊόντα και η έκτασή της είναι περίπου 15.000 στρέμματα.

Οι κάτοικοι της Λεπενούς είναι κατά κύριο επάγγελμα κτηνοτρόφοι (εκτρέφουν πρόβατα, κατσίκια, χοιρινά και βοοειδή), ενώ αρκετοί είναι αγρότες και ασχολούνται με την καλλιέργεια καπνού, και την παραγωγή εσπεριδοειδών, ελαιοκάρπου, σιτηρών, σπαραγγιών, κ.λπ.

2.2.1. Οικονομική κατάσταση της περιοχής

Η οικονομική κατάσταση των κατοίκων είναι περιορισμένη, λόγω του ότι οι δραστηριότητές τους περιορίζονται μόνο στις παραπάνω ασχολίες, με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν πολλά περιθώρια αύξησης του οικονομικού τους επιπέδου.

2.2.2. Υπάρχουσα υποδομή

1. Υποδομή των μεταφορών

Ο οικισμός επίσης Λεπενούς, απέχει από την εθνική οδό Αντιρίου – Ιωαννίνων μόλις τέσσερα (4) χιλιόμετρα και από την πόλη του Αγρινίου είκοσι (20) χιλιόμετρα.

Η σύνδεσή επίσης με το Αγρίνιο γίνεται με την αστική συγκοινωνία, και είναι αρκετά συχνή, καθώς εκτελούνται δρομολόγια τακτικά, σχεδόν ανά μία ώρα.

2. Υποδομή της διαμονής

Η υποδομή που θα μπορούσε να φιλοξενήσει τουρίστες στην περιοχή δεν είναι αξιόλογη. Μόνο τα διάφορα παλιά αρχοντικά, τα οποία βρίσκονται σε κακή κατάσταση και μόνο με επίσης σωστές επενδύσεις για την αναπαλαίωσή επίσης, θα μπορούσαν να δοθούν για χρήση.

Οι τηλεπικοινωνίες δεν είναι σε καλό επίπεδο.

Η καθαριότητα της περιοχής είναι πολύ καλή κι αυτό διότι το Διαμέρισμα Λεπενούς συμμετέχει στο σύνδεσμο καθαριότητας των Δήμων Στράτου - Νεάπολης.

Η υδροδότηση Λεπενούς είναι σύγχρονη και την τροφοδοτεί ο σύνδεσμος Δήμου Αγρινίου και λοιπών Δήμων συμπεριλαμβανομένων και των Δημοτικών Διαμερισμάτων επίσης.

Η ηλεκτροδότηση επίσης, βρίσκεται κι αυτή σε πολύ καλή κατάσταση.

3. Υπάρχουσα αναδομή

Σχήμα 2.2.2.1.: Πανοραμική άποψη Γυμνασίου Λεπενούς

Σχήμα 2.2.2.2.: Δημοτικό Λεπενούς

Στο Διαμέρισμα Λεπενούς, λειτουργεί σήμερα Γυμνάσιο – Λύκειο, Δημοτικό Σχολείο, νηπιαγωγείο και παιδικός σταθμός. Ακόμη λειτουργούν αγροτικό ιατρείο, ταχυδρομείο, αστυνομικός σταθμός, Κ.Ε.Π., Ο.Γ.Α., καθώς και άλλες υπηρεσίες για την εξυπηρέτηση των κατοίκων.

Υπάρχουν αρκετά καφενεία, μερικά μίνι μάρκετ, τέσσερα κουρεία, αρτοποιεία, ταβέρνες και πολλά άλλα καταστήματα.

Στην Λεπενού είναι δομημένα αρκετά παλιά αρχοντικά, ο ναός του Αγ. Γεωργίου (βυζαντινού ρυθμού), ο ναός του Αγ. Ιωάννη, η πηγή Αγάλου, η οποία είναι κτισμένη επί τουρκοκρατίας και διάσπαρτα μισογκρεμισμένα τείχη.

2.2.3. Ιστορία

Το χωριό συμμετείχε στην **επανάσταση του 1821**.

Στα παλιά αυτά αρχοντικά, κατά την περίοδο της τουρκοκρατίας, γεννήθηκαν, κατοίκησαν και φιλοξενήθηκαν, στρατηγοί της επανάστασης του 1821, όπως:

§ Ο Κατσαντώνης και ο αδερφός του Κωνσταντίνος Λεπενιώτης, που σύμφωνα με την ιστορία γεννήθηκαν και έδρασαν στο Διαμέρισμα Λεπενούς. Ο Κωνσταντίνος Λεπενιώτης έδρασε κυρίως στα Άγραφα και έδωσε πολλές μάχες με τους Τουρκαλβανούς του Αλή Πασά. *"Το 1809 στη θέση Παπαδιά των Αγράφων νίκησε και συνέλαβε αιχμάλωτο τον δερβέναγα των Αγράφων Σουλεϊμάν Τότη, τον οποίο και σκότωσε για να πάρει εκδίκηση για το θάνατο του αδερφού του Κατσαντώνη."*

**ΑΠΟ ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΓΕΡ. ΠΑΠΑΤΡΕΧΑ ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ "ΤΑ ΝΕΑ", 13 ΜΑΡΤΙΟΥ 1985, "ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΕΙΚΑ".*

§ Η Νικολάκενα Κοτσαμπάσινα, που ήταν η πρώτη κοτσαμπάσινα της Ελλάδος.

§ Κάτω από τη Λεπενού στρατοπέδευσε ο Ομέρ Βρυώνης με οκτώ χιλιάδες Αρβανίτες, τον Οκτώβριο 1822, μέχρις ότου έφτασε και ο Κιουταχής με δικό του ασκέρι και κατέβηκαν προς το Μεσολόγγι, και άρχισαν την πρώτη πολιορκία.

§ Τέλος ο Οδυσσέας Ανδρούτσος, συγκέντρωσε τις δυνάμεις του και ξεκίνησε τους αγώνες του κατά των Τούρκων, από το Δημοτικό Διαμέρισμα της Λεπενούς.

2.2.4. Πολιτιστική – πνευματική κατάσταση της περιοχής

Το μορφωτικό και πνευματικό επίπεδο των κατοίκων είναι περιορισμένο, μιας και πολλοί νέοι φεύγουν για τα μεγάλα αστικά κέντρα και στο χωριό δεν έρχονται ξένοι για μόνιμη εγκατάσταση, οι οποίοι θα μπορούσαν να δώσουν την δυνατότητα γνώσης καινούριων πραγμάτων στους ντόπιους.

Κατά φύλο, μπορούμε να αναφέρουμε ότι σήμερα δεν υπάρχει διαφορά, όσον αφορά το επίπεδο μόρφωσης.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, μπορούμε να πούμε ότι η περιοχή μας είναι παρθένα σε ανάπτυξη, όσον αφορά το έμφυχο υλικό.

Αντιθέτως, το πολιτιστικό επίπεδο των κατοίκων, βρίσκεται σε υψηλό επίπεδο, λόγω της τοπικής ιστορίας (αναφέραμε μερικά στοιχεία παραπάνω) που συνδέεται με το βυζάντιο και τη νεότερη ιστορία της Ελλάδος.

Σήμερα στην Λεπενού διοργανώνονται εκδηλώσεις του τόπου, με σκοπό να διατηρηθούν τα ήθη και έθιμα, αλλά δίνεται η ευκαιρία και σε ξένους να επισκεφτούν το Δημοτικό Διαμέρισμα και να γνωρίσουν τα τοπικά ιδιώματα της περιοχής, που έχουν τις ρίζες τους στην πανάρχαια ειδωλολατρική εποχή και στην χριστιανική περίοδο. Οι εκδηλώσεις αυτές αφορούν πανηγύρια – παραδοσιακό γάμο (με αυθεντικές ενδυμασίες Βλάχων), καρναβάλι και γενικά κάθε είδους εκδηλώσεις πολιτιστικού περιεχομένου.

Στο χωριό ακόμη λειτουργεί πολιτιστικός και χορευτικός σύλλογος, ο οποίος οργανώνει τέτοιες εκδηλώσεις με επιτυχία.

Έτσι επηρεασμένοι οι κάτοικοι από την ιστορία, αλλά και την αναβίωση της πολιτιστικής κληρονομιάς, διατηρούν πολλά ήθη και έθιμα, έως τις μέρες μας.

2.2.5. Φυσικό περιβάλλον

Το φυσικό περιβάλλον της περιοχής, είναι από τα ωραιότερα και το ξηρό κλίμα του Δημοτικού Διαμερίσματος είναι από τα υγιεινότερα του Νομού και όχι μόνο.

Η Λεπενού είναι κτισμένη στην πλαγιά του λόφου Θυάμου, σε υψόμετρο 200 μέτρα, και δεσπόζει στη γύρω περιοχή, δίνοντας τη δυνατότητα στον επισκέπτη να θαυμάσει όλο το Δημοτικό Διαμέρισμα, από πανοραμική θέα.

Βόρεια περικλείεται από τον ορεινό όγκο (όρος Θυάμος ή Πεταλάς), ο οποίος επεκτείνεται μέχρι τη λίμνη Αμβρακία, την πόλη της Αμφιλοχίας και την τεχνητή λίμνη του φράγματος Στράτου.

Νότια απλώνεται η εύφορη πεδιάδα, που διασχίζεται από την εθνική οδό Αντιρίου – Ιωαννίνων και τον Αχελώο ποταμό.

Στη Νοτιοδυτική πλευρά βρίσκονται οι αρχαιότητες της περιοχής Στράτου.

Τελειώνοντας μπορούμε να αναφέρουμε ότι στο φυσικό περιβάλλον Λεπενούς, δεν έγιναν μεγάλες επεμβάσεις ώστε να αλλοιωθεί η φυσική εικόνα που ανέκαθεν υπήρχε.

2.2.6. Προβλήματα – δυνατότητες – προοπτικές ανάπτυξης της περιοχής τουριστικά

Έχοντας λοιπόν υπόψη, τα παραπάνω, βλέπουμε ότι στην Λεπενού, υπάρχουν στοιχεία τα οποία συνδυαζόμενα με την ευρύτερη περιοχή της αρχαίας Στράτου, μπορούν να αποτελέσουν πόλο έλξης τουριστών.

Χρειάζεται όμως συντονισμένη προσπάθεια από πλευράς τοπικών παραγόντων και πολιτείας, για την δραστηριοποίηση των κατοίκων προς αυτή την κατεύθυνση, αλλά και οικονομική βοήθεια για δημιουργία προϋποθέσεων.

Αναλύοντας τα παραπάνω, θα πρέπει να πούμε ότι χρειάζεται ενημέρωση των κατοίκων, για να μπορέσουν αρχικά να αφομοιώσουν ορισμένα πράγματα που

συνδέονται με τον τουρισμό (υποδοχή, φιλοξενία, εξυπηρέτηση, βοήθεια πληροφόρησης).

Επίσης από την πολιτεία χρειάζεται οικονομική βοήθεια, ώστε να δοθούν κίνητρα, σε δημότες που διαθέτουν παραδοσιακά κτίσματα να τα μετατρέψουν σε καταλύματα, να αξιοποιηθούν τα υπάρχοντα μνημεία, να δημιουργηθούν και συντηρηθούν δρόμοι, να δενδροφυτευτούν οι κοινόχρηστοι χώροι και γενικά να γίνει εξωραϊσμός του Δημοτικού Διαμερίσματος και τριγύρω ολόκληρης της περιοχής.

Ακόμη απαραίτητα κρίνονται και σεμινάρια επιμορφωτικά που θα αποσκοπούν, στην ανάπτυξη του τουρισμού και θα αφορούν ενημέρωση των κατοίκων, επισκέψεις σε τόπους όπου έγινε τουριστική ανάπτυξη και κάθε άλλο αντικείμενο σχετικό με τον τουρισμό.

Η τουριστική αναβάθμιση του Δημοτικού Διαμερίσματος Λεπενούς, σε συνδυασμό με την ευρύτερη περιοχή της Αρχαίας Στράτου, θα γίνει πραγματικότητα και οι κάτοικοι θα μπορέσουν να αυξήσουν το εισόδημά τους, δίνοντας ταυτόχρονα μια καλή εικόνα προς τα έξω, βοηθώντας έτσι και την Εθνική μας οικονομία.

2.3. ΜΑΤΣΟΥΚΙ

Βορειοανατολικά της αρχαιολογικής περιοχής Στράτου, βρίσκεται το Δημοτικό Διαμέρισμα Ματσουκίου.

Το Διαμέρισμα αυτό έχει έκταση 4.000 στρέμματα περίπου, από τα οποία τα 3.500 στρέμματα είναι έκταση αγροτική (τα 2.900 στρέμματα είναι ελαιώνες και τα 600 στρέμματα είναι καλλιεργήσιμη πεδιάδα) και η υπόλοιπη έκταση ανήκει στον οικισμό του χωριού.

Το Ματσούκι έχει και ένα συνοικισμό, ο οποίος ονομάζεται Λιάπικα.

Η χρονολογική εξέλιξη του Διαμερίσματος, ανάγεται από το έτος 1836 περίπου, με (27) κατοίκους, όπου και ανήκε στο Δήμο Στραταίων. Το έτος 1912, με τη Μικρασιατική καταστροφή, ήρθαν και εγκαταστάθηκαν, πενήντα μία (51) οικογένειες Ποντίων προσφύγων, οι οποίοι και δώσανε πνοή στην Κοινότητα.

Σήμερα το Ματσούκι έχει τριακόσιους είκοσι πέντε (325) κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του έτους 1991.

2.3.1. Κοινωνικοοικονομική κατάσταση της περιοχής

Ο πληθυσμός του Διαμερίσματος, αποτελεί κράμα Ποντίων και ντόπιων, μεταξύ αυτών το 80% είναι Πόντιοι πρόσφυγες, όπως αναφέραμε και πιο πάνω.

Αυτή την μικρή κοινωνία χαρακτηρίζει η αλληλεγγύη, η εργατικότητα, η καθαριότητα και το προοδευτικό πνεύμα.

Η εργασιακή απασχόληση των κατοίκων είναι αγροτική στο σύνολό της και το εισόδημά τους είναι μέτριας στάθμης.

Οι καλλιέργειες με τις οποίες ασχολούνται, είναι τα καπνά (Βιρτζίνια και Σ-79) και οι ελιές και σε μικρό ποσοστό η κτηνοτροφία.

Οι επενδυτικές δραστηριότητες των δημοτών, είναι λίγες, όπως ένα (1) ελαιοτριβείο και μερικά θερμοκήπια.

2.3.2. Υπάρχουσα υποδομή

1. Υποδομή των μεταφορών

Στις μεταφορές βλέπουμε ότι η υποδομή που υπάρχει, είναι σε καλά επίπεδα. Αυτό φαίνεται, αφού η περιοχή βρίσκεται πλησίον της εθνικής οδού Αντιρίου – Ιωαννίνων, απέχει επτά χιλιόμετρα (7), και η επαρχιακή οδός η οποία ενώνει την επαρχία Βάλτου με τον υπόλοιπο Νομό, διασχίζει την έκταση αυτή.

Η μεγαλύτερη πόλη του Νομού, το Αγρίνιο απέχει μόλις δέκα τρία (13) χιλιόμετρα και συνδέεται με αυτό από την αστική γραμμή Αντιρίου – Ιωαννίνων. Επίσης συνδέεται με το Αγρίνιο και από την παλαιά εθνική οδό μέσω μιας μεταλλικής γέφυρας που διασχίζει τον Αχελώο.

Σχήμα :2.3.2.1. Η Μεταλλική Γέφυρα Μτσουκίου στον Αχελώο

Στην πόλη του Αγρινίου υπάρχει σταθμός υπεραστικών λεωφορείων, που συνδέει την πόλη με την πρωτεύουσα της χώρας, με άλλες μεγαλουπόλεις και με όλο το Νομό Αιτωλοακαρνανίας. Έξω από την πόλη του Αγρινίου υπάρχει αεροδρόμιο, το οποίο είναι σε καλή κατάσταση, αλλά δεν είναι σε λειτουργία.

2. Υποδομή της διαμονής

Το Μτσούκι, υδρεύεται με σύγχρονο δίκτυο ύδρευσης, που το υδροδοτεί ο σύνδεσμος ύδρευσης του Δήμου Αγρινίου και λοιπών Δήμων

συμπεριλαμβανομένων και των Δημοτικών Διαμερισμάτων τους, στον οποίο και είναι μέλος .

Η ηλεκτροδότηση του Διαμερίσματος είναι άριστη.

Οι τηλεπικοινωνίες (Ο.Τ.Ε.) δεν είναι σε καλή κατάσταση

Η καθαριότητα είναι πολύ καλή, διότι οι κάτοικοι την προσέχουν και είναι μέλος στον σύνδεσμο καθαριότητας των Δήμων Στράτου - Νεάπολης.

3. Υπάρχουσα αναδομή

Ως αναδομή στην έκταση Ματσουκίου, μπορούμε να αναφέρουμε το σύγχρονο σχολικό κτίριο, στο οποίο στεγάζεται το δημοτικό σχολείο Ματσουκίου και ένα γήπεδο μπάσκετ. Το δημοτικό σχολείο σήμερα δεν λειτουργεί και οι μαθητές αναγκάζονται καθημερινά να πηγαίνουν με ταξί, το οποίο πληρώνεται από τον Δήμο, στο δημοτικό σχολείο της Στράτου.

2.3.3. Περιβαλλοντικό Κέντρο Ματσουκίου

Μετά την κατάργηση του Δημοτικού σχολείου Ματσουκίου, οι τοπικοί φορείς αποφάσισαν ν' αξιοποιήσουν το σύγχρονο κτίριο του σχολείου.

Με τη συνεργασία του τότε Δημάρχου του Δήμου Στράτου κ. Τζαμαλή Γρηγόρη, του Διευθυντή της πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης κ. Κοταντάκη, του υπεύθυνου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Π. Ε.Ε. κ. Κατσίλα και του Διευθυντή του Δημοτικού Σχολείου Στράτου κ. Καμπέρη Νίκου, πάρθηκε η απόφαση να χρησιμοποιούνται οι χώροι του για ενημερωτικές συναντήσεις των μαθητών του Νομού Αιτωλοακαρνανίας. Το Περιβαλλοντικό Κέντρο, βρίσκεται κοντά στην τεχνητή λίμνη Στράτου.

Σχήμα :2.3.3.1. Δραστηριότητες μαθητών στο Περιβαλλοντικό Κέντρο Ματσουκίου

Ακόμη ως αναδομή στην έκταση Ματσουκίου, μπορούμε να αναφέρουμε ένα καινούργιο Δημόσιο κτίριο, που στεγάζει τον Αστυνομικό σταθμό γέφυρας Αχελώου και όπου αρχικά στεγάζονταν το κοινοτικό γραφείο του χωριού.

Ως κέντρα διασκέδασης, μπορούμε να αναφέρουμε μόνο τα δύο (2) καφενεία που λειτουργούν στο Ματσούκι.

2.3.4. Πολιτιστική – πνευματική κατάσταση

Η πολιτιστική κληρονομιά που έφερε η πρώτη γενιά Ποντίων, οι οποίοι εγκαταστάθηκαν στο Διαμέρισμα αυτό, συνεχίζει να υπάρχει αναλλοίωτη στη ζωή των κατοίκων του.

Η παράδοση αυτή, ζωντανεύει στα γλέντια των γάμων όταν γίνονται, και στην καθημερινή ζωή με την γλώσσα που χρησιμοποιούν οι δημότες του Ματσουκίου, στο μεγαλύτερο ποσοστό τους.

Τα ήθη και έθιμα όπου φέρανε μαζί τους από τον Εύξεινο Πόντο, μένουν σταθερά και χαρακτηρίζουν τους ανθρώπους του χωριού.

Οι ντόπιοι κάτοικοι, αφομοίωσαν αυτή την πολιτιστική κληρονομιά, προσθέτοντας βέβαια μερικά δικά τους πολιτιστικά στοιχεία.

Το πνευματικό επίπεδο των ανθρώπων σε ηλικία άνω των σαράντα ετών, βρίσκεται σε μέτριο επίπεδο. Οι πιο νέες γενιές, έχουν αναπτύξει το πνευματικό – μορφωτικό τους επίπεδο, αφού αρκετοί απ' αυτούς σπουδάζουν σε ανώτερες και ανώτατες σχολές της χώρας μας και μερικοί κατέχουν σπουδαίες θέσεις είτε στο δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα.

2.3.5. Τουριστικά χαρακτηριστικά της περιοχής

· Γεωγραφική θέση

Το κύριο χαρακτηριστικό της περιοχής είναι η τεχνητή λίμνη που δημιουργήθηκε. Την τεχνητή αυτή λίμνη, συμπληρώνουν με αρμονία οι υπόλοιπες φυσικές ομορφιές και η ιστορική – γραφική σιδερένια γέφυρα που υπάρχει.

Το οδικό δίκτυο της περιοχής είναι καλό, οπότε και είναι εύκολη η προσέγγισή της.

· Διαμονή

Ξενοδοχειακά καταλύματα δεν υπάρχουν στο Διαμέρισμα, εκτός από έναν παραδοσιακό ξενώνα 3 Αστέρων, που φέρει το όνομα του χωριού Καστράκι. Όμως υπάρχουν οι βάσεις για τη δημιουργία αυτών, επειδή το Ματσούκι διαθέτει σύγχρονο δίκτυο ύδρευσης, ηλεκτροφωτισμό, καλές τηλεπικοινωνίες και άψογη καθαριότητα.

- Αγορά εργασίας

Όπως είπαμε και πιο πάνω, το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού του Δημοτικού Διαμερίσματος Ματσουκίου, ασχολείται με την γεωργία. Υπάρχει όμως και το μικρό ποσοστό των νέων οι οποίοι σπουδάζουν και θα μπορούσαν να ασχοληθούν με τουριστικά επαγγέλματα, αφού τελειώσουν τις σπουδές τους, στελεχώνοντας έτσι τις μελλοντικές τουριστικές εγκαταστάσεις, που θα γίνουν σε ολόκληρη την περιοχή.

- Οικονομικά κριτήρια

Η οικονομική κατάσταση των ανθρώπων αυτών, βρίσκεται σε μέτρια επίπεδα, γι' αυτό η μελλοντική τουριστική ανάπτυξη της περιοχής, μπορεί να προσφέρει επιπλέον εισοδήματα σε αυτούς.

2.3.6. Προβλήματα – δυνατότητες – προοπτικές ανάπτυξης της περιοχής τουριστικά

Η τουριστική ανάπτυξη του Διαμερίσματος Ματσουκίου, θα μπορούσε να αποφέρει συμπληρωματικό έσοδο, όπως τονίσαμε προηγουμένως στους δημότες του. Θα βοηθούσε την προσπάθεια και η επιθυμία των νέων να παραμείνουν στην περιοχή και να σταματήσει έτσι η αιμορραγία της εσωτερικής μετανάστευσης προς τα μεγάλα αστικά κέντρα, εφόσον θα δημιουργούνταν κίνητρα επενδύσεων και παράλληλα πολλές νέες θέσεις εργασίας.

Οι δυνατότητες για την ανάπτυξή του είναι πολλές, αφού υπάρχει πλούσιο περιβάλλον (φυσικό και τεχνητό). Επιπλέον η περιοχή είναι παρθένα σε τέτοιου είδους ανάπτυξη και η υποδομή της είναι σε καλό επίπεδο.

Τα προβλήματα όμως, είναι αρκετά. Αριθμώντας τα διαπιστώνουμε ότι: η τεχνητή λίμνη είναι ιδιοκτησία της Δ.Ε.Η. και για την αξιοποίησή της χρειάζεται ειδική άδεια απ' αυτήν, η αναδομή τριγύρω είναι σχεδόν ανύπαρκτη, διότι δεν

υπάρχουν κάποια τουριστικά καταλύματα, καταστήματα διατροφής, κέντρα ψυχαγωγίας και αθλητικές εγκαταστάσεις.

Οι προοπτικές όμως είναι ελπιδοφόρες, καθώς με την δραστηριοποίηση των τοπικών φορέων και τη ταυτόχρονη βοήθεια της πολιτείας, μπορούν να αναπτυχθούν τουριστικές επενδύσεις. Με τον τρόπο αυτόν θα έχουμε θετικά αποτελέσματα στην αύξηση του εισοδήματος των κατοίκων, και τη δημιουργία καινούργιων θέσεων εργασίας, για να σταματήσει η εσωτερική μετανάστευση των νέων, οπότε το χωριό δεν θα σβήσει σιγά – σιγά, αλλά θα ξαναζωντανέψει.

Τέλος θα ανέλθει παράλληλα με το βιοτικό και το πνευματικό επίπεδο των κατοίκων.

2.4. ΚΥΨΕΛΗ

Το χωριό Κυψέλη, βρίσκεται στη δυτική πλευρά των ορίων του Δήμου Στράτου και στα σύνορα με τον Δήμο Φυτειών. Ο πληθυσμός του Δημοτικού αυτού Διαμερίσματος, είναι 424 κάτοικοι από τους οποίους το μεγαλύτερο ποσοστό είναι ποντιακής καταγωγής.

Το επάγγελμα των ανθρώπων εδώ, είναι κυρίως η γεωργία (όπου οι κάτοικοι ασχολούνται με τη καλλιέργεια καπνού, αραβοσίτου, της περίφημης και εκλεκτής φράουλας Κυψέλης, αμπελιών και εσπεριδοειδών) και η κτηνοτροφία.

2.4.1. Οικονομική κατάσταση της περιοχής

Η οικονομική κατάσταση των δημοτών είναι περιορισμένη, λόγω του ότι οι δραστηριότητές τους περιορίζονται μόνο στις παραπάνω ασχολίες, με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν πολλά περιθώρια αύξησης του οικονομικού τους επιπέδου.

2.4.2. Υπάρχουσα υποδομή

1. Υποδομή των μεταφορών

Ο οικισμός της Κυψέλης, εφάπτεται στην εθνική οδό Αντιρίου – Ιωαννίνων και απέχει από την πόλη του Αγρινίου δέκα οκτώ (18) χιλιόμετρα.

Η σύνδεσή της με το Αγρίνιο γίνεται μόνο με την υπεραστική συγκοινωνία, καθώς η αστική συγκοινωνία σταματά στα όρια της διασταύρωσης Οχθίων – Λεπενούς. Είναι αρκετά συχνή, καθώς εκτελούνται δρομολόγια τακτικά, σχεδόν ανά μία ώρα.

2. Υποδομή της διαμονής

Η υποδομή που θα μπορούσε να φιλοξενήσει τουρίστες στην περιοχή δεν είναι αξιόλογη. Μόνο κάμποσα παλιά αρχοντικά, τα οποία βρίσκονται σε κακή κατάσταση και μόνο με τις σωστές επενδύσεις για την αναπαλαίωσή τους, θα μπορούσαν να δοθούν για χρήση.

Οι τηλεπικοινωνίες δεν είναι σε καλό επίπεδο.

Η καθαριότητα της περιοχής είναι πολύ καλή κι αυτό διότι το Διαμέρισμα Κυψέλης συμμετέχει στο σύνδεσμο καθαριότητας των Δήμων Στράτου - Νεάπολης.

Η υδροδότηση Κυψέλης, είναι σύγχρονη και την τροφοδοτεί ο σύνδεσμος Δήμου Αγρινίου και λοιπών Δήμων συμπεριλαμβανομένων και των Δημοτικών Διαμερισμάτων τους.

Η ηλεκτροδότηση επίσης, βρίσκεται κι αυτή σε πολύ καλή κατάσταση.

3. Υπάρχουσα αναδομή

Στο Διαμέρισμα δεν λειτουργεί κανένα σχολείο, κι αυτό συμβαίνει γιατί στην περιοχή δεν έχει κτισθεί κάποιο σχολικό κτίριο για να στεγάσει τους ελάχιστους μαθητές, οι οποίοι μεταφέρονται καθημερινά στις σχολικές εγκαταστάσεις του Δημοτικού Διαμερίσματος της Στράτου, με ταξί που πληρώνει ο Δήμος.

Εδώ υπάρχουν ένα καφενείο, δύο πρατήρια βενζίνης, τρία μίνι μάρκετ και αρκετές ψησταριές - ταβέρνες.

Στην πλατεία της Κυψέλης, δίπλα από την μεγάλη εκκλησία του Αγ. Παντελεήμονα, εκτίθενται δύο μνημεία που θυμίζουν την Ποντιακή καταγωγή των δημοτών της.

Σχήμα 2.4.2.1.: Ποντιακά Μνημεία στην Κυψέλη

2.4.3. Πολιτιστική – πνευματική κατάσταση

Η πολιτιστική κληρονομιά που έφερε η πρώτη γενιά Ποντίων, οι οποίοι εγκαταστάθηκαν στο Διαμέρισμα αυτό, συνεχίζει να υπάρχει αναλλοίωτη στη ζωή των κατοίκων του.

Η παράδοση αυτή, ζωντανεύει στα γλέντια των γάμων όταν γίνονται, και στην καθημερινή ζωή με την γλώσσα που χρησιμοποιούν οι δημότες της Κυψέλης, στο μεγαλύτερο ποσοστό τους.

Τα ήθη και έθιμα όπου φέρανε μαζί τους από τον Εύξεινο Πόντο, μένουν σταθερά και χαρακτηρίζουν τους ανθρώπους του χωριού.

Οι ντόπιοι κάτοικοι, αφομοίωσαν αυτή την πολιτιστική κληρονομιά, προσθέτοντας βέβαια μερικά δικά τους πολιτιστικά στοιχεία.

Το πνευματικό επίπεδο των ανθρώπων, βρίσκεται σε μέτριο επίπεδο.

2.4.4. Τουριστικά χαρακτηριστικά της περιοχής

· Γεωγραφική θέση

Το κύριο χαρακτηριστικό της περιοχής είναι το αλσύλλιο, που δημιουργήθηκε. Το οδικό δίκτυο της περιοχής είναι καλό, οπότε και είναι εύκολη η προσέγγισή της.

· Διαμονή

Ξενοδοχειακά καταλύματα δεν υπάρχουν στο Διαμέρισμα. Όμως υπάρχουν οι βάσεις για τη δημιουργία αυτών, επειδή η Κυψέλη διαθέτει σύγχρονο δίκτυο ύδρευσης, ηλεκτροφωτισμό, καλές τηλεπικοινωνίες και άψογη καθαριότητα.

· Αγορά εργασίας

Όπως είπαμε και πιο πάνω, το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού του Δημοτικού Διαμερίσματος Κυψέλης, ασχολείται με την γεωργία. Οι ελάχιστοι νέοι θα μπορούσαν να απορροφηθούν στις θέσεις εργασίας που θα προκύψουν μετά από την αναβάθμιση του Δήμου Στράτου, στελεχώνοντας έτσι τις μελλοντικές τουριστικές εγκαταστάσεις, που θα γίνουν σε ολόκληρη την περιοχή.

· Οικονομικά κριτήρια

Η οικονομική κατάσταση των ανθρώπων αυτών, βρίσκεται σε μέτρια επίπεδα, γι' αυτό η μελλοντική τουριστική ανάπτυξη της περιοχής, μπορεί να προσφέρει επιπλέον εισοδήματα σε αυτούς.

2.4.5. Φυσικό περιβάλλον

Το πευκοδάσος των σκίουρων:

Δε μάθαμε τι δεν πήγε καλά με τις αμυγδαλιές που φύτεψαν τότε στον πανοραμικό λόφο οι νοικοκυραίοι της Κυψέλης, βρήκαμε πάντως ίχνη. Κάποιες διασώθηκαν και παραμένουν μοναχές, για να θυμίζουν εκείνο το όραμα, που το αναπλάθουμε φανταστικά καθώς απλώνεται μπροστά μας ο κάμπος, για να χαθούμε φευγαλέα μέσα στο μαγικό τοπίο ενός ανθισμένου αμυγδαλεώνα, που δεν ευδόκησε.

Ωστόσο οι κάτοικοι δεν το έβαλαν κάτω και στις αρχές του 70' όπου ήταν ακόμα σε ισχύ ο θεσμός της «Προσωπικής εργασίας», δηλαδή όποιος χωριανός δεν μπορούσε να διαθέσει τα εργατικά του χέρια, πλήρωνε τη συμμετοχή του σε ημερομίσθια. Σ' αυτόν τον εκπληκτικό θεσμό της «Προσωπικής εργασίας», οφείλουμε τη δενδροφύτευση της Γερουλίτσας. Έτσι έγινε το πευκοδάσος της Γερουλίτσας. Με τέσσερα μεροκάματα προσωπικής εργασίας των ανδρών της Κυψέλης.

Σήμερα είναι ένα πανέμορφο αλσύλλιο έκτασης εκατόν δέκα στρεμμάτων. Αυτό το αλσύλλιο είναι έργο του ανθρώπου, είναι δηλαδή μια επέμβαση στη φύση. Δεν είναι φυτεμένος όλος ο λόφος, αλλά ο μισός και πρέπει να συνεχιστεί η πευκοφύτευση στον υπόλοιπο χώρο, για έναν απροσδόκητο λόγο: Το πευκοδάσος έγινε κατοικία αμέτρητου πληθυσμού σκίουρων!

Πλήθη σκίουρων, που πηδάνε από το ένα κλαδί στο άλλο και νομίζεις ότι πετάνε πουλιά. Δεν είναι μόνο οι σκίουροι, το δάσος έγινε καταφύγιο και κατοικία πλήθους άλλων ζώων και πουλιών, όπως τεράστιες χελώνες, ασβοί, κουνάβια, νυφίτσες, οι οποίες φαίνεται βρίσκουν τροφή, αφού ο τόπος έχει φίδια και ποντίκια. Επίσης υπάρχουν δεκαοκτούρες, κοτσύφια, τσίχλες και πολλές μπεκάτσες.

Το κυνήγι απαγορεύεται, αλλά κανείς δεν τηρεί την απαγόρευση. Ο σύλλογος κυνηγών Αμφιλοχίας τοποθέτησε πινακίδα απαγόρευσης, η οποία βρέθηκε πεταμένη σ' ένα σωρό παλιοσίδερων.

Κάποιοι γεωλόγοι στην δεκαετία του 70', που έκαναν έρευνες εδώ, μίλησαν για μεγάλη υπόγεια λίμνη, η οποία εκτείνεται μέχρι κάτω από τον Πεταλά.

Η περιοχή είναι γεμάτη απύθμενες τρύπες. Τέλος, μιλούν ακόμη για το μυστηριώδες πηγάδι: Παλαιότερα, στην δεκαετία του 40', κατέβασαν κάποιον με τριχιές, αλλά δεν βρήκε...πάτο! Πετούσαν πέτρα κι αργούσε πολύ να ακουστεί ο θόρυβός της πέφτοντας στο νερό.

2.5. ΓΟΥΡΙΩΤΙΣΣΑ

2.5.1. Σημερινό χωριό

Το Δημοτικό Διαμέρισμα Γουριώτισσας με πληθυσμό 676 κατοίκους, είναι το τρίτο σε πληθυσμό διαμέρισμα του Δήμου Στράτου/Αιτωλοακαρνανίας και βρίσκεται στο νότιο τμήμα των διοικητικών ορίων του Δήμου.

Οι κάτοικοί του, ασχολούνται κυρίως με την γεωργία (καλλιέργεια καπνού, αραβοσίτου, ακτινιδίων, εσπεριδοειδών και ελιών) και κτηνοτροφία (κυρίως προβάτων).

Γλώσσα: στο μεγαλύτερο μέρος οι κάτοικοι μιλούν την Βλάχικη.

Χωριό με ως επί το πλείστον παραδοσιακή αρχιτεκτονική, κτισμένο σε λόφο με θέα προς τον κάμπο του Αγρινίου και το δάσος της βελανιδιάς.

2.5.2. Κοινωνικοοικονομική κατάσταση της περιοχής

Πριν την Επανάσταση του 1821 δεν αναφέρεται με αυτό το όνομα, το 1945 αναφέρεται ένα χωριό Γαλιτσά. Σαν Γουριώτισσα αναφέρεται από την έλευση του Γεωργίου Α΄. Το 1879 αναφέρεται ως Γαλιτσά ή Γουριώτισσα με 376 κατοίκους που ανήκε στο Δήμο Αστακού, όπως και στις επόμενες απογραφές (1889, 1896, 1907 και 1928). Μέχρι το 1912 ανήκει στο Δήμο Αστακού. Από το 1912 αποτελεί αυτόνομη κοινότητα. Το 1828 είχε 630 κατοίκους και το 1940 είχε 681 κατοίκους. Το 1951 είχε 800 κατ. το 1971 είχε 894 κατ. Στην τελευταία απογραφή του 2001 είχε 676 κατοίκους.

Οι κάτοικοι της σήμερα ασχολούνται με καλλιέργειες, καπνός, καλαμπόκι, τριφύλλι κ.α. Οι κάτοικοι του χωριού ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία και την κτηνοτροφία.

Η έκταση του είναι 15.000 στρ. εκ των οποίων βοσκοτόπια είναι τα 4.500 στρ. παράγουν καπνό, δημητριακά, ελιές και κτηνοτροφικά προϊόντα.

Η οικονομική κατάσταση των κατοίκων είναι περιορισμένη, λόγω του ότι οι δραστηριότητές τους περιορίζονται μόνο στις παραπάνω ασχολίες, με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν πολλά περιθώρια αύξησης του οικονομικού τους επιπέδου.

2.5.3. Φυσικό περιβάλλον

Η περιοχή της Γουριώτισσας προσφέρεται για περιήγηση στο βελανιδοδάσος "Μανίνα" και για μια όμορφη βόλτα με βάρκα στη λίμνη Οζερός, αλλά και για βόλτα στις πυκνόφυτες όχθες του Αχελώου. Σε μικρή απόσταση βορειοδυτικά πάνω από το χωριό, βρίσκεται το Μοναστήρι του Λιγοβιτισίου. Η πρόσβαση σε αυτό από τη Γουριώτισσα είναι εύκολη και γρήγορη.

2.5.4. Προβλήματα – δυνατότητες – προοπτικές ανάπτυξης της περιοχής τουριστικά

Το βελανιδόδασος "Μανίνα"

Το δάσος "Μανίνα", όπως είναι η επίσημη ονομασία του, είναι μοναδικό στα Βαλκάνια, από τα λίγα που έμειναν στην Ευρώπη. Η έκτασή του είναι 140.000 στρέμματα. Βρίσκεται στα όρια των Δήμων Στράτου, Αστακού, Οινιάδων και Φυτειών και είναι ιδιοκτησίας του Ελληνικού Δημοσίου.

Το δάσος αυτό πέρα από το γεγονός ότι καλύπτει τις βασικές ανάγκες των κατοίκων σε καυσόξυλα και για την βοσκή των οικόσιτων και νομαδικών κτηνοτροφικών ζώων, κλήθηκε να ικανοποιήσει τις προς εμπορία ανάγκες για αποψιλωτικής υλοτομίας των εντός των καταλαμβανόμενων εκτάσεων φυόμενων βελανιδοδένδρων και διαθέσεως αυτών για κατανάλωση ως καυσόξυλα στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Για τη διατήρηση και τη φυσική αναγέννηση του δάσους, θα πρέπει να ληφθούν άμεσα και δραστικά μέτρα από την πολιτεία, ώστε να σταματήσει η παράνομη υλοτομία και δεύτερον θα πρέπει να ευαισθητοποιηθούν οι κάτοικοι της περιοχής, για την προστασία του δάσους.

Έτσι το δάσος θα γίνει πόλος έλξης για τους τουρίστες που επιζητούν μια εναλλακτική μορφή τουρισμού.

2.5.5. Υπάρχουσα υποδομή

1. Υποδομή των μεταφορών

Το χωριό Γουριώτισσα ή Κατσαρού βρίσκεται δυτικά του Αχελώου στο τέλος του κάμπου του Αγρινίου, κοντά στην λίμνη Οζερός σε υψόμετρο 100 μ. Παλιότερα ονομάζονταν Γαλιτσά. Η σύνδεσή της με την Εθνική οδό Αντιρίου – Ιωαννίνων, γίνεται μέσω της επαρχιακής οδού Οχθίων – Αστακού. Σήμερα στην ανατολική άκρη του χωριού κατασκευάζεται ο σύγχρονος αυτοκινητόδρομος Αντιρίου-Ιωαννίνων και έτσι η πρόσβαση θα είναι πιο γρήγορη.

Η σύνδεσή της με το Αγρίνιο γίνεται μόνο με την υπεραστική συγκοινωνία, καθώς η αστική συγκοινωνία σταματά στα όρια της διασταύρωσης Οχθίων – Λεπενούς. Είναι σχετικά συχνή, καθώς εκτελούνται δρομολόγια ανά τακτά χρονικά διαστήματα που κυμαίνονται μεταξύ μιάμισης και δύο ωρών.

Σε απόσταση μισής ώρας υπάρχει το λιμάνι του Αστακού, που επίσης διευκολύνει τις μεταφορές, αφού συνδέεται με την Κεφαλονιά – Ιθάκη και άλλα νησιά του Ιονίου.

2. Υποδομή της διαμονής

Το χωριό έχει πολλά πετρόχιστα σπίτια και στενούς δρόμους. Η υποδομή που θα μπορούσε να φιλοξενήσει τουρίστες στην περιοχή δεν είναι αξιόλογη. Ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις δεν υπάρχουν, εκτός από ορισμένες στην πόλη του Αστακού Γ' κατηγορίας. Μόνο τα διάφορα παλιά αρχοντικά, τα οποία βρίσκονται σε κακή κατάσταση και μόνο με επίσης σωστές επενδύσεις για την αναπαλαίωσή επίσης, θα μπορούσαν να δοθούν για χρήση.

Οι τηλεπικοινωνίες δεν είναι σε καλό επίπεδο.

Η καθαριότητα της περιοχής είναι πολύ καλή κι αυτό διότι το Διαμέρισμα Γουριώτισσας συμμετέχει στο σύνδεσμο καθαριότητας των Δήμων Στράτου - Νεάπολης.

Η υδροδότηση Γουριώτισσας είναι σύγχρονη και την τροφοδοτεί ο σύνδεσμος Δήμου Αγρινίου και λοιπών Δήμων συμπεριλαμβανομένων και των Δημοτικών Διαμερισμάτων επίσης.

Η ηλεκτροδότηση επίσης, βρίσκεται κι αυτή σε πολύ καλή κατάσταση.

3. Υπάρχουσα αναδομή

Στο Διαμέρισμα Γουριώτισσας, λειτουργεί σήμερα Δημοτικό Σχολείο και νηπιαγωγείο.

Υπάρχουν τρία καφενεία, δύο μίνι μάρκετ, ένα κουρείο, ένα αρτοποιείο και μία ταβέρνα.

Η ενοριακή εκκλησία του χωριού, βρίσκεται στη μέση του χωριού και είναι αφιερωμένη στον Άγιο Δημήτριο.

2.5.6. Πολιτιστική – πνευματική κατάσταση της περιοχής

Το μορφωτικό και πνευματικό επίπεδο των κατοίκων είναι περιορισμένο. Αρκετοί κάτοικοι άνω των 40 ετών δεν έχουν τελειώσει ούτε το δημοτικό σχολείο. Οι νέοι του χωριού, φεύγουν για τα μεγάλα αστικά κέντρα και έτσι η Γουριώτισσα σιγά – σιγά ερημώνει.

Είναι σχετικά νέο χωριό, τα πρώτα σπίτια άρχισαν να χτίζονται από τα μέσα του 19ου αι. από Ελληνόβλαχους νομάδες κτηνοτρόφους, που μέχρι τότε ζούσαν σε καλύβες και σκηνές και κατέβαιναν για χειμαδιά από την περιοχή της Ηπείρου.

Σε διάφορες απογραφές απογράφονται στα χωριά που ξεχειμάζαν (στη Μπαμπίνη, το 1928 ξεχειμάζαν 69 σκηνίτες, Χρυσοβίτσα κ.α.).

Οι νομάδες αυτοί άρχισαν να εγκαθίστανται μόνιμα στην περιοχή δημιουργώντας χωριά κατά φάρες, διευρυμένες οικογένειες, αρχηγός τους ήταν ο αρχιτσέλιγκας. Ύστερα από τη σχετική νομοθεσία του 1857 οι νομάδες κτηνοτρόφοι δεν προτιμούνταν για την ενοικίαση της γης, αλλά οι ντόπιοι. Όμως πρόσθετη διάταξη αποσκοπούσε στη διευκόλυνση του συνοικισμού των νομάδων: απονέμονταν σε αυτούς εθνικά κτήματα όταν σχημάτιζαν χωριό (ΦΕΚ 12/2 Μαΐου 1858 και ΦΕΚ 14/9 Απριλίου 1859). Έτσι έγινε η εγκατάστασή τους σε μόνιμους οικισμούς με την δημιουργία των έξι χωριών στην Ακαρνανία. Στη Γουριώτισσα αρχιτσέλιγκας ήταν ο Κατσαρός και γι' αυτό το χωριό ονομάζονταν και Κατσαρού. Στην Παλαιομάνινα εγκαταστάθηκε ο Κουτσομπίνας, στο Αγράμπελο ο Νταγιάντας, στο Στρογγυλοβούνι ο Γάκης και στα Όχθια ο Πάγκος.

2.5.7. Ιστορία - Επανάσταση

Πολλές εκδηλώσεις και έθιμα των κατοίκων των Ελληνόφωνων χωριών μοιάζουν με τα αντίστοιχα αρχαιοελληνικά, με έντονη επιρροή από τα Ηπειρωτικά, γιατί ζούσαν μεταξύ Ακαρνανίας και Ηπείρου ως νομάδες.

Οι Βλάχοι είναι Έλληνες λατινόφωνοι πρώην «υπήκοοι της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας και όχι ιδιαίτερη εθνότητα». Στην ευρύτερη περιοχή του Ξηρομέρου είναι γνωστοί με το όνομα Γκαραγκούνηδες, εσφαλμένα κατ' αυτούς

και θα έπρεπε να τους αποκαλούν Βλάχους. Πολλοί Ελληνόβλαχοι έλαβαν μέρος στον Αγώνα και πολλοί έπεσαν για την ελευθερία της Ελλάδος.

Ο Μπαμπινιώτης τ. βουλευτής και υπουργός Γ.Δ. Παπαδημητρίου διασώζει πολλά ονόματα Βλάχων, από τα ΓΑΚ και από την προφορική παράδοση, με καταγωγή από τα έξι χωριά των Βλάχων του Ξηρομέρου, όπως Σιδέρης, Νούσιας, Μήλας, Χολέβας, Σπανός, Μπίκας, Μπίλης, Ζιώγας, Καραϊσκος, Καραμάνης Τάκος Λίλλης, Τσέλιος, Στεργίου, Φλώρος, Γκόντας, Τσώλης,.. κ.ά.

Πολέμησαν σε μάχες υπό τους: Γ. Βαρνακιώτη, Καραϊσκάκη και Αν. Γριβογιώργο. Με το Μ. Κατσικογιάννη αρκετοί μήκαν στο Μεσολόγγι και πολέμησαν μέχρι την Έξοδο. Ύστερα εντάχθηκαν στο σώμα του Καραϊσκάκη. Δεν αναφέρεται ο τόπος καταγωγής τους, γιατί ακόμα ζούσαν σε κονάκια σε διάφορες περιοχές ως σκηνίτες.

Συνέβαλαν στην συγκέντρωση της περιουσίας των Τούρκων από τη Διοίκηση, γιατί γνώριζαν τα μέρη και τα κοπάδια των Τούρκων. Πολλοί Βλάχοι του Ξηρομέρου πολεμούσαν υπό τις διαταγές του επίσης Βλάχου Γ. Τσόγκα από τη Βόνιτσα και αργότερα στην Επανάσταση του 1854 στη Ήπειρο υπό τις διαταγές του Δημητρίου Τσόγκα.

2.6. ΚΑΣΤΡΑΚΙ

Το Δημοτικό Διαμέρισμα Καστρακίου, βρίσκεται στη βόρεια πλευρά των διοικητικών ορίων του Δήμου. Είναι ημιορεινή περιοχή και ο πληθυσμός του σύμφωνα με την απογραφή του έτους 2001 είναι 470 κάτοικοι.

Η ασχολία των κατοίκων είναι κυρίως η γεωργία (καλλιέργεια καπνού, εσπεριδοειδών και ελιών) και η κτηνοτροφία (αιγοπρόβατα).

Στα διοικητικά όρια του διαμερίσματος αυτού έχει κατασκευαστεί το υδροηλεκτρικό εργοστάσιο της Δ.Ε.Η., το οποίο έχει λάβει και την ονομασία του χωριού "Υ.Η.Σ Καστρακίου".

2.6.1. Οικονομική κατάσταση της περιοχής

Η οικονομική κατάσταση των κατοίκων είναι περιορισμένη, λόγω του ότι οι δραστηριότητές τους περιορίζονται μόνο στις παραπάνω ασχολίες, με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν πολλά περιθώρια αύξησης του οικονομικού τους επιπέδου.

2.6.2. Υπάρχουσα υποδομή

1. Υποδομή των μεταφορών

Ο οικισμός Καστρακίου, απέχει από την εθνική οδό Αντιρίου – Ιωαννίνων δέκα (10) χιλιόμετρα και από την πόλη του Αγρινίου δέκα έξι (16) χιλιόμετρα.

Η σύνδεσή του με το Αγρίνιο γίνεται με την αστική συγκοινωνία, και είναι αρκετά συχνή, καθώς εκτελούνται δρομολόγια τακτικά, σχεδόν ανά μία ώρα.

2. Υποδομή της διαμονής

Η υποδομή που θα μπορούσε να φιλοξενήσει τουρίστες στην περιοχή δεν είναι αξιόλογη. Μόνο τα διάφορα παλιά αρχοντικά, τα οποία βρίσκονται σε κακή κατάσταση και μόνο με επίσης σωστές επενδύσεις για την αναπαλαίωσή επίσης, θα μπορούσαν να δοθούν για χρήση.

Η ηλεκτροδότηση τέλος, βρίσκεται κι αυτή σε πολύ καλή κατάσταση.

Η υδροδότηση Καστρακίου είναι σύγχρονη και την τροφοδοτεί ο σύνδεσμος Δήμου Αγρινίου και λοιπών Δήμων συμπεριλαμβανομένων και των Δημοτικών Διαμερισμάτων επίσης.

Η καθαριότητα της περιοχής είναι πολύ καλή κι αυτό διότι το Διαμέρισμα Καστρακίου συμμετέχει στο σύνδεσμο καθαριότητας των Δήμων Στράτου - Νεάπολης.

Η υδροδότηση Καστρακίου είναι σύγχρονη και την τροφοδοτεί ο σύνδεσμος Δήμου Αγρινίου και λοιπών Δήμων συμπεριλαμβανομένων και των Δημοτικών Διαμερισμάτων επίσης.

Οι τηλεπικοινωνίες δεν είναι σε καλό επίπεδο.

3. Υπάρχουσα αναδομή

Στο Δημοτικό Διαμέρισμα Καστρακίου, λειτουργεί σήμερα 2/θέσιο Δημοτικό σχολείο και νηπιαγωγείο. Δεν λειτουργούν άλλες υπηρεσίες για την εξυπηρέτηση των κατοίκων. Υπάρχουν όμως αρκετά καφενεία, μερικά μίνι μάρκετ, δύο κουρεία, ένα αρτοποιείο και πολλά άλλα καταστήματα.

Σχήμα 2.6.2.1.: 2/θέσιο Δημοτικό σχολείο και νηπιαγωγείο Καστρακίου.

2.6.3. Τουριστικά χαρακτηριστικά της περιοχής

- Γεωγραφική θέση

Το κύριο χαρακτηριστικό της περιοχής είναι η τεχνητή λίμνη που δημιουργήθηκε. Την τεχνητή αυτή λίμνη, συμπληρώνουν με αρμονία οι υπόλοιπες φυσικές ομορφιές.

Το οδικό δίκτυο της περιοχής είναι καλό, οπότε και είναι εύκολη η προσέγγισή της.

- Διαμονή

Ξενοδοχειακά καταλύματα εκτός από έναν παραδοσιακό ξενώνα 3 Αστέρων, που φέρει το όνομα του χωριού Καστράκι, δεν υπάρχουν στο Διαμέρισμα. Ο παραδοσιακός οικισμός βρίσκεται έξω από το Καστράκι, στους πρόποδες των χωριών του Βάλτου και δημιουργήθηκε για τους επισκέπτες της περιοχής. Ακόμη υπάρχουν οι βάσεις για τη δημιουργία ξενοδοχειακών καταλυμάτων, επειδή το Καστράκι διαθέτει σύγχρονο δίκτυο ύδρευσης, ηλεκτροφωτισμό, καλές τηλεπικοινωνίες και άψογη καθαριότητα.

- Αγορά εργασίας

Όπως είπαμε και πιο πάνω, το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού του Δημοτικού Διαμερίσματος Καστρακίου, ασχολείται με την γεωργία. Υπάρχει όμως και το μικρό ποσοστό των νέων οι οποίοι σπουδάζουν και θα μπορούσαν να ασχοληθούν με τουριστικά επαγγέλματα, αφού τελειώσουν τις σπουδές τους, στελεχώνοντας έτσι τις μελλοντικές τουριστικές εγκαταστάσεις, που θα γίνουν σε ολόκληρη την περιοχή.

- Οικονομικά κριτήρια

Η οικονομική κατάσταση των ανθρώπων αυτών, βρίσκεται σε μέτρια επίπεδα, γι' αυτό η μελλοντική τουριστική ανάπτυξη της περιοχής, μπορεί να προσφέρει επιπλέον εισοδήματα σε αυτούς.

2.6.4. Υδροηλεκτρικό φράγμα Καστρακίου

Το 1969 κατασκευάζεται το φράγμα Καστρακίου στον ποταμό Αχελώο, το δεύτερο χωμάτινο και ένα από τα μεγαλύτερα της Ευρώπης, το οποίο παρουσίασε σημαντικό ενδιαφέρον, από την άποψη ότι ήταν το πρώτο που κατασκευάστηκε από ελληνικές εταιρείες (Οδών – Οδοστρωμάτων, Δομική, ΕΔΟΚ – ΕΤΕΡ Α.Ε.). Η μελέτη έγινε από αμερικάνικη εταιρεία (Ebasco Services Inc.), με ευρεία όμως συμμετοχή Ελλήνων μηχανικών.

Το φράγμα στο Δημοτικό Διαμέρισμα Καστρακίου, έχει ύψος 95 μέτρα, μήκος 530 μέτρα και το πλάτος στην βάση του είναι 380 μέτρα, και εκεί έχει

δημιουργηθεί ο υδροηλεκτρικός σταθμός που εξοικονομεί σημαντική ενέργεια από πετρέλαιο και την μόλυνση από αυτό, του περιβάλλοντος.

Στο φράγμα Καστρακίου, περιλαμβάνονται κάποιες υδραυλικές κατασκευές, οι οποίες έχουν σκοπό τον έλεγχο των νερών, έτσι ώστε να προκύψει η βέλτιστη χρησιμοποίησή τους. Με τις υδραυλικές κατασκευές μετατρέπεται η φυσική ροή των νερών του ποταμού Αχελώου σε ρυθμιζόμενη ροή, η οποία προσαρμόζεται σε χρήσεις προσοδοφόρες για την εθνική οικονομία της χώρας, σε συνδυασμό με την προστασία του περιβάλλοντος. Παράλληλα, επιτυγχάνεται η βέλτιστη χρησιμοποίηση του νερού με την αποθήκευσή του στους ταμιευτήρες Καστρακίου - Στράτου και με τη ρύθμιση της παροχής του ανάλογα με την ποσότητα, η οποία απαιτείται για τη χρησιμοποίησή του.

2.6.5. Λίμνη Καστρακίου

Η λίμνη Καστρακίου είναι τεχνητή λίμνη κοντά στα χωριά Καστράκι και Μπαμπαλιό της Αιτωλοακαρνανίας, πάνω στην κοίτη του ποταμού Αχελώου στην περιοχή συμβολής του με τον παραπόταμο Ίναχο. Η έκταση της επιφάνειας της λίμνης που έχει δημιουργηθεί είναι 28.000 km² και περιέχει 1.000.000 m³ νερό. Δημιουργήθηκε από το δεύτερο φράγμα στον Αχελώο ποταμό, το φράγμα Καστρακίου.

Τα νερά σκέπασαν σχεδόν όλο τον τόπο απ' τα χωριά Μαλατέικα και Μπαμπαλιό, οι κάτοικοι σχεδόν όλοι υποχρεώθηκαν σε αναγκαστική μετανάστευση, μικρό όμως τμήμα απ' αυτούς ανασυγκρότησε οικισμούς σε παραλίμνιες περιοχές.

Σχήμα 2.6.5.1. Η τεχνητή λίμνη Καστρακίου

2.6.6. Φυσικό περιβάλλον

Το δάσος "Τρανή παγάνα"

Το δάσος "Τρανή παγάνα", βρίσκεται στα όρια μέσα του Δημοτικού Διαμερίσματος Καστρακίου. Είναι γεμάτο από αριές και άλλα δένδρα και περικλείει μια έκταση πολλών χιλιάδων στρεμμάτων, όπου καταφεύγουν σ' αυτήν και τα άγρια άλογα του Πεταλά.

Εδώ ζούσαν κάποτε ελάφια, ζαρκάδια, λαγοί και αγριογούρουνα. Υπήρχαν και πέρδικες, φασιανοί, μπεκάτσες. Σήμερα μόνο αγριογούρουνα ζουν σ' αυτό. Τα υπόλοιπα έχουν εκλείψει λόγω της συνεχώς αυξανόμενης παρουσίας του ανθρώπου.

Η παράνομη επέμβαση των ανθρώπων, για την προμήθεια καυσόξυλων, οδηγεί ένα ακόμη δάσος στην καταστροφή. Εκεί οδηγείται και το δάσος "Τρανή παγάνα", με την παράνομη υλοτομία, που έχει καταστρέψει μεγάλο μέρος του και απείραχτες έχουν μείνει μόνο οι λαγκαδιές. Σ' αυτές πιθανόν θα φτάσουν όταν η εύκολη ξυλεία εκλείψει.

Το ξύλο το οποίο οι αρχαίοι αποκαλούν «ύλη» είναι ένα χρήσιμο υλικό το οποίο χρησιμοποιείται στην κατασκευή οικοδομημάτων, ναών, οχυρωματικών έργων, κατασκευή γεφυριών από τα αρχαία ακόμη χρόνια. Επίσης χρησιμοποιείται ευρέως στη ναυπηγική, ως καύσιμη ύλη, και σε μεγάλες ποσότητες στα καμίνια για το λιώσιμο των μετάλλων.

ΣΧΗΜΑ 2.6.6.1.: Το δάσος "Τρανή παγάνα" του Δ. Διαμερίσματος Καστρακίου.

2.6.7. Ιστορία

Το 1821, ζούσαν σ' αυτό πολλοί άνθρωποι. Οι κλέφτες άφησαν πίσω τους άπειρους μύθους και θρύλους. Στον εμφύλιο εδώ έβρισκαν καταφύγιο οι

Καστρακιώτες. Κάπου κοντά υπάρχει μια τοποθεσία με το όνομα "Συμπεθερικά". Τέλος στο δάσος υπάρχουν τάφοι εκείνων που σκοτώθηκαν κατά τον πόλεμο.

Η Πηγή "Μπαρτίλα"

Λίγες εκατοντάδες μέτρα μακριά από τα σπίτια του οικισμού Γαβριά του Δημοτικού Διαμερίσματος Καστρακίου, βρίσκεται η πηγή "Μπαρτίλα". Η ιαματική πηγή που ξεχάστηκε. Τα νερά της βγαίνουν από το ποτάμι, που διασχίζει την περιοχή φουσκώνοντας από τα πρωτοβρόχια την άνοιξη. Καθώς η κοίτη της ρεματιάς μπούκωνε ολοένα και σηκώνονταν, έφτασε πια να είναι ισοϋψής με την πηγή. Και ναι μεν το καλοκαίρι τα νερά της πηγής, ολόκληρο κεφαλάρι, διατίθενται στους πιστούς της που απόμειναν, αλλά το χειμώνα είναι πια αδύνατο να την εντοπίσεις. Στη "Μπαρτίλα", υπήρχαν κάποτε μπανιέρες, όπου οι λουόμενοι έπαιρναν το μπάνιο τους και άλλοι χρησιμοποιούσαν τη λάσπη των νερών για επαλείψεις. Άλλοι θεραπεύονταν από ψώρα, άλλοι από αρθριτικά και άλλοι έπιναν το νερό (είναι πολλοί που πηγαίνουν ακόμα γι' αυτό), αφού το νερό της με την χαρακτηριστική του γεύση, είναι το καλύτερο φάρμακο για το στομάχι.

2.7. ΟΧΘΙΑ

Το Δημοτικό Διαμέρισμα Οχθίων έχει πληθυσμό 570 κατοίκων, οι οποίοι ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία (καλλιέργεια καπνού, εσπεριδοειδών, αραβοσίτου και ελιών) και την κτηνοτροφία (αιγοπρόβατα).

2.7.1. Υπάρχουσα υποδομή

1. Υποδομή των μεταφορών

Ο οικισμός Οχθίων, απέχει από την εθνική οδό Αντιρίου – Ιωαννίνων μόλις τέσσερα (2) χιλιόμετρα και από την πόλη του Αγρινίου είκοσι (18) χιλιόμετρα.

Η σύνδεσή επίσης με το Αγρίνιο γίνεται με την αστική συγκοινωνία, και είναι αρκετά συχνή, καθώς εκτελούνται δρομολόγια τακτικά, σχεδόν ανά μία ώρα

2. Υποδομή της διαμονής

Το χωριό Όχθια, όπως και πολλά άλλα γύρω Διαμερίσματα, υπάγεται στο σύνδεσμο ύδρευσης του Δήμου Αγρινίου, λοιπών Δήμων και Δημοτικών Διαμερισμάτων, έχει δική του δεξαμενή, η οποία προμηθεύεται το νερό της ύδρευσης, που έρχεται από τον ποταμό Αχελώο, περνά από το κεντρικό διωλιστήριο και κατόπιν διανέμεται στο Δήμο Αγρινίου και στους άλλους Δήμους, οι οποίοι έχουν απαρτίσει το σύνδεσμο ύδρευσης.

Οι τηλεπικοινωνίες είναι σε καλή κατάσταση, αφού υπάρχει δίκτυο ψηφιακών γραμμών στο Διαμέρισμά μας και υπαγόμαστε στο τηλεφωνικό κέντρο του Δήμου Αγρινίου.

Για την συγκομιδή και μεταφορά των απορριμμάτων, ο Δήμος Στράτου μαζί με όλα τα Δημοτικά Διαμερίσματα που περιλαμβάνει καθώς και τον γειτονικό Δήμο Νεάπολης ο οποίος εκτείνεται στην ανατολική πλευρά του Αχελώου, έχουν συστήσει σύνδεσμο καθαριότητας που έχει επιληφθεί του τεράστιου αυτού έργου της καθαριότητας.

3. Υπάρχουσα αναδομή

Η αναδομή στο Δημοτικό Διαμέρισμα των Οχθίων όπως προαναφερθήκαμε, είναι αρκετά καλή. Αναλυτικά θα αναφέρουμε ότι ο οικισμός αποτελείται από

οικοδομικά τετράγωνα, στα οποία είναι κατανεμημένα οικόπεδα με πρόσοψη 13.00 μέτρα, βάθος 20.00 μέτρα και επιφάνεια 500 M2. Είναι ένας δομημένος οικισμός, με δρόμους που αρχίζουν από 8 μέτρα φάρδος. Το οικοδομικό ύψος είναι 8,5 μέτρα και πανταχόθεν ελεύθερο.

2.7.2. Πολιτιστική – πνευματική κατάσταση

Το πολιτιστικό επίπεδο των κατοίκων, βρίσκεται σε υψηλό επίπεδο, λόγω της τοπικής ιστορίας (αναφέραμε μερικά στοιχεία παραπάνω) που συνδέεται με την ιστορία των Βλάχων, το βυζάντιο και τη νεότερη ιστορία της Ελλάδος.

Σήμερα στα Όχθια διοργανώνονται εκδηλώσεις του τόπου, με σκοπό να διατηρηθούν τα ήθη και έθιμα, αλλά δίνεται η ευκαιρία και σε ξένους να επισκεφτούν το Δημοτικό Διαμέρισμα και να γνωρίσουν τα τοπικά ιδιώματα της περιοχής, που έχουν τις ρίζες τους στην πανάρχαια ειδωλολατρική εποχή, στην χριστιανική περίοδο, και στην ιστορική παράδοση των Βλάχων. Οι εκδηλώσεις αυτές αφορούν πανηγύρια, καρναβάλι και γενικά κάθε είδους εκδηλώσεις πολιτιστικού περιεχομένου.

2.7.3. Φυσικό περιβάλλον

Νερόμυλος Οχθίων

Το 1858 μια ομάδα Λεπενιωτών αγροτών, κάνει συνεταιρισμό και χτίζει έναν νερόμυλο στα Όχθια, ο οποίος διασώζεται έως τις μέρες μας και ονομάζεται "μύλος του Μπαφέρα" (πρωτεργάτης και ιδρυτής του μύλου).

Ο Νερόμυλος των Οχθίων, αφού προσέφερε τις υπηρεσίες του για εκατόν είκοσι συνεχόμενα χρόνια, περιέπεσε στη λήθη και την αχρησία εδώ και περίπου τριάντα χρόνια. Το κτίριο, αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα της παραδοσιακής τοπικής αρχιτεκτονικής και κινδυνεύει από κατάρρευση. Παρ' όλη την φθορά του από την εγκατάλειψη, επιδεικνύει ακόμα σήμερα την γλυκύτητα του όγκου του και την αρχοντιά του.

Ο Δήμος Στράτου, έβαλε σκοπό να διασώσει τον παλιό νερόμυλο. Ενεργεί με τη συναίνεση των πολλών κληρονόμων που αναζητά, να πετύχει την απαραίτητη χρηματοδότηση, ώστε το κτίριο να συντηρηθεί και ανανεωμένο να δοθεί στις

επόμενες γενιές. Φιλοδοξεί να μετατρέψει τον μύλο σε μουσείο παραδοσιακών γεωργικών εργαλείων και έτσι μαζί μ' αυτή την ομορφιά, να διασώσει ως πληροφορία πλέον και τον τρόπο ζωής των αγροτών μας πριν από την εκμηχάνιση.

Σχήμα 2.7.3.1. Νερόμυλος Οχθίων

Άγιος Γεώργιος Οχθίων

Το εκκλησάκι του Αγίου Γεωργίου που βρίσκεται στα Όχθια, παλιά ονομαζόταν Αγία Βασιλική και χτίστηκε πάνω στα ερείπια παλαιοχριστιανικής εκκλησίας.

Η μυθολογία του τόπου και οι θρύλοι που κυκλοφορούν από στόμα σε στόμα, αναφέρουν για ένα γάμο που έγινε στον Άγιο Γεώργιο και κράτησε το γλέντι σαράντα μεσάνυχτα!

Στον προαύλιο χώρο της εκκλησίας, υπήρχε μια γιγάντια μελικοκιά, "μικέσια" στην τοπική διάλεκτο, που κάηκε από κεραυνό. Οι μελικοκιές είναι σήμα κατατεθέν του Αγίου Γεωργίου Οχθίων.

Σχήμα 2.7.3.2.: Άγιος Γεώργιος Οχθίων

2.8. ΡΙΓΑΝΗ

Το χωριό Ρίγανη βρίσκεται στο νότιο τμήμα των ορίων του Δήμου, με πληθυσμό 508 κατοίκους.

Είναι το χωριό που βρίσκεται στην πιο μακρινή απόσταση από την έδρα του Δήμου Στράτου.

Οι κάτοικοί του ασχολούνται με τη γεωργία (καλλιέργεια καπνού, ελιών, σπαραγγιών και εσπεριδοειδών) και την κτηνοτροφία (αιγοπρόβατα).

Στα όρια του χωριού έχουν την έδρα τους τρεις επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εκτροφή χοιρινών.

2.8.1. Οικονομική κατάσταση της περιοχής

Η οικονομική κατάσταση των κατοίκων είναι περιορισμένη, λόγω του ότι οι δραστηριότητές τους περιορίζονται μόνο στις παραπάνω ασχολίες, με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν πολλά περιθώρια αύξησης του οικονομικού τους επιπέδου.

2.8.2. Υπάρχουσα υποδομή

1. Υποδομή των μεταφορών

Ο οικισμός Ρίγανης, απέχει από την εθνική οδό Αντιρίου – Ιωαννίνων κάμποσα χιλιόμετρα και από την πόλη του Αγρινίου είκοσι (28) χιλιόμετρα.

Η σύνδεσή της με το Αγρίνιο γίνεται μόνο με την υπεραστική συγκοινωνία, καθώς η αστική συγκοινωνία σταματά στα όρια της διασταύρωσης Οχθίων – Λεπενούς. Είναι αρκετά συχνή, καθώς εκτελούνται δρομολόγια τακτικά, σχεδόν ανά μία ώρα.

2. Υποδομή της διαμονής

Η υποδομή που θα μπορούσε να φιλοξενήσει τουρίστες στην περιοχή δεν είναι αξιόλογη. Μόνο τα διάφορα παλιά αρχοντικά, τα οποία βρίσκονται σε κακή κατάσταση και μόνο με επίσης σωστές επενδύσεις για την αναπαλαίωσή επίσης, θα μπορούσαν να δοθούν για χρήση.

Η καθαριότητα της περιοχής είναι πολύ καλή κι αυτό διότι το Διαμέρισμα Ρίγανης συμμετέχει στο σύνδεσμο καθαριότητας των Δήμων Στράτου - Νεάπολης.

Η υδροδότηση Ρίγανης είναι σύγχρονη και την τροφοδοτεί ο σύνδεσμος Δήμου Αγρινίου και λοιπών Δήμων συμπεριλαμβανομένων και των Δημοτικών Διαμερισμάτων επίσης.

Οι τηλεπικοινωνίες δεν είναι σε καλό επίπεδο.

Η ηλεκτροδότηση τέλος, βρίσκεται κι αυτή σε πολύ καλή κατάσταση.

3. Υπάρχουσα αναδομή

Στο Διαμέρισμα Ρίγανης, δεν λειτουργεί σήμερα κάποιο σχολείο. Οι μαθητές για να εξυπηρετηθούν αναγκάζονται καθημερινά να πηγαίνουν στο Δημοτικό σχολείο και στο νηπιαγωγείο της Στράτου με ταξί που χρεώνεται στον Δήμο. Δεν λειτουργούν άλλες υπηρεσίες για την εξυπηρέτηση των κατοίκων. Υπάρχουν όμως αρκετά καφενεία, μερικά μίνι μάρκετ, δύο κουρεία, ένα αρτοποιείο και πολλά άλλα καταστήματα.

2.8.3. Φυσικό περιβάλλον

Η κοιλάδα των Γάβρων της Ρίγανης

Είχε χαρακτηριστεί προστατευόμενο και διατηρητέο δάσος. Ήταν το μοναδικό δάσος γάβρων της περιοχής με την σπάνια ιδιοτυπία να φύεται σε τόσο χαμηλό υψόμετρο (200 μέτρα περίπου). Γιατί ο γάβρος φύεται συνήθως σε μεγάλο υψόμετρο, πάνω από 700 μέτρα. Αλλά στη δεκαετία του '60 το Δασαρχείο απέσυρε την προσοχή του και η υλοτόμηση άρχισε.

Τα γάβρα της Ρίγανης αφανίστηκαν. Η Δημοτική αυτή έκταση των πεντακοσίων και πλέον στρεμμάτων, μια υπέροχη και πανέμορφη κοιλάδα, με δικό της νερό από γεώτρηση, εξελίχτηκε σήμερα σ' έναν τεράστιο αγραπιδώνα. Τα γάβρα προσπαθούν να ξανασηκωθούν απ' το χώμα, να ξαναγίνουν δένδρα, όμως η υπερβόσκηση τα καθιστά θάμνους.

Στο χειμωνιάτικο τοπίο της κοιλάδας των γάβρων, εμφανίζονται οι τεράστιες βελανιδιές, όσες απόμειναν, αλλά αποτυπώνεται τραγικά και η παράνομη υλοτομία, που δεν θα σταματήσει, λέει, αν δεν κοπούν και τα τελευταία δένδρα...

Εδώ κάποτε οι νέοι των διπλανών χωριών, της Ρίγανης και της Παλαιομάνινας έπαιζαν ποδόσφαιρο. Εδώ ήταν ο τόπος των σχολικών εκδρομών, όπου διεξάγονταν τα μαχητικά σχολικά ποδοσφαιρικά ντέρμπι των πιτσιρικάδων.

Η κοιλάδα των γάβρων είναι Δημόσια, είναι Δημοτική περιουσία και ο Δήμος έχει χρέος να προβεί στην σύνταξη μελέτης με σκοπό την προστασία κατ' αρχήν και μετά την αξιοποίησή της για το κοινό καλό.

Σχήμα 2.8.3.1.: Η Κοιλάδα των Γάβρων της Ρίγανης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

3.1. Υπηρεσία Ηλεκτροφωτισμού

Συνεργείο Ηλεκτροφωτισμού – Σήμανσης Οδών

Εκτέλεση εργασιών με αυτεπιστασία ή επίβλεψη εργασιών που ανατίθεται σε τρίτους που περιλαμβάνουν: την επέκταση, συντήρηση, επισκευή και βελτίωση του δικτύου Ηλεκτροφωτισμού των οδών και γενικά των κοινοχρήστων υπαίθριων χώρων του Δήμου, καθώς και του φωτισμού για την ανάδειξη των δημοτικών κτιρίων, μνημείων και αρχαιολογικών χώρων της περιοχής του Δήμου Στράτου.

Την επέκταση, συντήρηση και επισκευή της σήμανσης και διαγράμμισης των οδών, για τη ρύθμιση της κυκλοφορίας στην ευρύτερη περιοχή.

Την εγκατάσταση και συντήρηση κάθε είδους πληροφοριακών πινακίδων στην Στράτου(πινακίδες ονομασίας οδών και πλατειών, αρίθμησης κτιρίων, παροχής πληροφοριών σε θέματα του Δήμου, στάσεων συγκοινωνιακών μέσων,..κλπ.).

Τέλος την τοποθέτηση και συντήρηση προστατευτικών μέσων για την ασφάλεια της κυκλοφορίας των οχημάτων και των πεζών.

3.2. Υπηρεσία Καθαριότητας

Συνεργείο καθαριότητας

Εκτέλεση εργασιών καθαριότητας και κοινοχρήστων χώρων μέσα στην περιφέρεια του Δήμου (δρόμοι, πλατείες, ακτές, πλαζ, χείμαρροι, πάρκα,..κλπ.).

Εκτέλεση εργασιών αποκομιδής, μεταφοράς και απόρριψης απορριμμάτων (προερχόμενα από οικίες, καταστήματα, επιχειρήσεις και κοινόχρηστους χώρους).

3.3 Υπηρεσίες Υγείας

Αγροτικό Ιατρείο

<u>Δημοτικό Διαμέρισμα</u>	<u>ΗΜΕΡΑ</u>	<u>ΩΡΑ</u>
<u>ΔΕΠΕΝΟΥ</u>	<u>ΔΕΥΤΕΡΑ/ ΤΕΤΑΡΤΗ/ΠΑ ΡΑΣΚΕΥΗ</u>	<u>8.30 - 13.00</u>
<u>ΣΤΡΑΤΟΣ</u>	<u>ΤΡΙΤΗ</u>	<u>8.30 - 13.00</u>
<u>ΚΥΨΕΛΗ</u>	<u>ΠΕΜΠΤΗ</u>	<u>8.30 - 10.30</u>

<u>ΟΧΘΙΑ</u>	<u>ΠΕΜΠΤΗ</u>	<u>11.00- 13.00</u>
<u>ΜΑΤΣΟΥΚΙ*</u>	<u>ΠΕΜΠΤΗ</u>	<u>8.30 - 10.30</u>
<u>ΚΑΣΤΡΑΚΙ*</u>	<u>ΠΕΜΠΤΗ</u>	<u>11.00-13.00</u>

* Σημείωση : τα Δ.Δ. Ματσουκίου και Καστρακίου καλύπτονται από Αγροτικό Ιατρό Σπολάιτας

Βοήθεια στο σπίτι

Η αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση του Δήμου Στράτου (Α.Δ.Ε.ΔΗ.Σ.), στα πλαίσια των δραστηριοτήτων της υλοποιεί το πρόγραμμα "Βοήθεια στο σπίτι", σε μια προσπάθεια να δώσει δυναμικά το παρόν, απέναντι στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.

Στο πρόγραμμα απασχολούνται τρεις εργαζόμενοι με τις παρακάτω ειδικότητες και καθήκοντα:

- **Κοινωνική λειτουργός**
- **Νοσηλεύτρια**
- **Οικογενειακή Βοηθός**

Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από Εθνικούς πόρους.

3.4. Υπηρεσία Κοιμητηρίων

Συνεργείο νεκροταφείου

Εκτέλεση εργασιών που περιλαμβάνουν:

Την συντήρηση, κατασκευή τάφων και την συντήρηση της τεχνικής υποδομής και του πράσινου στους χώρους, στα κτίρια και γενικά στις εγκαταστάσεις του νεκροταφείου.

Την καθαριότητα, την ευπρέπεια, διακόσμηση,..κλπ. στους χώρους του νεκροταφείου.

Ταφές – εκταφές.

Την φύλαξη του νεκροταφείου.

3.5 Υπηρεσία Ύδρευσης

Συνεργείο Ύδρευσης – Αποχέτευσης

Φροντίδα καλής λειτουργίας και συντήρησης του συστήματος Ύδρευσης – Αποχέτευσης.

Καταμέτρηση της κατανάλωσης νερού και ενημέρωση με τα σχετικά στοιχεία της Οικονομικής Υπηρεσίας.

3.6. Τεχνική Υπηρεσία

Προγραμματισμός Τεχνικών Έργων

Προσδιορισμός στόχων, ετήσιων και μεσοπρόθεσμων, που αφορούν τον προγραμματισμό τεχνικής δραστηριότητας του Δήμου ως προς την εκτέλεση νέων τεχνικών έργων στην περιοχή του Δήμου, την εκτέλεση εργασιών συντήρησης της υφιστάμενης κοινόχρηστης υποδομής και τις εργασίες των λοιπών τομέων της Τεχνικής υπηρεσίας.

Προγραμματισμός ετήσιος και μεσοπρόθεσμος μελετών και κατασκευών νέων έργων και συντηρήσεων που αναλαμβάνει ο Δήμος και εργασιών των λοιπών τομέων της Τεχνικής Υπηρεσίας και καθορισμός προϋποθέσεων υλοποίησης (χρονοδιάγραμμα, τεχνικός εξοπλισμός, ανθρώπινο δυναμικό, πόροι, κλπ.).

Παρακολούθηση υλοποίησης προηγούμενου προγραμματισμού και τήρηση απολογιστικών και στατιστικών στοιχείων.

Προγραμματισμός προμηθειών του Δήμου και εισήγηση της σκοπιμότητάς τους, σε συνεργασία με την Οικονομική Υπηρεσία.

Μελέτες – Επιβλέψεις Τεχνικών Έργων

Εισήγηση για τη σκοπιμότητα ανάθεσης συγκεκριμένων μελετών τεχνικών έργων σε τρίτους εκτός του Δήμου (προμελέτες, προκαταρκτικές μελέτες, οριστικές μελέτες, μελέτες εφαρμογής). Κατάρτιση προδιαγραφών μελετών και τήρηση των διαδικασιών ανάθεσης συγκεκριμένων μελετών σε τρίτους (σύνταξη διακηρύξεων, τευχών προδιαγραφών, αξιολόγηση εκδηλώσεων ενδιαφέροντος, εισήγηση σχετικών αποφάσεων, σύνταξη συμβάσεων, κλπ.).

Παρακολούθηση της εκπόνησης μελετών τεχνικών έργων που ανατίθενται σε τρίτους, τήρηση των διαδικασιών παρακολούθησης ελέγχου και παραλαβής των μελετών από ποιοτικής και συμβατικής άποψης.

Σύνταξη τεχνικών μελετών είτε για έργα που θα εκτελεστούν με αυτεπιστασία, είτε για έργα που θα ανατεθούν σε τρίτους, στις περιπτώσεις που αποφασίζεται η εκπόνηση μελετών από τις υπηρεσίες του Δήμου.

Εισήγηση για τη σκοπιμότητα ανάθεσης της κατασκευής τεχνικών έργων σε τρίτους. Κατάρτιση προδιαγραφών τεχνικών έργων και τήρηση των διαδικασιών ανάθεσης έργων σε τρίτους (δημοπρατήσεις, αξιολόγηση προσφορών, εισήγηση σχετικών αποφάσεων, σύνταξη συμβάσεων, κλπ.).

Επίβλεψη εκτέλεσης τεχνικών έργων που εκτελούνται, είτε με αυτεπιστασία, είτε από τρίτους. Τήρηση των διαδικασιών παρακολούθησης και ελέγχου εκτέλεσης και παραλαβής τεχνικών έργων από ποιοτικής, ποσοτικής άποψης και συμβατικής άποψης.

Φροντίδα για την παρακολούθηση και τήρηση της νομοθεσίας που έχει σχέση με την ανάθεση, παρακολούθηση, εκτέλεση και παραλαβή μελετών και τεχνικών έργων.

Εκτέλεση κάθε φύσης σχεδιαστικών εργασιών για τις ανάγκες της Υπηρεσίας.

Συγκρότηση – Προγραμματισμός – Παρακολούθηση Των Συνεργειών Του Τμήματος

Για την εκτέλεση των λειτουργιών του τμήματος συγκροτούνται ειδικά συνεργεία. Οι σχετικές με τα συνεργεία αρμοδιότητες του Τμήματος περιλαμβάνουν:

- Συγκρότηση, οργάνωση, συντονισμός και γενικά διοίκηση των συνεργείων του Τμήματος.
- Ετοιμασία του Προγράμματος Δράσης των Συνεργείων (καθορισμός αναγκαίων έργων, συντηρήσεων, επεμβάσεων, καθορισμοί προτεραιοτήτων,..κ.λπ.).
- Ανάλυση του προηγούμενου προγράμματος για τον καθορισμό των αναγκών του κάθε Συνεργείου σε τεχνικό εξοπλισμό, εργαλεία, ανθρώπινο δυναμικό κατά ειδικότητες, ποσότητες υλικών κατά είδος,..κ.λπ.
- Επίβλεψη από διοικητική και τεχνική άποψη των εργασιών που εκτελούν τα Συνεργεία.

- Συγκρότηση, οργάνωση και διοίκηση Συνεργείων άμεσου επέμβασης σε περιπτώσεις επειγόντων εργασιών, εκτός προγράμματος (π.χ. άμεσες επισκευές εγκαταστάσεων δημοτικών κτιρίων ή σχολείων).
- Φροντίδα για την στελέχωση και την εκπαίδευση του προσωπικού του κάθε Συνεργείου.
- Εισηγήση για την αναγκαιότητα χρησιμοποίησης Συνεργείων τρίτων από τεχνική και χρονική άποψη.
- Μέριμνα για την έγκαιρη προμήθεια των υλικών των εργασιών που εκτελεί το κάθε Συνεργείο.
- Χειρισμός και φροντίδα για τη συντήρηση και αξιοποίηση των μηχανημάτων, τεχνικών μέσων και εργαλείων που χρησιμοποιεί το Συνεργείο.

Τα Συνεργεία του Δήμου χωρίζονται σε:

Ø Συνεργείο Τεχνικών Έργων

Κατασκευή, επισκευή, συντήρηση, διακόσμηση και εξοπλισμός των κτιρίων και εγκαταστάσεων του Δήμου, καθώς και γενικά των κτιρίων και εγκαταστάσεων, που αναλαμβάνει να κατασκευάσει, επισκευάσει ή συντηρήσει ο Δήμος.

Επισκευή, συντήρηση έργων οδοποιΐας και λοιπών έργων υποδομής (κατασκευές κόμβων και διαβάσεων, γεφυρών, αντιπλημμυρικών έργων, διευθετήσεις και καλύψεις ρεμάτων,..κ.λπ.).

Επισκευή, συντήρηση έργων διαμόρφωσης υπαίθριων χώρων (π.χ. πεζόδρομοι, πλατείες, παιδικές χαρές, αθλητικοί χώροι,..κ.λπ.).

Ø Συνεργείο Πράσινου

Εκτέλεση εργασιών ανάπτυξης πρασίνου, δηλαδή συντήρησης, καθαριότητας, φυτοπροστασίας, βελτίωσης και επέκτασης των χώρων πρασίνου καθώς και των υπαίθριων χώρων γενικότερα, μέσα στα όρια του Δήμου (πάρκα, κήποι, άλση, παιδικές χαρές, δενδροστοιχίες, παρτέρια,..κ.λπ.).

Ø Συνεργείο Νεκροταφείου

Εκτέλεση εργασιών που περιλαμβάνουν:

Την συντήρηση, κατασκευή τάφων και την συντήρηση της τεχνικής υποδομής και του πράσινου στους χώρους, στα κτίρια και γενικά στις εγκαταστάσεις του νεκροταφείου.

Την καθαριότητα, την ευπρέπεια, διακόσμηση,..κλπ. στους χώρους του νεκροταφείου.

Ταφές – εκταφές.

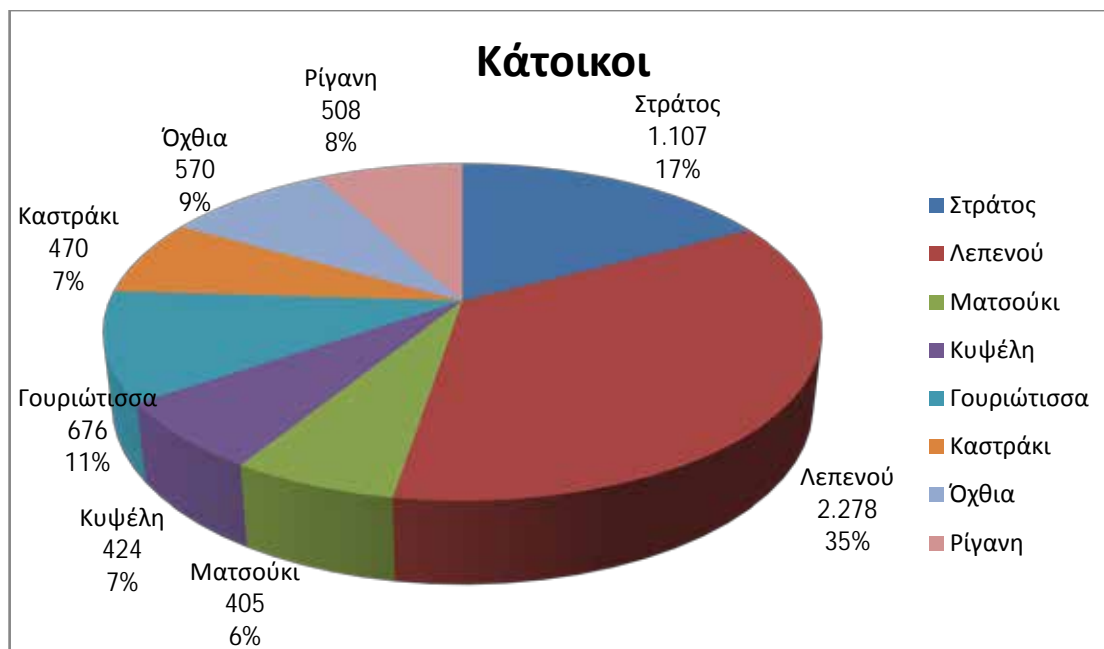
Την φύλαξη του νεκροταφείου.

3.7. Υπηρεσία Οδοποιΐας

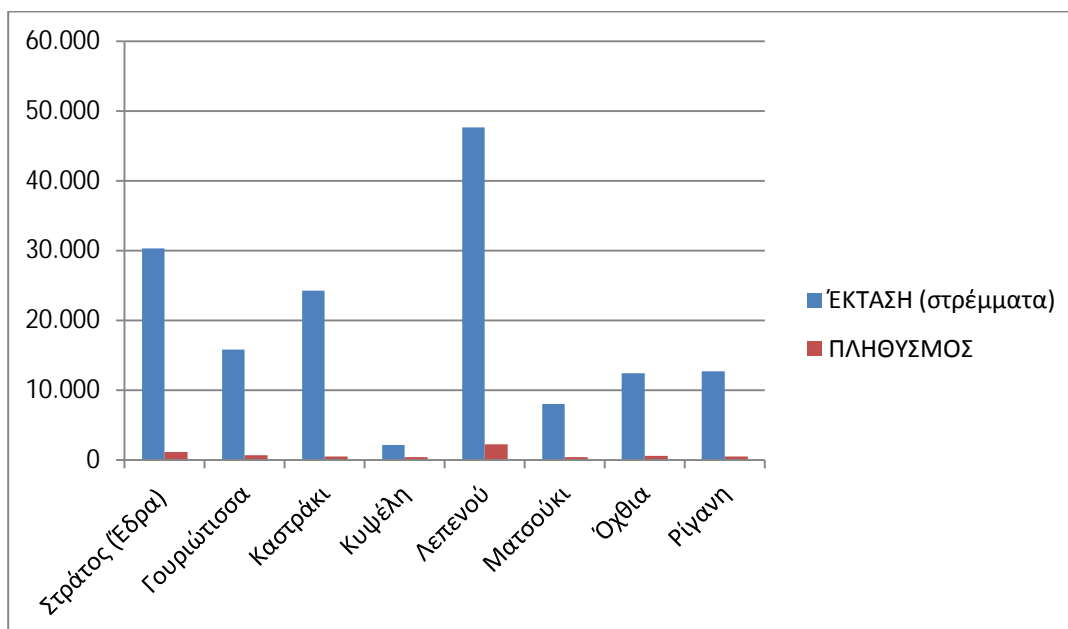
Επισκευή, συντήρηση έργων οδοποιΐας και λοιπών έργων υποδομής (κατασκευές κόμβων και διαβάσεων, γεφυρών, αντιπλημμυρικών έργων, διευθετήσεις και καλύψεις ρεμάτων,..κ.λπ.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΗΜΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

4.1 στατιστικά στοιχεία Δήμου Στράτου

Σχήμα 4.1.1.: Ταξινόμηση Δημοτικών Διαμερισμάτων βάσει της αρμόδιας υπηρεσίας στατιστικών στοιχείων ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (σε%).

Σχήμα 4.1.2.: Ταξινόμηση Δημοτικών Διαμερισμάτων βάσει της αρμόδιας υπηρεσίας στατιστικών στοιχείων ΈΚΤΑΣΗ – ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ – ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

5.1. Προβλήματα - Παρατηρήσεις

Ο αρχαιολογικός χώρος, απέχει από την εθνική οδό περίπου 300 μέτρα. Η σήμανση με πινακίδες, οι οποίες θα τραβούσαν το βλέμμα και θα κέντριζαν το ενδιαφέρον κάθε περαστικού, ώστε να καθοδηγηθεί στην Αρχαία Στράτο, είναι ελλιπής. Έτσι, οι καθημερινοί επισκέπτες της Στράτου μετριούνται στα δάκτυλα του ενός χεριού και αυτοί μόνον το καλοκαίρι.

Όλος ο χώρος είναι αψύλακτος και φαίνεται εγκαταλελειμμένος. Ο επισκέπτης του τόπου αυτού, εύκολα θα παρατηρήσει ότι υπάρχουν διάσπαρτα πάρα πολλά όστρακα, τα οποία μπορεί εύκολα κανείς να «συλλέξει».

Η πρόσβαση στον Ναό Στρατίου Διός, δεν είναι καθόλου εύκολη, αφού δεν οδηγεί καμία πινακίδα τον επισκέπτη στην καγκελένια είσοδο που έχουν τοποθετήσει στον Ναό. Στον λόφο που δεσπόζει ο μεγαλοπρεπής Ναός, οδηγεί απλώς ένα χωμάτινο (κατά καιρούς γεμάτο αγριόχορτα) μονοπάτι.

Σχήμα 5.1.1.: Είσοδος Ναού Στρατίου Διός

Σχήμα 5.1.2.: Πρόσβαση στον Ναό Στρατίου Διός

Για τον φωτισμό που θα αναδείκνυε τον χώρο, ούτε συζήτηση από τις αρμόδιες αρχές.

Τελειώνοντας να προσθέσουμε ότι η κατάσταση που επικρατεί, είναι πραγματικά αποκαρδιωτική.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

6.1. Προτάσεις

Για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής του Δήμου Στράτου που αναφερθήκαμε, μπορεί να προταθεί ένα σύνολο εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όπως:

α) ιστορικός – πολιτιστικός τουρισμός, στα Δημοτικά Διαμερίσματα Στράτου – Λεπενούς,

β) αρχαιολογικός τουρισμός στο Δημοτικό Διαμέρισμα Στράτου αφού εδώ ανήκει η Αρχαία Στράτος,

γ) παραλίμνιος – παραποτάμιος τουρισμός, στα Δημοτικά Διαμερίσματα Στράτου – Ματσουκίου – Καστρακίου – Γουριώτισσας,

δ) αθλητικός τουρισμός, στα Δημοτικά Διαμερίσματα Στράτου – Ματσουκίου,

ε) περιπατητικός τουρισμός, στον ορεινό όγκο, ο οποίος απλώνεται στην γύρω περιοχή και περιλαμβάνει:

- το δάσος "Τρανή παγάνια",
- την Πηγή "Μπαρτίλα",
- στο βελανιδοδάσος "Μανίνα"
- το πευκοδάσος των σκίουρων,
- την πλαγιά του λόφου Θυάμου (ορεινός όγκος Πεταλά),
- την Κοιλιάδα των Γάβρων της Ρίγανης...κ.ά.

στ) αγροτουρισμός σε όλα τα Δημοτικά Διαμερίσματα του Δήμου Στράτου, σε συνδυασμό με τις άλλες εναλλακτικές μορφές τουρισμού που αναφέραμε πιο πάνω, ο οποίος και θα αποτελέσει συμπληρωματικό εισόδημα, για τους κατοίκους της περιοχής.

Επιμόρφωση των δημοτών, για την απόκτηση τουριστικής συνείδησης με κατάλληλα σεμινάρια, που θα αφορούν ενημέρωση για την υποδοχή την εξυπηρέτηση και τη διαμονή των επισκεπτών – τουριστών.

Πρέπει να ξεκινήσουν έργα βελτίωσης της υπάρχουσας υποδομής, όπως η ολοκλήρωση των οδικών δικτύων, η ολοκλήρωση δικτύων απαγωγής λυμάτων, η βελτίωση των τηλεπικοινωνιών, η προστασία του περιβάλλοντος γύρω από την

τεχνητή λίμνη Στράτου και τον ποταμό Αχελώο και η δημιουργία αθλητικών εγκαταστάσεων στην περιοχή.

Είναι καιρός ν' αντιληφθούμε επιτέλους ότι διαθέτουμε μια εξάισια ομορφιά. Αυτή η ομορφιά είναι και διαβιώνει μέσα στα πενιχρά μας υπάρχοντα. Κανείς δεν ενδιαφέρεται για καλαμποκίσιο ψωμί πια, επειδή τα υβρίδια του καλαμποκιού, που καλλιεργούνται μαζικά, το δίνουν άνοστο. Οι επισκέπτες των χωριών μας και των μνημείων μας, αποζητούν το σπιτικό χωριάτικο ψωμί (ψημένο στον παραδοσιακό ξυλόφουρνο), το ντόπιο τυρί, την τσακιστή ελιά.

Η ένταξη του Δήμου σε επιδοτούμενα προγράμματα αγροτουρισμού κρίνεται αναγκαία, όπως επίσης και η κρατική επιχορήγηση για την δημιουργία μουσείου αρχαιολογικού στο Δημοτικό Διαμέρισμα Στράτου και λαογραφικού μουσείου, για τα υπόλοιπα Διαμερίσματα.

Η ανασκαφική έρευνα στην Πόλη της Αρχαίας Στράτου και η αναστήλωση του Ναού του Στρατείου Διός, του Αρχαίου Θεάτρου καθώς και της Αρχαίας Αγοράς, πρέπει να συνεχισθεί με εντατικούς ρυθμούς.

6.2. Φορείς Υλοποίησης

Οι φορείς οι οποίοι μπορούν να υλοποιήσουν τις προαναφερόμενες προτάσεις, είναι : κατά πρώτο λόγο οι Ο.Τ.Α.(Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης) που βρίσκονται στην περιοχή, το συμβούλιο του Δήμου στο οποίο υπάγονται τα Δημοτικά Διαμερίσματα, η πολιτεία με τη συνεργασία των Υπουργείων Τουρισμού και Πολιτισμού, η συνεργασία των Ο.Τ.Α. με ιδιωτικούς φορείς, η ιδιωτική πρωτοβουλία, σύμφωνα πάντα με τις υποδείξεις των Ο.Τ.Α.

Ακόμη, είναι πλέον Ευρωπαϊκό και διεθνές ζητούμενο η ανάδειξη και η απόλαυση της τοπικής κουλτούρας, έτσι με ειδικές ενέργειες που θα πραγματοποιηθούν από τους παραπάνω φορείς, ο κάθε επισκέπτης θα γνωρίσει τα ήθη και τα έθιμα, την παράδοση και την κουλτούρα της παλαιάς και νέας Στράτου.

6.3. Χρηματοδότηση – Πόροι

Η χρηματοδότηση για την υλοποίηση των παραπάνω προτάσεων, θα μπορούσε να γίνει κατά κύριο λόγο από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εντάσσοντας τις επενδύσεις που μπορούν να γίνουν, σε επιδοτούμενα Δημοτικά προγράμματα.

Η πολιτεία θα μπορούσε κάλλιστα να αναλάβει την πρωτοβουλία για την εκτέλεση έργων υποδομής στην περιοχή αυτή, καθώς και να επιχορηγήσει άλλους

φορείς, όπως Ο.Τ.Α. ή ιδιώτες, έπειτα από προκήρυξη διαγωνισμών, για να υλοποιήσουν τουριστικές και όχι μόνο επενδύσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στο κεφάλαιο αυτό διατυπώνονται τα συμπεράσματα που προέκυψαν από την παρούσα εργασία.

7.1. Συμπεράσματα

Τα συμπεράσματα που προέκυψαν από τη συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων για την παρούσα εργασία είναι τα εξής:

Έχοντας υπόψη τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτει η περιοχή, καθώς και τις ελλείψεις που επισημίσαμε σε αυτό το έργο, συμπεραίνουμε ότι υπάρχουν αρκετά μεγάλα περιθώρια, για τουριστική ανάπτυξη και ανάπλαση ολόκληρης της περιοχής του Δήμου Στράτου, αρκεί οι παραπάνω φορείς να δείξουν το ενδιαφέρον που αξίζει ιδιαίτερα η Αρχαία Στράτος, και σύντομα να δραστηριοποιηθούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

8.1. Βιβλιογραφία

- Αιτωλοακαρνανική – Ευρυτανική Εγκυκλοπαίδεια, τ.1-2.δ.χ.
- Antonetti C., L' Aetolie, mythe et religion, Paris 1990
- Βοκοστόπουλου Π., Η εκκλησιαστική Αρχιτεκτονική στην Δυτική Ελλάδα και την Ήπειρο από τον 7^ο ως τον 10^ο αιώνα, Θεσσαλονίκη 1975
- Bommelje S.-Doorn P., Aetolia and the Aetolians, Utrecht 1987
- Clauffenbach G., Inscriptiones Aetoliae, I.G., vol. IX, fasc. I, II, Berolini MCMXXXII, MCMLVII
- Γ. Μ. Περί Γκαραγκούνιδων. Περιοδικό Πανδώρα, 1861.
- Γαζέτας Χρ.-Μπαρμπαρούσης Γ. Σ Γουριώτισσα: το χωριό του δάσους. η βελανιδιά τεύχος 2 (Οκτ.-Δεκ. 2003)
- Εγκυκλοπαίδεια "Νέα Δομή", τόμος 20, Εκδόσεις Τεγόπουλου-Μανιατέα 1996, σελ. 49.
- Εκδοτικής Αθηνών, Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τ. Α-ΙΣΤ, Αθήνα 1974 κ.ε.
- Εκδοτικής Αθηνών, Ελληνική Μυθολογία, τ. 1-5, Αθήνα 1986
- Heuzey L., Le MONT Olympe et l' Acarnanie, v. 3, Paris 1860
- "Κατσαντωνείκα", άρθρο του Γερ. Παπατρέχα στην εφημερίδα "ΤΑ ΝΕΑ", 13 Μαρτίου 1985.
- Κατωπόδη Γ., Αρχαία Ακαρνανία, Αργίνιο 1987
- Κατωπόδη Γ., Αιτωλική Συμπολιτεία, β' έκδοση, τ. 2, Αργίνιο 1991
- Κολιόπουλος Γιάννης. Ληστές. Αθήνα, 1974.
- Κολιόπουλος Γιάννης. Ληστές: η κεντρική Ελλάδα στα μέσα του 19ου αιώνα. Αθήνα, 1979.
- Leake W., Travels in Northern Greece, London 1835
- Μποκόρου Θ., Αιτωλία-Ακαρνανία, μνημεία, ήρωες, θρύλοι, τ. 3, Αργίνιο 1968-69
- Ναυπακτικά, τ. Α-ΣΤ', έκδοση Εταιρείας Ναυπακτιακών Μελετών, Αθήνα 1994

- Νεραντζής Γ. Ιωάννης, Η Αρχαία Στρατική Ακαρνανίας. Μνημειακή τοπογραφία, επιγραφές, αρχαιολογικά ευρήματα Ακαρνανίας, εκδόσεις Αγριώνιον 1994, Αρχείον Αρχαιολογίας & Ιστορίας Δ. Στερεάς Ελλάδος. Αγρίνιο 1997.
- Νεραντζής Γ. Ιωάννης, Η χώρα των Αιτωλών (Συμβολή στη Γεωπολιτική της οργάνωση), Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Κρήτης, εκδόσεις Ίφιτος, Αγρίνιο.
 - Παλιούρα Α., Βυζαντινή Αιτωλοακαρνανία, Αθήνα 1985
 - Παπατρέχα Γ., Ιστορία του Αγρινίου, Αγρίνιο 1991
 - Οικοτουριστικός οδηγός Βελανιδοδάσους Ξηρομέρου. Αθήνα, 2003.
 - Παπατρέχας Γερ. Εθνικά και Ανθρωπωνυμικά Ξηρομέρου. ΕΕΣΜ, τόμος Α΄, 1969-70.
 - Πολίτη Θ.Μ., Η συμβολή της Αιτωλοακαρνανίας στο 21, Αθήνα 1974
 - Πρακτικά Α΄ Αρχαιολογικού – Ιστορικού Συνεδρίου Αιτωλοακαρνανίας, Αγρίνιο 21-22-23 Οκτωβρίου 1988, έκδοση 1991
 - Σιμοπούλου Κ., Ξένοι περιηγητές στην Ελλάδα, τ. 1-4., Αθήνα 1975-77
 - Στασινόπουλος Α. Χρήστος, Λεξικό της Ελληνικής Επανάστασεως του 1821, Εκδόσεις Δεδεμάδη, τ. Γ.
 - Στεργιόπουλου Κ., Η Αρχαία Αιτωλία, Ιστοριογεωγραφική μελέτη μετά χαρτών και εικόνων, Αθήνα 1939
 - Στεργίου Δ. Σ. Παλαιομάνινα. Αθήνα, 1988.
 - Στεργίου Δ. Σ. Τα βλάχικα έθιμα της Παλαιομάνινας. Αθήνα, 2001. Από το 5ο τεύχος του περιοδικού Στρατόσφαιρα.
 - Scholten J.B., Aetolian foreign relationship during the era of expansion, c.a. 300-217 B.C., Berceley California, 1987
 - Woodhouse W., Aetolia, its geography, topography and antiquities, Oxford 1897
 - Φερεντίνου Γ., Αρχαία Ακαρνανία, τ.2., Αθήνα 1986
 - Χαβέλλα Θ., Ιστορία των Αιτωλών συνέχεια από των αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι το 1829, τ. 1-3, Αθήνα 1883
 - Στοιχεία πάρθηκαν και από άρθρο του φοιτητή Μπέρδου Αθανασίου-Φοίβου με τίτλο Ξανα - ανακαλύπτοντας την αρχαία Ακαρνανική πόλη Στράτου, 11 Νοεμβρίου 2009, Αριθμός φύλλου 2084. Εφημερίδα Μαχητής Αιτωλοακαρνανίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ

9.1. Χώροι επίσκεψης, κατά την διεκπεραίωση της πτυχιακής

Εθνική βιβλιοθήκη της Ελλάδος, Αθήνα

Πολεοδομία Αμφιλοχίας, Αμφιλοχία

ΣΤ' εφορεία Αρχαιοτήτων Δυτικής Ελλάδας, Μεσολόγγι

Στατιστική Υπηρεσία, Μεσολόγγι

Αρχαιολογικό Μουσείο Αγρινίου, Αγρίνιο

Επίσκεψη σε όλα τα Δημοτικά Διαμερίσματα του Δήμου Στράτου

Δημαρχείο Στράτου (Τσέπας Ν. Στέργιος), Στράτος

Δημαρχείο Αγρινίου, Αγρίνιο

Νομαρχία Αιτωλοακαρνανίας, Μεσολόγγι

Ευχαριστώ τις παραπάνω Δημόσιες Υπηρεσίες, για την εξυπηρέτηση και τις πολύτιμες πληροφορίες που μου παρείχαν (καθώς και αρκετούς συγχωριανούς μου), κατά την διεξαγωγή της Διπλωματικής μου Εργασίας!

9.2. Η ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ :

1 ΒΙΒΛΙΟ (Περιέχει και 6 Στατικά Σχέδια Οικοδομής)

1 CD-rom ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΕΙ :

- 2 ΑΡΧΕΙΑ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ (ένα αρχείο σε Ελληνικά και ένα σε Αγγλικά)
- 1 ΑΡΧΕΙΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ
- 1 ΑΡΧΕΙΟ ΜΕ ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ
- 1 ΑΡΧΕΙΟ ΜΕ ΤΟ ΓΡΑΦΗΜΑ ΚΑΤΟΙΚΩΝ
- 1 ΑΡΧΕΙΟ ΜΕ ΤΗΝ ΠΤΥΧΙΑΚΗ
- 1 ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ
- ΣΧΕΔΙΑ